

2 3 4 5 6 7 8

Det frivillige Skyttervesen

Skyttertinget 2019

Protokoll

Evje

Skyttertinget 2019

Norges Skytterstyre holdt ordinært Skytterting på
Revsnes hotell (Byglandsfjord) torsdag 1. august 2019.

Norges Skytterstyre:

Bernt Brovold, president

Heidi Skaug, visepresident

Jan Åge Gjerstad, styremedlem

Arne Birkeland, styremedlem

Jens Sverre Knutsen, styremedlem

Eva Rubbås-Risvik, varamedlem (vara for Torben Knudsen)

Kari Sofie Brøndbo Fiskum, styremedlem, leder DFSU

Eirik Kristoffersen, styremedlem, Sjef HV

Administrasjonen:

Jarle Tvinnereim, generalsekretær

Hans Petter Nyengen, sekretær for Skyttertinget

Møteledere:

Olav K. Vaaje

Ann Kristin Årskog Vikhagen

Skyttersamlagenes representanter:

1. Agder:	Steinar Paulsen
2. Akershus:	Dag Isaksen
3. Aust-Agder:	Anders Metveit
4. Aust-Finnmark:	Jørn Vedhugnes
7. Drammen:	Kjetil Lauritzen
8. Follo:	Ivar Liseter
9. Fosen:	Ketil Sunde
10. Gauldal:	Odd Vårvik
11. Telemark:	Per Kristian Aas
12. Gudbrandsdal:	Arne Fossmo
13. Hallingdal:	Bjørn Lieng
14. Hardanger og Voss:	Jostein Bjørke
15. Hedmark:	Hilde Lunden Lang-Ree
16. Hitra og Frøya:	Sverre Henning Dyrø
17. Hordaland:	Åshild Rosnes
18. Inntrøndelag:	Magne Råde
19. Lofoten:	Hans Steffenakk
20. Namdal:	John Gansmo
21. Nordfjord:	Per Tore Taklo
22. Nordmør:	Ola Krogstad
23. Nord-Østerdal:	Torgeir Svergja
24. Numedal:	Knut Lande
25. Ofoten:	Roald Hoseth
26. Oppland:	Jonny Myhre
27. Oslo:	Helge Lillekvelland
28. Rana:	Siv Svartisdal
29. Ringerike:	Ole-Jakob Jemtland
30. Rogaland:	Aril Strand
31. Romsdal:	Harald Valved
32. Salten:	Ståle Indregård
34. Sogn Indre:	Bengt Næss
35. Sogn Ytre:	Ottar Strandheim
36. Solør:	Stein Willersrud
37. Sunnfjord:	Torleif Skudalsnes
38. Sunnhordland:	Ole Bennæs
39. Sunnmør:	Ola Vangen
40. Søre Sunnmøre:	Olav Johan Lystad
41. Troms:	Jostein Rubbås-Risvik
42. Uttrøndelag:	Nils Olaf Kyllø
43. Valdres:	Gunnar Haugen
44. Vefsn:	Steinar Aufles
45. Vest-Agder:	Audun Rossevatn
46. Vesterålen:	Torfinn Johnsen
47. Vest-Finnmark:	Arnulf Losvar
48. Vestfold:	Tom Knudsen
49. Vest-Telemark:	John Kjell Lien
50. Østerdal:	Morten Undseth
51. Østfold:	Oddvar Andersen

Sakliste

1. Skyttertingets konstituering
2. Norges Skytterstyres årsmelding for 2018
3. Årsregnskap for 2018 med årsberetning
4. Tildeling av Landsskytterstevnet 2023
5. Drøftingssak angående fokus på lagsaktivitet "3-1»
6. To LS-finaler i Stang-skyting – En for Sauer og en for HK 416
7. Innføring av «Landsskytterstevnet innendørs»
8. Skyttertinget og ledersamling annethvert år
9. Forslag om endring av regelverket for jegerklassen
10. Forslag om klassesetting for 15 meter/200 meter
11. Forslag om klassesetting per 1. november
12. Forslag om like skytetider på 15 meter og 100 meter
13. Forslag og prosess for eventuelt nytt regelverk for Nybegynner Voksen, Åpen klasse, klasse 2 og V65/73
14. Rullering av økonomisk prognose i langtidsplanen
15. Faste godtgjørelser til medlemmer av Norges Skytterstyre
16. Valg

Sak 1: Skyttertingets konstituering

Presidenten i Norges Skytterstyre, Bernt Brovold ønsket velkommen til det 121. ordinære Skytterting. Presidenten ba på vegne av DFS om Skyttertingets tillatelse til å sende hilsmings-telegram til vår høye beskytter Kong Harald V. Forsamlingen sang deretter Kongesangen. Skyttertinget mintes deretter de av skytterevennene som var gått bort etter forrige Skytterting.

Presidenten overlot så ordet til Skyttertingets dirigenter. Ved registrering av skyttertingsrepresentanter hadde 8 styremedlemmer og 48 skyttertingsrepresentanter møtt. Møtelederne erklærte derved Skyttertinget 2019 som satt.

Innkallingen og sakslisten ble enstemmig godkjent.

Aril Strand, Rogaland og Harald Valved, Romsdal ble valgt til tellekorps. Per Kristian Aas, Telemark og Jostein Rubbås-Risvik, Troms ble valgt til å underskrive protokollen.

Presidenten holdt deretter sin tale til Skyttertinget.

Følgende hilste til Skyttertinget:

- Leif Fjerdingsstad, leder for hovedkomiteen LS 2019
- Bjørn Arild Siljebråten, stevnepresident LS 2019
- Viggo Hanssen fra Norske Reserveoffiserers Forbund
- Monica Mattson fra Folk og Forsvar
- Thor Lysenstøen fra Norges Veteranforbund for Internasjonale Operasjoner

Etter lunsjpausen ønsket Jo Stuan velkommen til neste års Landsskytterstevne i Elverum. Sjef HV Eirik Kristoffersen orienterte kort om status for Heimevernet og samarbeidsavtalen med DFS.

Sak 2: Norges Skytterstyres årsmelding for 2018

(vedlegg 1)

Norges Skytterstyres årsmelding for 2018 følger som eget vedlegg.

Norges Skytterstyre besluttet enstemmig følgende innstilling:

Norges Skytterstyre innbyr Skyttertinget 2019 til å fatte følgende vedtak:

Årsmelding for 2018 godkjennes.

Følgende hadde ordet: Lillekvelland, Brovold, Fossmo, Vedhugnes

Vedtak:

Norges Skytterstyres innstilling enstemmig vedtatt.

Sak 3: Årsregnskap for 2018 med årsberetning

(Vedlegg 2)

Årsresultatet for 2018 ble kr. 1.100.203. Årsregnskap for 2018 med årsberetning følger som eget vedlegg.

Norges Skytterstyre besluttet enstemmig følgende innstilling:

Norges Skytterstyre innbyr Skyttertinget 2019 til å fatte følgende vedtak:

Årsregnskap og årsberetning for 2018 godkjennes.

Jan Åge Gjerstad redegjorde.

Vedtak:

Norges Skytterstyres innstilling enstemmig vedtatt.

Sak 4: Tildeling av Landsskytterstevnet 2023

Det er fremmet tre søknader om å arrangere Landsskytterstevnet 2023 i Midt-Norge landsdel.

Det er følgende søkere:

- ✓ Søknad fra Steinkjer v/skytterlagene: Steinkjer, Forr og Kvam.
- ✓ Søknad fra Stjørdal v/skytterlagene: Stjørdal, Hegra, Lånke og Skjelstadmark.
- ✓ Søknad fra Oppdal v/skytterlagene: Oppdal & Midtbygden og Lønset.

Alle tre søkerne har utvilsomt gode forutsetninger for å arrangere et vellykket Landsskytterstevne, og administrasjonen mener overordnet at alle søknadene er svært gode. Det er derfor en særdeles begunstiget situasjon for DFS å kunne velge mellom tre så kvalifiserte søkere.

Håndbok for Landsskytterstevnet inneholder en «disposisjon for søknad om å arrangere LS». Denne disposisjonen angir viktig og ønsket informasjon som bør framkomme i søknader. Når denne mal følges er det videre lettere å sammenlikne flere søkere når det foreligger.

Nedenfor følger en oppsummering av innhold i søknadene. Det har vært nødvendig å foreta noen tilpasninger for å gjøre oversikten kortfattet og sammenliknbar mellom søkerne. Det vises derfor til den enkelte søknad for fullstendig innhold.

Årsmøtevedtak om å søke LS:

Oppdal:	Bekreftet årsmøte- eller styrevedtak.
Steinkjer:	Bekreftet årsmøtevedtak i alle 3 søkerlagene.
Stjørdal:	Bekreftet årsmøtevedtak i alle 4 skytterlagene

Innledende feltskytinger:

Oppdal:	Legges i tilknytning til hovedarena.
Steinkjer:	Grovfelt i Giskås skytefelt 26 km fra Steinkjer. Finfelt i tilknytning til hovedarena.
Stjørdal:	Grovfelt i Leksdalen skytefelt 8 km fra Frigården. Finfelt i tilknytning til hovedarena.

Finale Stang og felthurtig:

Oppdal:	Det er opparbeidet permanent arena ved siden av hovedarena som benyttes både til innledende skytinger og finaler.
Steinkjer:	Flyttes fra Giskås og omrigges ved hovedarena.
Stjørdal:	Flyttes fra Leksdalen og omrigges ved hovedarena.

Baneanlegg:

Oppdal:	Samme anlegg som er benyttet tidligere. Kapasitet 50 og 25 skiver.
Steinkjer:	Samme anlegg som benyttet sist. Kapasitet 60 + 40 skiver.

Stjørdal: Samme anlegg som ble benyttet i 2018. Kapasitet 50 + 25 skiver.

Hovedarena:

Oppdal: Kompakt og intim. Gangbru inn mot arena planlegges oppgradert.
Steinkjer: Arenaen er utvidet til ca. 10 da. Dette sammen med tilliggende områder gir et forbedret alternativ til å skape en god publikumsramme.
Stjørdal: Frigården er en romslig hovedarena med muligheter for å plassere alle aktuelle installasjoner godt samlet.

Skyttercamp:

Oppdal: Planlegges med 1100 enheter i tilknytning til hovedarena, alle med tilgang til strøm. I tillegg vil skoler ol. bli benyttet.
Steinkjer: Hovedcampen legges til Guldbergaunet med kapasitet til 800 enheter. I tillegg vil flere lokale skoler bli benyttet til «småcamper». Det prosjekteres med strøm til alle enheter.
Stjørdal: Det blir etablert 2 camper med til sammen 1800 plasser. Ved behov kan camp Lånke og camp Årsøya tas i bruk med ytterligere 900 plasser hver.

Hoteller og annen innkvartering- total kapasitet:

Oppdal: Hytter/camping – 434 sengeplasser. Hotell etc. – 923 senger.
Steinkjer: Det er 675 hotellrom i Inntrøndelag, hvorav 200 i Steinkjer. Verdal/Levanger har ytterligere ca. 330 rom.
Stjørdal: Tre store hoteller i Stjørdal med plass til 1390 gjester.

Avtaler med Forsvaret / Forsvarsbygg / støttende HV-distrikt:

Oppdal: Arena og feltområder er privat eid. Søknad om å arrangere LS støttes av HV-12.
Steinkjer: Forsvarsbygg gir klarsignal til bruk av forsvarets anlegg i Giskås, men minner samtidig om at forsvaret har fortrinn i bruk av anleggene. Søknad om å arrangere LS støttes av HV-12.
Stjørdal: Forsvarsbygg gir klarsignal til bruk av forsvarets anlegg i Leksdalen og på Frigården under LS, men minner samtidig om at forsvaret har fortrinn i bruk av anleggene. Søknad om å arrangere LS støttes av HV-12.

Arrangementsstedet og regionen:

Oppdal: Adkomst til Oppdal skjer hovedsakelig med bil, men tog/buss er aktuelt. Nærmeste flyplass er Værnes. Oppdal er et lokalsamfunn som i stor grad er tuftet på turistvirksomhet og som er vant til å håndtere mange tilreisende. Stedet har et noe mer begrenset service – og handelstilbud enn Stjørdal og Steinkjer, men anses fullt ut å tilfredsstille LS sine behov. I søknaden er listet opp mange alternative fritidstilbud i regionen.
Steinkjer: Adkomst til Steinkjer skjer hovedsakelig med bil, men tog/buss er aktuelt. Det er i underkant av 1 ½ time til nærmeste flyplass, Værnes. Steinkjer beskrives som en velfungerende og profesjonell arrangementskommune, som årlig arrangerer flere festivaler og innimellom nasjonale idrettsarrangementer. Byen har gode muligheter for alternative fritidsaktiviteter.
Stjørdal: Stjørdal er et kommunikasjonsknutepunkt med muligheter for nær adkomst med fly, tog, buss og bil. Stedet har det som trengs av service- og handelsvirksomhet til å dekke behovene for mange tusen tilreisende til et LS. I søknaden er listet opp et godt utvalg av alternative fritidstilbud.

Status og planer for å oppfylle IKT-kravene til LS:

Oppdal: Tilfredsstillende redegjort for i søknad.
Steinkjer: Tilfredsstillende redegjort for i søknad.
Stjørdal: Tilfredsstillende redegjort for i søknad.

Ønsket tidspunkt for LS:

Oppdal: 1. uken i august.
Steinkjer: Primært 27. Juli – 3. august, subsidiært 3. - 11. august
Stjørdal: 4. - 11. august, men fleksible.

Organisasjonskart:

Oppdal: Inkludert i søknad.
Steinkjer: Inkludert i søknad.
Stjørdal: Hovedkomite inkludert i søknad.

Uttalelse fra kommunen:

Oppdal: Søknaden støttes av Oppdal kommune
Steinkjer: Søknaden støttes av Steinkjer kommune.
Stjørdal: Søknaden støttes av Stjørdal kommune.

Uttalelse fra fylkeskommunen:

Oppdal: Søknaden støttes av Trøndelag Fylkeskommune
Steinkjer: Søknaden støttes av Trøndelag Fylkeskommune.
Stjørdal: Søknaden støttes av Trøndelag Fylkeskommune.

Andre støtteerklæringer/avtaler:

Oppdal: Ikke vedlagt søknad.
Steinkjer: Steinkjer kommune om utvikling av skytebanen. Div. avtaler om bruk av kommunale sentrumsliggende anlegg. Steinkjer næringsforum.
Stjørdal: Stjørdal Næringsråd, Politiet stiller seg positivt til søknaden.

Budsjett:

Oppdal: Beregnet resultat 1 172 000 kr.
Steinkjer: Beregnet resultat 2 893 000 kr.
Stjørdal: Beregnet resultat 2 000 000 kr.

Parkering, kapasitet og transportløsninger:

Oppdal: Kapasiteten er ikke beskrevet i søknad. Basert på erfaringer fra tidligere LS på Oppdal anses parkeringskapasiteten ved arenaene å være tilfredsstillende.
Steinkjer: 3000 plasser ved hovedarena. 500 plasser i Giskås. Det søkes å få til et samarbeid med næringslivet om et begrenset tilbud med skyttelbusser mellom skyttercampene og sentrum. Avstand sentrum til skytebane er ca. 2 km.
Stjørdal: God parkeringskapasitet ved hovedarena. Skyttelbusser mellom skyttercampene og arenaene.

Administrasjonens kommentar

Alle tre søkere har erfaring fra å arrangere LS tidligere. Oppdal har arrangert tre ganger i perioden 1993 – 2013, Steinkjer ti ganger i perioden 1906 – 2007, og Stjørdal en gang i 2018. Alle arrangører har en relativt sentrumsnær hovedarena med avstand hhv. ca. 2 km for Steinkjer og Oppdal, mens avstanden er ca. 7 km i Stjørdal.

Oppdal tilbyr det mest kompakte stevnet med utgangspunkt for alle skytinger fra hovedarenaen, mens grovfelt i Stjørdal og Steinkjer vil være lokalisert utenfor hovedarena. I Oppdal foregår innledende skytinger i Stang og felthurtig fra samme arena som de innledende skytinger, noe som krever mindre tid og ressurser for å rigge om til finaleskytingen.

Stjørdal er den av søkerne som sist har arrangert LS, noe som gir størst effekt når det kommer til gjenbruk av arenaer, infrastruktur og kompetanse.

Av de tre søkerne har Steinkjer levert den mest innholdsrike søknaden, og viser gjennom det at de har motivasjon og ønsker å videreføre den lange tradisjonen med Steinkjer som vertskap for Landsskytterstevnet.

For skytterfamilier er kort avstand mellom skyttercamp og hovedarena gunstig slik at familiemedlemmer uavhengig av hverandre kan gå/sykle til og fra. Dette er mulig i Steinkjer og Oppdal, mens det i Stjørdal må påregnes transport.

Norges Skytterstyres drøfting

Det er tre fullverdige søkere fra Midt-Norge landsdel, og Skytterstyret er særdeles fornøyd med det store engasjementet og viljen til å arrangere Landsskytterstevnet i regionen. Alle søkerne har de beste forutsetninger for å arrangere et godt LS i 2023.

Et samlet styre var svært tilfreds med gjennomføringen av LS i Stjørdal 2018. Skyttertinget har hittil gitt uttrykk for ønske om mer enn 5 år mellom tildeling av LS til samme arrangør. Styret er av samme oppfatning, og så lenge det finnes gode alternative arrangører vil styret ikke fremme forslag på Stjørdal som arrangør i 2023.

Norges Skytterstyres flertall går inn for å tildele Landsskytterstevnet i 2023 til Steinkjer med følgende begrunnelse:

Steinkjer har en bynær hovedarena som er under stort press for byutvidelser. En videreføring av Steinkjer som LS arrangør vil bidra til å sikre anlegget framover. Steinkjer by er av en størrelse som vil dekke tilreisende og skytterfamiliers øvrige ønsker og behov under Landsskytterstevnet på en god måte.

Etter at Stjørdal fikk LS i 2018, utfordret Skytterstyret Steinkjer som arrangør til å påta seg store arrangement utenom LS. Dette har de fulgt opp. Steinkjer er også den av søkerne med de lengste tradisjoner som LS-arrangør.

Norges Skytterstyres mindretall ønsker å tildele Landsskytterstevnet 2023 til Oppdal med følgende begrunnelse:

Oppdal tilbyr det mest kompakte stevnet der alle skytinger har utgangspunkt fra en bynær hovedarena. Særlig for familier med flere skyttere gir dette praktiske fordeler. Skyttercampen som ligger i tilknytning til hovedarena forsterker denne fordelene, samt at det gir et redusert transportbehov.

Norges Skytterstyres innstilling til vedtak:

Steinkjer ved skytterlagene Forr, Kvam og Steinkjer tildeles Landsskytterstevnet for 2023.

Arrangøren må forholde seg til forutsetninger for arrangementet som framkommer i arrangøravtalen og tildelingskrav fra Norges Skytterstyre, samt avtalen mellom Forsvaret og DFS vedrørende støtte til Landsskytterstevnet for perioden 2021-2030.

Jens Sverre Knutsen foreslo følgende:

Oppdal ved skytterlagene Oppdal & Midtbygden og Lønset tildeles Landsskytterstevnet for 2023.

Arrangøren må forholde seg til forutsetninger for arrangementet som framkommer i arrangøravtalen og tildelingskrav fra Norges Skytterstyre, samt avtalen mellom Forsvaret og DFS vedrørende støtte til Landsskytterstevnet for perioden 2021-2030.

Avstemning:

Heidi Skaug, Arne Birkeland, Kari-Sofie B. Fiskum, Jan Åge Gjerstad og Torben Knudsen stemte for Norges Skytterstyres forslag.

Bernt Brovold og Jens Sverre Knutsen stemte for Knutsen sitt forslag.

Norges Skytterstyre innbyr Skyttertinget 2019 til å fatte følgende vedtak:

Steinkjer ved skytterlagene Forr, Kvam og Steinkjer tildeles Landsskytterstevnet for 2023.

Arrangøren må forholde seg til forutsetninger for arrangementet som framkommer i arrangøravtalen og tildelingskrav fra Norges Skytterstyre, samt avtalen mellom Forsvaret og DFS vedrørende støtte til Landsskytterstevnet for perioden 2021-2030.

Heidi Skaug redegjorde.

Forslag fra Gudbrandsdal skyttersamlag:

Oppdal ved skytterlagene Opdal & Midtbygden og Lønset tildeles Landsskytterstevnet for 2023. Med samme forutsetninger som Norges Skytterstyre sitt forslag.

Forslag fra Uttrøndelag skyttersamlag:

Stjørdal ved skytterlagene Stjørdal, Hegra, Lånke og Skjelstadmark tildeles Landsskytterstevnet for 2023.

Med samme forutsetninger som Norges Skytterstyre sitt forslag.

Følgende hadde ordet: Fossmo, Kyllø, Johnsen, Undseth, Losvar, Valved, Lillekvelland, Vedhugnes, Skudalsnes, Råde

Vedtak:

Norges Skytterstyres innstilling vedtatt med 33 stemmer mot 18 stemmer for Gudbrandsdal sitt forslag og 5 stemmer for Uttrøndelag sitt forslag.

Sak 5: Drøftingssak angående fokus på lagsaktivitet «3-1»

Norges Skytterstyre har gjennom vinteren 2019 drøftet eventuelle tiltak for å få mer fokus på aktiviteten i det enkelte skytterlag. Dette også med bakgrunn i ledersamlingen for samlagene som ble gjennomført i februar. Der ble aktivitetsutvikling i DFS drøftet gjennom gruppeoppgaver. Utviklingen har over tid gitt et økt stevnetilbud utenfor eget skytterlag, og de mest aktive skytterne skyter nå mange flere stevner enn tidligere. I 2018 var det eksempelvis 957 skyttere som skjøt 50 stevner eller flere, og 70 skyttere skjøt over 100 stevner. God personlig økonomi er trolig en faktor som gjør at flere skyter et mye større antall stevner enn tidligere.

Skytesporten er uten tvil det viktigste middel for å oppnå formålsparagrafen for å fremme god våpenkultur og praktiske skyteferdigheter. Et stort og mangfoldig skytestevnetilbud har således vært en bærebjelke for DFS suksess. Utbredelsen av elektroniske skyteskiver gjennom de siste 20

årene har gjort kravet til dugnadsinnsats på stevner mye lavere, som i sin tur bidrar til at mange skytterlag ønsker å arrangere stevner. Feltskyting, hvor innføring av elektroniske skiver fortsatt er i en startfase, har imidlertid fått færre stevner. Statistikken viser en markant nedgang de siste 20 årene. På vinteren har vi sett en vekst i innendørsstevner utenom eget skytterlag.

Selv om et stort stevnetilbud er en stor styrke for DFS, er det et spørsmål om den store stevneaktiviteten på sikt kan være negativt for rekrutteringen. Det kan eksempelvis være en utfordring om alle de gode instruktørene i et skytterlag bruker mesteparten av tiden til egen skyting, ved å dra rundt på et stort antall stevner. Det bidrar i neste omgang til at det blir mindre tid til godt miljø- og rekrutteringsarbeid i eget skytterlag. Svært mange instruktører er imidlertid gode til å ivareta både sin egen skytekarriere og rollen som instruktør for andre. Spørsmålet er likevel om organisasjonen bør ta grep som sørger for at dette eventuelt ikke skal bli en større utfordring i framtid.

Norges Skytterstyre har i denne sammenheng lansert et uttrykk "3-1" for å få fokus på aktiviteten i eget skytterlag. Arbeidstittelen "3-1" startet diskusjonen, med en ide om at det i hver måned var det avsatt en uke til aktivitet innad i skytterlaget, mens de andre tre uker kunne nyttes til stevner utenom eget skytterlag. Målet er at det skal bli mer tid til å dyrke det sosiale miljøet og interne skytinger i skytterlagene.

Norges Skytterstyre vil utfordre Skyttertinget til en drøftingssak om hvilke tiltak som kan/bør iverksettes for å nå et mål om styrket aktivitet i skytterlagene. Eksempelvis at alle skytterlag arrangerer lagsmesterskap i alle disipliner. Er det en vei å gå å bruke virkemidler som aktivt begrenser stevnetilbudet for å beskytte lagsaktivitetene? Her kan man tenke seg flere modeller. Eksempelvis at landsdelene selv bestemmer hvilke perioder som passer for deres region, eller at det fra sentralt hold innføres stevnefrie perioder.

Norges Skytterstyre vil innlede for en debatt uten mål om et konkret vedtak på Skyttertinget 2019. Gode forslag og innspill vil danne grunnlag for arbeidet med temaet i ny Langtidsplan for perioden 2021 – 2024.

President Bernt Brovold innledet.

Følgende hadde ordet: Krogstad, Liseter, Vedhugnes, Losvar, Lillekvelland, Valved, Bennæs, Fossmo, Skudalsnes, Brovold

Sak 6: To LS-finaler i Stang-skyting – En for Sauer og en for HK 416

Skyttertinget gjorde i sak 7/2015 følgende vedtak:

Norges Skytterstyre gis fullmakt til å bestemme tidspunkt for å avvikle ordningen med felles Stangfinale for repetervåpen og AG3 på Landsskytterstevnet. I samarbeid med Forsvaret bes Norges Skytterstyre ta initiativ til å vurdere om det skal innføres en egen finale i Stangskyting for militære våpen på Landsskytterstevnet.

I sak 103/2018 ble det gjort følgende vedtak i Norges Skytterstyre på bakgrunn av anbefaling fra administrasjonen og vedtak i Feltutvalget (sak 13/2018):

Norges Skytterstyre gir administrasjonen i oppdrag å utrede og fremme forslag til regelverk for en to-delt finale i Stangskytingen på Landsskytterstevnet, en finale for skyttere i klasse HK416, og en felles finale for skyttere i de øvrige klasser. Saken legges fram for Skyttertinget 2019.

I sak 17/2019 ble det gjort følgende vedtak i Norges Skytterstyre:

Norges Skytterstyre tar til etterretning Forsvarets beslutning om å utfase bruk av AG 3 våpenet. Klasse AG 3 legges ned som konkurranseklasse i DFS fra og med 2021, og våpenet kan heller ikke benyttes i andre klasser i DFS fra samme tidspunkt. Med bakgrunn i vedtaket blir Landsskytterstevnet 2020 siste år som skyttere med AG 3 kan kvalifisere seg for finale i Stangskyting.

Med bakgrunn i ovenstående vedtak vil administrasjonen fremme forslag om en todelt finale i Stangskyting – en for Sauer – og en for HK 416. Når det her skrives Sauerklasse, menes det selvfølgelig også andre våpentyper som er godkjent som repetergevær i DFS i den finalen, eksempelvis Krag Jørgensen/Mauser.

Administrasjonens drøfting

Det er DFS som har det fulle eierskapet til Stangskytingen, og programmet som benyttes. Dette er en sivil konkurranse med et forsvarsrelevant program. Skytingen ble etablert av Skyttertinget og første gang gjennomført i 1912 til minne om oberst Georg Stang. Det er således opp til DFS å bestemme program, tillatte våpen, finaler, premiering etc. Vedtaket fra 2015 sier imidlertid at Norges Skytterstyre skal vurdere å innføre en egen finale for militære våpen på LS.

Norges Skytterstyre nedsatte en prosjektgruppe som testet muligheten for om Forsvarets våpen HK 416 kunne konkurrere sammen med Sauer 200 STR. Testgruppens mandat var å foreslå et alternativt program for HK416, slik at skyttere med dette våpenet kunne konkurrere sammen med Sauer-skyttere.

Testgruppen utrykte i den sammenheng i sin rapport at det er en krevende oppgave å finne fram til en praktisk tilpassing av programmet for HK416-skyttere, som vil utjevne resultatene, og som av Sauer-skyttere vil bli oppfattet som rettferdig. Testgruppen påpekte videre at det er uforutsigbare faktorer knyttet til utviklingen i øvelsen. En tilpassing som fungerer de første årene kan etter hvert vise seg å gå mer i favør av en av våpentypene, ved at utøvere med dette våpenet høyner sitt nivå mer enn for det andre.

Etter at det var foretatt en spørreundersøkelse på Landsskytterstevnet i 2018, som viste at skytterne heller ikke ønsket en felles finale mellom HK 416 og Sauer, bestemte Skytterstyret å gå for en løsning med to finaler i Stang-skyting - en for Sauer og en for HK 416.

Det er viktig for DFS at det til enhver tid benyttede arnevåpen i Forsvaret blir synliggjort som en del av aktiviteten i organisasjonen, herunder spesielt i fbm. Landsskytterstevnet. Finaler i Mil NM lagt sentralt i LS-uka er et godt bidrag til dette. I tillegg synes det som om skyttere med Sauer og HK416 konkurrerer rimelig jevnbyrdig i felthurtig, slik at en felles finale kan videreføres. I Stangskyting synes derimot den beste løsningen å være en egen finale for HK416-skyttere, der dagens program benyttes.

Finale for HK 416:

Dagens gjennomføring av Stang- og felthurtigfinalene på LS har vært en suksess. Det at det også sendes på NRK gjør disse finalene svært attraktive også for publikum og TV-seere.

Administrasjonen er opptatt av at finalen i HK 416 må få sin naturlige plass i avviklingen. Samtidig er det viktig at gjennomføringen foregår profesjonelt og innenfor en rimelig tidsperiode, slik at det for publikum på finalearenaen oppleves som en god og effektiv gjennomføring.

Administrasjonen foreslår at de 8 beste skytterne i HK 416 kvalifiserer seg til Stangfinalen. Det er et rimelig antall i lys av antall deltakere i forhold til Sauerklassen. Administrasjonen har vurdert både færre og flere skyttere, men funnet gode argumenter for at tallet blir 8. Med 8 skyttere kan hold 1 foregå med to gjennomføringer hvor fire skyttere skyter likt, mens hold 2 skytes med fire skyttere èn og èn. Det blir etter samme prinsipp som for Sauerklassen hvor 16 skyttere skyter hold 1, mens de 8 beste skytterne skyter hold 2 èn og èn. Dette gjøres for at finalen skal foregå så effektivt som mulig, samtidig som det knyttes spenning til hvem som kvalifiserer seg for hold 2.

Når det gjelder premiering, mener administrasjonen at det skal tildeles finalebeger som for de andre finaledeltakerne. Vinneren tildeles medalje med samme kvalitet som for Sauerklassen. Forsvaret bør anmodes om å sette opp vandrepokal til vinner av HK 416.

Etter vedtaket om utfasing av AG 3 våpenet i 2020, mener administrasjonen at dette bør innføres allerede i 2020. Det gjør at utfasingen av AG 3 skjer samme år som innføring av den nye finalen for HK 416. Det vil være en god måte å vise at DFS vil sørge for å videreføre tradisjonen med at Forsvarets våpen er viktige å vise fram i disse hurtigøvelsene. Det er DFS sin ambisjon å få vist finalen med HK 416 på NRK, og derfor er det et også et mål om å innføre finalen allerede fra 2020.

Administrasjonen anbefaler Norges Skytterstyre å fremme følgende forslag til vedtak for Skyttertinget 2019:

Fra og med 2020 skal det arrangeres en egen finale i Stangskyting på Landsskytterstevnet for skyttere med HK 416. Finalen skal bestå av de 8 beste skytterne med HK 416 fra innledende skyting. Rangeringsreglene skal være like som for skytterne i Stang-finalen med Sauer.

Norges Skytterstyre skal utarbeide instruks for skytingen etter samme prinsipp som for Sauerfinalen. Finaleskytterne skal tildeles finalebeger, og vinneren mottar medalje med samme kvalitet som for Sauerklassen.

Norges Skytterstyre besluttet enstemmig følgende innstilling:

Norges Skytterstyre innbyr Skyttertinget 2019 til å fatte følgende vedtak:

Fra og med 2020 skal det arrangeres en egen finale i Stangskyting på Landsskytterstevnet for klasse HK 416. Finalen skal bestå av de 8 beste skytterne med HK 416 fra innledende skyting. Rangeringsreglene skal være like som for skytterne i Stang-finalen med repetervåpen.

Jens Sverre Knutsen redegjorde.

Følgende hadde ordet: Lillekvelland

Vedtak:

Norges Skytterstyres innstilling enstemmig vedtatt.

Sak 7: Innføring av «Landsskytterstevnet innendørs»

Skyttertinget gjorde i sak 7/2018 følgende vedtak:

Norges Skytterstyre gis i oppdrag å fremme forslag til opplegg for et eventuelt Norgesmesterskap i 15 meter innendørs.

Norges Skytterstyre ga i sak 22/2019 administrasjonen føringer for oppfølging av saken. Saksbehandlingen tar sikte på at en eventuell innføring av NM 15 meter blir behandlet på to Skytterting. Skyttertinget 2019 vedtar de overordnede føringer for stevnets rammer, mens Skyttertinget 2020 vedtar de konkrete betingelser for et slikt arrangement.

I 2009 behandlet Skyttertinget et konkret forslag om å innføre et eget NM på 15 meter. Forslaget falt da med 31 mot 24 stemmer.

Administrasjonens drøfting

Norges Skytterstyre har flere ganger drøftet utviklingen av 15 meterskytingen i sine styremøter. Resultatet av drøftingene ble at Skytterstyret i 2018, anbefalte Skyttertinget å innføre offisielle landsdelskretsstevner fra 2019. Med vedtaket på Skyttertinget i sak 7/2018 om å innføre offisielle landsdelskretsstevner, fikk 15-meterskytingen et nytt løft som disiplin i DFS.

Norges Skytterstyre foreslo videre at det skulle utredes mulighet for et eget NM på 15 meter. Skytterstyret har så langt gitt administrasjonen i oppdrag å kalle dette for «Landsskytterstevnet innendørs». Dette for å vektlegge at man her ser for seg et stort breddearrangement på 15 meter, med mål om å gi DFS mer PR. Landsskytterstevnet innendørs er også brukt som begrep for at dette ikke skal forveksles med innendørsarrangement i regi av Norges Skytterforbund.

Administrasjonen vil, med bakgrunn i Norges Skytterstyres føringer, skissere de rammer som vi mener bør ligge til rette for at "Landsskytterstevnet innendørs".

Bakgrunn for 15 meter

I 1984 ble det innført offisielle samlagsstevner på 15 meter. Fram til da hadde dette kun vært en verdifull rekrutteringsarena for de skytterlag som hadde slike anlegg. Samlagsstevnene har vært en stor suksess. Statistikken viser at ca. samme antall skyttere deltar på samlagsstevnet innendørs som i baneskyting, og baneskyting og 15 meter er nå tilnærmet like store med hensyn til antall arrangement i DFS. Nå har 15 meter blitt den klart viktigste arena for nyrekruttering og skyteskoler, og over halvparten av skytterlagene har nå tilgang til en innendørs bane.

Stevnetilbudet har vokst enormt etter innføring av elektroniske skiver. Elektronikk har også gjort arrangement av 15 meterstevner lite ressurskrevende. Sesongen strekker seg mange steder inn i feltsesongen, men det er administrasjonens oppfatning at de fleste samlag nå er flinke til å skille på sesongene, eller ved at innendørsstevner etter påbegynt feltsesong arrangeres midt i uka. Periodene for sesongene er ulike fra landsdel til landsdel, og knyttet til lysforhold. Slik sett arrangeres innendørsstevner fra tidlig i oktober til april måned.

Hvorfor Landsskytterstevnet innendørs?

Bakgrunn for Skytterstyrets ønske om å utrede et eget «Landsskytterstevne innendørs» har vært å ta grep om et slikt nasjonalt arrangement. Oslo Open har gjerne blitt sett på som et stevne som nærmest har hatt «uoffisiell NM-status». Dette har vært et særdeles vellykket arrangement fra dyktige arrangører.

Et nasjonalt arrangement hvor DFS tar grep gjennom sentral styring, vil gi potensiale for større deltakelse enn dagens Oslo Open. Et "Landsskytterstevne innendørs" kan med en slik ambisjon bli en begivenhet også gi organisasjonen god PR gjennom større lokal og nasjonal pressedekning.

Vår nye formålsparagraf sier at vi skal lære god våpenkultur og praktiske skyteferdigheter. 15 meter skyting med kaliber .22 er slik sett svært viktig for at DFS skal oppfylle samfunnsoppdraget. Den grovkalibrede skytingen har bakgrunn i vår nære tilknytning til Forsvaret, og bør fortsatt ha stor prioritet i DFS. Administrasjonens oppfatning er imidlertid at 15 meterskyting med kaliber .22 fortsatt må videreutvikles med attraktive konkurransetilbud. Ved å innføre et topparrangement for hele landet vil det gi økt status for denne skytegrenen.

Populariteten til 15 meter skytingen skyldes i stor grad at den er tilpasset dagens samfunnsnorm. Av argumenter kan nevnes at 15 meters banene kan skytes på døgnet rundt, krever færre dugnadstimer, kan skytes både i bynære og desentraliserte strøk, øker rekrutteringen både naturlig og via skyteskoler, krever mindre av skytterne både økonomisk og i forberedelser, samt at det stimulerer også de skytterne som av ulike årsaker er skuddredde. Alt dette medfører økt mestring og større aktivitet hos flere skyttere. Ved å arrangere et nasjonalt breddearrangement med vekt på den sosiale profil, vil slik administrasjonen ser det flere få et fullverdig tilbud i DFS.

I tillegg til de innledende tanker om hva som var bakgrunnen for vedtaket på Skyttertinget 2018, er det flere forhold som må drøftes. Her kan vi først ta utgangspunkt i Langtidsplanens mål for perioden 2016-2020. For inneværende periode er det ikke lagt planer om et slikt arrangement. Det forhindrer likevel ikke at dette kan innføres, men administrasjonen er enige med Skytterstyrets føringer om at det er lurt å "skynde seg langsomt" for å finne formen på et slikt mesterskap.

Et "Landsskytterstevne innendørs" må forankres gjennom en god idefase og videre med en gjennomgang av hvilke ressurser som må legges ned for at dette skal bli vellykket. Et landsskytterstevne innendørs har utvilsomt et stort potensiale for mange deltakere. Administrasjonen mener et deltakerantall på 2 000 skyttere er et edruelig anslag - trolig kan det bli flere etter hvert som arrangementet får satt seg.

Navnet "Landsskytterstevne innendørs"?

Å bruke navnet «Landsskytterstevnet innendørs» er slik administrasjonen ser det en god ide for å benytte seg av merkevaren til Landsskytterstevnet. Arrangementet vil slik knyttes til vår organisasjon. NM på 15 meter har også Norges Skytterforbund, så det å kalle det med samme navn vil ikke gi et særpreg med "DFS-stempel". NRK har sagt at dette arrangementet kan ha potensiale for TV, med forbehold om stevnetidspunkt medio november (før vintersporten starter for fullt). Ved å bruke navnet "Landsskytterstevnet innendørs" vil det også gi seerne og andre en direkte tilknytning til at dette er et DFS-arrangement.

Motargumentet er selvfølgelig at Landsskytterstevnet som merkevare kan utvannes, men her mener altså administrasjonen at fordelene er større enn ulempene. Eksempelvis er navnet til "Birkebeineren" som opprinnelig var et langrenn nå blitt benyttet til både sykkel og løping med stor suksess.

Hvordan arrangere Landsskytterstevnet innendørs?

Administrasjonen tenker "stort" når det gjelder gjennomføring av et Landsskytterstevne innendørs. Kvaliteten på gjennomføring bør være gjenkjennelig fra Landsskytterstevnet utendørs, og det må eksempelvis være god resultatservice og speakertjeneste i tillegg til mange andre

fasiliteter. Administrasjonen mener i tillegg at det er viktig at stevnet blir mest mulig komprimert, og at stevnet må kunne gjennomføres på tre dager inklusive finaler. Det er både arrangementsmessige og økonomiske forhold som tilsier dette.

Hvis stevnet skal foregå på tre dager, finnes ingen eksisterende skytebaner som har den nødvendige kapasitet. For å få nok kapasitet må det leies en eller to idrettshaller hvor 40-50 skyttere kan skyte samtidig. Arrangementsmessig gir dette flere fordeler, spesielt det at mange skyttere vil være samlet samtidig for å få "LS-følelsen". Et komprimert stevne gir også kortere tidsbruk på gjennomføring. Det gir mindre tidsbruk og utgifter når betalt personell kan benytte mindre tid på arrangementet.

For skytterne er det også viktig at stevnet foregår komprimert, og at stevnestedet har gode fasiliteter for flyreise/annet kollektivt/overnatting/parkering osv. Slik administrasjonen ser det er det særdeles viktig at arrangementet avholdes på steder i nær tilknytning til flyplass, og med prioritet til steder med best mulighet for rimelige billetter. Innkvartering av skytterne vil også være en sentral utfordring, og med 2000 deltakere vil det trolig gi krav om minst 1000 overnattingsrom på hotell. Det er viktig at arrangementet gjøres så kostnadseffektivt som mulig, ikke bare med nærliggende flyplass, men også med tanke på at skytterne med familier slippe å bo langt unna stevnestedet. Det medfører at det er større tettsteder i og ved våre største byer som vil være naturlige steder for et slikt arrangement.

Administrasjonen ser altså for seg et komprimert stevne hvor innledende skytinger og eventuelle lagskytinger og finaler blir gjennomført fredag, lørdag og søndag. Gjerne hvor lagskytinger prioriteres for å styrke lags-/samlagssamholdet. Et innendørs stevne har ingen begrensning i skytetid, og ved å beregne 30 minutter pr. innledende lag, ser vi altså for oss at banen må ha en kapasitet på minimum 40 skiver. Med skyting i 12 timer, med 30 minutter per lag, er det mulig å få gjennom 1000 skyttere på en dag. Banen må ha rom for publikum, matlaging og servering, skiftesoner, tørrtreningsone, salgsstander, rom til administrasjon, stevneledelse og NRK.

Skivene må rigges i god tid, ventilasjon og sikkerhet etter gjeldende normer må på plass. Administrasjonen har gjennomført befarings på to forskjellige innendørsanlegg i nærheten av Gardermoen, og sikkerheten er løsbart. Generelt kan det hevdes at gamle haller har bedre forutsetning for å ta vare på sikkerhet/ventilasjon i forhold til nybygde haller. Den ene hallen som ble befart var Letohallen, 5 minutter nord for Gardermoen. Der kan man med små grep få god sikkerhet samtidig som ventilasjon blir tilfredsstillende.

Hvem skal arrangere?

Administrasjonen vil anbefale at organisasjonen sentralt tar styring for arrangementet med teknisk hjelp fra lokale skytterlag og eventuelt et lokalt idrettslag. Administrasjonen har svært god erfaring fra Landsskytterstevnet, og en slik sentral styring vil trolig sikre den nødvendige kvalitet på gjennomføringen. Med hjelp av lokale skytterlag mener administrasjonen det vil være den mest kostnadseffektive gjennomføringsformen.

DFS sentralt kan utnytte potensialet ved at de kan planlegge eventuelle sponsoravtaler og kontrakter over flere år. Administrativt blir det trolig like mye arbeid for administrasjonen å bistå lokal arrangør, som selv å kunne ta styring med gjennomføringen med bistand fra skytterlag. Det økonomiske forholdet må avklares, og her kan ulike økonomiske modeller legges til grunn.

Økonomi

Administrasjonen anbefaler at påmeldingsavgiften i stor grad bør dekke arrangementsutgiftene, men at det også er nødvendig med gode sponsoravtaler og salgsinntekter for å få budsjettet til å gå i balanse. For å holde arrangementsavgiften nede vil det være mest mulig kostnadseffektivt å arrangere sentralt på Østlandet, og administrasjonen vil således anbefale at de to første år blir lagt dit. Dette også med tanke på god infrastruktur for skytterne.

Administrasjonen har sett på et foreløpig budsjett, hvor en gjennomsnittlig arrangementsavgift på 350 kroner vil gi inntekter på 700 000 kroner. Her tenkes som for LS en lavere sum til rekrutteringsskytterne som på Landsskytterstevnet. Det er på nåværende tidspunkt vanskelig å estimere alle tall, men administrasjonen har så langt et estimat som nedenfor.

Utgifter:

Administrative kostnader Skytterkontoret	250 000
Innleid hjelp/konsulentbistand	150 000
Halleie	100 000
Skiveleie	100 000
Ventilasjon	50 000
Annet materiell/data	150 000
Speaker/Arenaproduksjon	75 000
<u>Reise/ og oppholdsutgifter</u>	<u>100 000</u>
Sum kroner	975 000

Inntekter:

Arrangementsbidrag 2000 skyttere	700 000
<u>Sponsor/salg/reklameinntekter</u>	<u>275 000</u>
Sum kroner	975 000

Det er et tidlig stadium i forhold til gjennomføring å budsjettere mer nøyaktig. I denne omgang har administrasjonen sett på erfaringstall fra noen av utgiftene knyttet til LS. Her er det fortsatt også ukjente faktorer som det er vanskelig å ta høyde for. Det er imidlertid viktig å ta med i vurderingen at administrasjonen vil bli belastet også i forhold til den ordinære arbeidstid for en slik gjennomføring. Det vil medføre at dette prosjektet må prioriteres i forhold til andre oppgaver.

Tidspunkt

Administrasjonen mener det vil være positivt om innendørssesongen starter tidlig på høsten, og hvor flere samlag enn i dag arrangerer sine mesterskap før jul. Hvis «Landsskytterstevnet innendørs» avholdes midt i november, vil sesongen naturlig starte tidligere. Det vil være til fordel for feltaktiviteten, da innendørssesongen flere steder kunne avsluttes tidligere om vinteren.

Et tidlig tidspunkt vil også være viktig for om mulig å få TV-sending fra arrangementet. Kommer arrangementet før vintersesongen starter med annen sport på NRK, vil det være lettere å argumentere for sendetid. Alternativet i forhold til TV-sending er å avholde stevnet så sent på vinteren at vintersportssesongen er ferdig. Det synes fra administrasjonens ståsted ikke som et alternativ i forhold til feltsesongen som da er på sitt høydepunkt.

Mulig arena

Administrasjonen har gjennomført befarings på to ulike arenaer. Nes arena, rett øst for Kløfta og Leto-hallen, 5 minutter Nord for Gardermoen. Begge arenaene har kapasitet til flere tusen mennesker og vil tilfredsstillende et krav mellom 40 til 50 skiver på linje. Det er hallens konstruksjon som gjør at arenaene har ulike egenskaper, noe som vil føre til to ulike måter å løse en fremtidig gjennomføring.

Oppsummering

Slik administrasjonen ser det er det svært mange forhold som må behandles for å bli enige om rammeverket for et eventuelt «Landsskytterstevne innendørs». For det første må man drøfte om *ideen* "Landsskytterstevnet innendørs" er så god at den vil bidra positivt for DFS på lengre sikt. Administrasjonens ressurser vil ha stor nok gjennomføringskraft til lede et stevne, eksempelvis i Leto-hallen. Administrasjonen har solid erfaring fra dagens LS, og spørsmålet er om det er i DFS interesse at administrasjonen også skal bruke mye ressurser på et slikt stevne. Dette avhenger selvfølgelig av den kvalitet man ønsker å oppnå, men administrasjonen mener argumentene for å arrangere et LS innendørs blir færre om man ikke gjennomfører et profesjonelt stevne med gjenkjenning fra LS.

Suksessen til et Landsskytterstevnet innendørs vil slik sett avhenge av om hvor god ideen er for at et LS innendørs gir et styrket DFS, og i hvilken grad vi vil satse ressurser på å gjennomføre etter en høy standard.

Motargumenter

Motargumentene mot de endringer administrasjonen her legger opp til er selvfølgelig flere. Mange vil sikkert hevde at en slik oppjustering av 15 meterskytingen, vil gå ut over utendørsaktiviteten, og at innendørsskytingen etter hvert vil dominere i DFS. Administrasjonen mener at de positive effektene av å ta grep om 15 meteraktiviteten er svært viktig, samtidig som at man fortsatt skal rekruttere til og prioritere utendørsaktivitetene.

Med å ha mange 15m-skyttere å ta av som føler mestring, vil det også være mange potensielle feltskyttere. En «medisin» hvor man forsøker å dempe den populære 15-meterskytingen for å få flere til å skyte feltskyting er krevende, og slik administrasjonen ser det ingen god tilnærming. Om man også legger opp til at de største og viktigste stevner på 15 meter skal foregå før årsskiftet, vil også det bidra til at feltsesongen i større grad skjermes enn hva som er tilfelle i dag.

Et motargument som også vil være framtrødende er at ved å innføre et slikt topparrangement vil det bidra en enda fullere terminliste, og mindre tid til aktivitet i skytterlagene. Økonomisk vil det utvilsomt også bli krevende for de med minst ressurser å dra på et slikt stevne i tillegg til Landsskytterstevnet. Det er trolig de mest ressurssterke som i dag drar på Oslo Open, men det er altså et arrangement som ikke er initiert av organisasjonen sentralt.

Konklusjon:

Administrasjonen vil som beskrevet innledningsvis og i likhet med Skytterstyres føringer, anbefale at saken om et eventuelt "Landsskytterstevne innendørs" behandles over to Skytterting. Først må det fastslås rammer for arrangementet. Videre kommer detaljer om gjennomføring, premiesystem osv. Innføring av stevnet bør også forankres i ny Langtidsplan.

Administrasjonen anbefaler Norges Skytterstyre å fremme følgende forslag for Skyttertinget 2019:

Norges Skytterstyre gis i oppdrag å gå videre med de framlagte planer om et Landsskytterstevne innendørs. Til Skyttertinget 2020 fremmes et konkret forslag til gjennomføring av arrangementet basert på følgende rammer:

1. Landsskytterstevnet innendørs skal være et breddearrangement med høy kvalitet, hvor målet er å få flest mulig deltakere og PR for skyttersporten.

2. Landsskytterstevnet innendørs skal arrangeres på et innendørsanlegg/hall med kapasitet til å gjennomføre innledende skyting for 1 000 skyttere per dag.
3. Landsskytterstevnet innendørs skal de første to år arrangeres sentralt på Østlandet. Senere kan arrangementet også legges til steder med stor hotellkapasitet/nærhet til flyplass, og hvor økonomien til skytter og arrangementsgjennomføring prioriteres.
4. Landsskytterstevnet innendørs skal de første årene ha sentral økonomisk og administrativ styring fra Skytterkontoret, med bistand fra lokale skytterlag for den tekniske gjennomføringen.
5. Landsskytterstevnet innendørs skal arrangeres i november måned. Stevnet skal kunne arrangeres på tre dager, inklusive eventuelle finaler (Fredag-Søndag).

Torben Knudsen foreslo følgende:

Navnet på arrangementet skal være "Norgesmesterskap innendørs"

Arne Birkeland foreslo følgende som nytt punkt 6:

Landsskytterstevnet innendørs skal være økonomisk selvfinansierende.

Avstemning:

Torben Knudsen sitt forslag falt med 4 mot 3 stemmer. Brovold, Knudsen, Gjerstad og Birkeland stemte for administrasjonens forslag, mens Knudsen, Skaug og Brøndbo Fiskum stemte for Knudsen sitt forslag.

Resten av administrasjonens forslag, og Arne Birkeland sitt tilleggsforslag, ble deretter enstemmig vedtatt.

Norges Skytterstyre innbyr Skyttertinget 2019 til å fatte følgende vedtak:

Norges Skytterstyre gis i oppdrag å gå videre med de framlagte planer om et Landsskytterstevne innendørs. Til Skyttertinget 2020 fremmes et konkret forslag til gjennomføring av arrangementet basert på følgende rammer:

1. Landsskytterstevnet innendørs skal være et breddearrangement med høy kvalitet, hvor målet er å få flest mulig deltakere og PR for skyttersporten.
2. Landsskytterstevnet innendørs skal arrangeres på et innendørsanlegg/hall med kapasitet til å gjennomføre innledende skyting for 1 000 skyttere per dag.
3. Landsskytterstevnet innendørs skal de første to år arrangeres sentralt på Østlandet. Senere kan arrangementet også legges til steder med stor hotellkapasitet/nærhet til flyplass, og hvor økonomien til skytter og arrangementsgjennomføring prioriteres.
4. Landsskytterstevnet innendørs skal de første årene ha sentral økonomisk og administrativ styring fra Skytterkontoret, med bistand fra lokale skytterlag for den tekniske gjennomføringen.
5. Landsskytterstevnet innendørs skal arrangeres i november måned. Stevnet skal kunne arrangeres på tre dager, inklusive eventuelle finaler (Fredag-Søndag).
6. Landsskytterstevnet innendørs skal være økonomisk selvfinansierende.

Bernt Brovold redegjorde.

Forslag fra Oslo skyttersamlag:

Norges Skytterstyre gis i oppdrag å gå videre med de fremlagte planer om et NM 15 meter DFS. Til Skyttertinget 2020 fremmes et konkret forslag til gjennomføring av arrangementet basert på følgende rammer:

1. NM 15 meter DFS skal være et breddearrangement med høy kvalitet, hvor målet er å få flest mulige deltakere og best mulig PR for skyttersporten.
2. NM 15 meter DFS skal arrangeres på et innendørsanlegg/hall med kapasitet til å gjennomføre innledende skyting for 1.000 skyttere per dag.
3. NM 15 meter DFS skal de første to år arrangeres sentralt på Østlandet. Senere kan arrangementet også legges til steder med stor hotellokapasitet/nærhet til flyplass, og hvor økonomien til skytter og arrangementsgjennomføring prioriteres.
4. NM 15 meter DFS skal de første årene ha sentral økonomisk og administrativ styring fra Skytterkontoret, med bistand fra lokale skytterlag for den tekniske gjennomføringen.
5. Tidspunktet for når NM 15 meter DFS skal arrangeres må vurderes nøye i forhold til øvrig aktivitet og regionale terminlister. Stevnet skal kunne arrangeres på tre dager, inklusive eventuelle finaler (fredag-søndag).
6. NM 15 meter DFS skal være økonomisk selvfinansierende.

Forslag fra Romsdal skyttersamlag:

Nytt punkt 7: Det endelige navnet på arrangementet vedtas på Skyttertinget 2020.

Forslag fra Vesterålen skyttersamlag:

Navnet på arrangementet skal være DFS NM 15m

Følgende hadde ordet: Losvar, Fossmo, Vedhugnes, Valved, Johnsen, Skudalsnes, Lillekvelland, Krogstad, Bennæs

Vedtak:

Det ble enstemmig vedtatt at det skal arbeides videre med et mesterskap på 15m.

Det ble vedtatt å utsette valg av navn av arrangementet til Skyttertinget 2020 med 37 mot 19 stemmer.

Oslo skyttersamlag sitt forslag til rammer ble vedtatt med 43 mot 13 stemmer for Norges Skytterstyre sitt forslag.

Sak 8: Skyttertinget og ledersamling annethvert år

Sak angående tid og sted for Skyttertinget har vært til behandling flere ganger, sist i sak 5/2016. Dagens ordning med Skyttertinget hvert år ble da vedtatt med 22 mot 34 stemmer, det vil si at det manglet to stemmer på 2/3 flertall som er krav for å gjøre endinger etter Skytterbokas kapittel 1.

Norges Skytterstyre fremmer nå saken på nytt, hovedsakelig med bakgrunn i et sterkt ønske om å alternere mellom Skyttertinget og ledersamling for samlagsledere annethvert år. DFS avholdt for første gang ledersamling 2.-3. februar 2019, med gode tilbakemeldinger. Generelt var inntrykket at samlagslederne ønsker å fortsette med ledersamlinger. Organisasjonsutvalget har også signalisert at de kommer til å foreslå denne løsningen.

Administrasjonens drøfting

Behov for årlige Skytterting?

Selv om antall saker har holdt seg relativt stabilt til Skyttertinget, har praksis de senere år vært at man har klart å avholde Skyttertinget på en dag. Om det skulle bli noen flere saker når Skyttertinget skulle bli toårig, mener administrasjonen at man da i større grad kan benytte muligheten for to dagers Skytterting.

Skytterting annethvert år vil trolig medføre at organisasjonssaker får større fokus på Skyttertinget. I kombinasjon med ledersamlingen vil det gi oss muligheter til å diskutere overordnede politiske saker som er helt nødvendig. Administrasjonen ser heller ikke at det er gode eksempler på at organisasjonen trenger årlige Skytterting for god styring eller innføring av viktige endringer i organisasjonen. Hvis en slik situasjon skulle oppstå, så har man uansett mulighet til å innkalle til ekstraordinært Skytterting.

Ledersamling

Årets ledersamling fikk gode tilbakemeldinger. Gjennom å ha faste ledersamlinger annethvert år kan får organisasjonen arbeide med overordnede strategiske saker i et uformelt fora. Organisasjonen får gjennom ledersamlingene mulighet til å komme med innspill tidlig, og det sikrer større vektlegging av og medvirkning i overordnede saker og prosesser. Det gir også større muligheter til å ta opp tema knyttet til langtidsplanen som det er ønskelig at styret arbeider videre med.

Økonomiske/administrative besparelser

Med innføring av faste ledersamlinger de årene det ikke er Skytterting vil det ikke være vesentlig økonomisk innsparing. Det er heller ikke målet med en alternering mellom Skytterting og ledersamling.

Årlige Skytterting krever stor ressursinnsats med organisering av ting og behandling av tingsaker, spesielt for ledelsen på Skytterkontoret og for Skytterstyrets medlemmer. De årene som Skyttertinget ikke avholdes, kan ressursene i større grad benyttes til oppfølging av Langtidsplanen, organisasjonsutvikling og drøfting av overordnede politiske saker. Dette vil styrke våre demokratiske prosesser, involvering og medbestemmelse.

Kontrollkomité

Når det foreslås at Skyttertinget skal avholdes annethvert år, må det opprettes en kontrollkomité som får i mandat å blant annet fastsette regnskapene. Komiteen kan i tillegg kontrollere

at skytterstyret og administrasjonen følger opp vedtak fattet på Skyttertinget. Administrasjonen foreslår at det velges en kontrollkomité på tre personer på Skyttertinget i 2020. Kontrollkomiteen skal skrive en rapport fra hvert regnskapsår som legges fram for påfølgende Skytterting. Eksempelvis skal kontrollkomiteen legge fram en rapport om både regnskapsåret 2020 og 2021 til Skyttertinget 2022.

Fordelen med en slik praksis er også at organisasjonen vil holde seg innenfor regnskaps-lovens bestemmelser om innsending av regnskapene til regnskapsregisteret. Slik det er nå så har vi utfordring med dette da Skyttertinget ikke avholdes før månedsskiftet juli/ august.

Valg på Skyttertinget

Med to år mellom hvert Skytterting vil forslag til ny valgordning bli slik at sentralt tillitsvalgte er på valg annet hvert år. Forslaget innebærer som en overgangsordning at tillitsvalgte i Norges Skytterstyre som velges i 2019 blir på valg i 2022. I andre sentrale utvalg blir alle tillitsvalgte på valg i 2020. Det er liten risiko for at alle trekker seg samme år, og valg-komiteen har uansett god tid på seg til å finne nye kandidater. Dette vil også forenkle valgsystemet og gjøre det mer oversiktlig i forhold til dagens relativt innfløkte system med ulike valgperioder i ulike verv.

Tildeling av Landsskytterstevnet

Tildeling av Landsskytterstevnet vil etter administrasjonens forslag bli slik at Skyttertinget tildeler to stevner ad gangen, det vil si at arrangørene får hhv. 3 og 4 år til forberedelser. Mye av planleggingen gjøres i forbindelse med søknaden, og administrasjonen mener at det vil være uproblematisk for søkerne å tilpasse seg et nytt system. Fram til 2004 ble tildelingen gjort tre år i forkant av stevnet.

Turnus for Landsskytterstevnet kommer som sak i 2020. Skyttertinget har i sak 6/2018 forlenget nåværende turnus fram til 2024. Sted for Landsskytterstevnet 2025 og 2026 vedtas på Skyttertinget i 2022.

Skyttertingsmiddag

Når det gjelder eksempelvis den årlige Skyttertingsmiddagen, ser administrasjonen for seg at det i forbindelse med Landsskytterstevnet blir avholdt en årlig LS-middag. Dette både de år det arrangeres Skytterting og de år det ikke er Skytterting. Flere kommuner har signalisert at det er lettere å forsvare en slik middag dersom den relateres til Landsskytterstevnet. DFS vil som i dag oppfordre kommunene til å invitere til en slik middag, og det er naturlig at samlagsledere inviteres til middagen uavhengig av Skyttertinget.

Administrasjonen anbefaler Norges Skytterstyre å fremme følgende forslag til vedtak for Skyttertinget 2019:

1. Skyttertinget skal fra og med 2020 gjennomføres annethvert år i forbindelse med Landsskytterstevnet, slik at 2021 blir første år det ikke skal avholdes Skytterting.
2. Det gjennomføres ledersamling de årene det ikke er Skytterting.
3. Sak om funksjonsfordeling og andre nødvendige endringer i Skytterbokas regelverk som er påkrevd i forbindelse med innføring av toårsturnusen fremmes for Skyttertinget 2020.
4. Det velges en kontrollkomite på tre personer på Skyttertinget 2020, som får i mandat å fastsette årsregnskapene etter regnskapslovens bestemmelser. Kontrollkomiteen skal også påse at vedtak gjort på Skyttertinget blir fulgt opp av skytterstyret og administrasjonen. Kontrollkomiteens rapport legges fram for Skyttertinget.

5. Fra og med Skyttertinget 2020 er funksjonstiden to år for medlemmer av Norges Skytterstyre og andre sentrale utvalg og komiteer som velges på Skyttertinget. Tillitsvalgte med någjeldende funksjonstid på tre år som velges på Skyttertinget 2019 får funksjonstid til 2022.
6. Tildeling av Landsskytterstevnet skjer for to år ad gangen, med søknadsfrist 1. februar hhv. tre og fire år før stevnet avholdes.

Norges Skytterstyre besluttet enstemmig følgende innstilling:

Norges Skytterstyre innbyr Skyttertinget 2019 til å fatte følgende vedtak:

1. Skyttertinget skal fra og med 2020 gjennomføres annethvert år i forbindelse med Landsskytterstevnet, slik at 2021 blir første år det ikke skal avholdes Skytterting.
2. Det gjennomføres ledersamling de årene det ikke er Skytterting.
3. Sak om funksjonsfordeling og andre nødvendige endringer i Skytterbokas regelverk som er påkrevd i forbindelse med innføring av toårsturnusen fremmes for Skyttertinget 2020.
4. Det velges en kontrollkomite på tre personer på Skyttertinget 2020, som får i mandat å fastsette årsregnskapene etter regnskapslovens bestemmelser. Kontrollkomiteen skal også påse at vedtak gjort på Skyttertinget blir fulgt opp av skytterstyret og administrasjonen. Kontrollkomiteens rapport legges fram for Skyttertinget.
5. Fra og med Skyttertinget 2020 er funksjonstiden to år for medlemmer av Norges Skytterstyre og andre sentrale utvalg og komiteer som velges på Skyttertinget. Tillitsvalgte med någjeldende funksjonstid på tre år som velges på Skyttertinget 2019 får funksjonstid til 2022.
6. Tildeling av Landsskytterstevnet skjer for to år ad gangen, med søknadsfrist 1. februar hhv. tre og fire år før stevnet avholdes

Arne Birkeland redegjorde.

Forslag fra Aust-Finnmark skyttersamlag:

Utsette behandlingen av saken til etter at organisasjonsutvalget har levert sin innstilling.

Forslag fra Romsdal skyttersamlag:

Dagens ordning med Skytterting hvert år i tilknytning til Landsskytterstevnet opprettholdes.

Forslag fra Sunnhordland skyttersamlag:

Endring av punkt 1:

Skyttertinget skal fra og med 2020 gjennomføres annethvert år. Det gjennomføres ledersamling de årene det ikke er Skytterting. Ledersamling og Skytterting etableres som et fast årlig 2-dagers arrangement som gjennomføres på Gardermoen i løpet av kvartal 1 hvert år.

Endring av punkt 2:

Det skal avholdes Skytterting i 2020 og ledersamling i 2021 med videre turnus annethvert år.

Resterende punkter som Norges Skytterstyre sitt forslag.

Følgende hadde ordet: Vedhugnes, Valved, Losvar, Bennæs, Skudalsnes, Fossmo

Vedtak:

Aust-Finnmark skyttersamlag sitt utsettingsforslag falt med 19 mot 37 stemmer.

Norges Skytterstyres innstilling om Skytterting annethvert år ble vedtatt med 40 stemmer mot 16 stemmer for Romsdal sitt forslag.

Sunnhordland sitt forslag om nye punkt 1 og 2 ble vedtatt med 40 stemmer mot 16 stemmer for Norges Skytterstyre sitt forslag.

Sak 9: Forslag om endring av regelverk for jegerklassen

Ofoten skyttersamlag og Åsheim skytterlag gjennom Hedmark skyttersamlag fremmet følgende forslag til Skyttertinget 2018:

Forslag fra Ofoten skyttersamlag:

Jegerklassen utvides med en klasse, Jeger A, aktive klasseførte skyttere.

Skyteprogram som for klasse 2 og V55 med valgfrihet mellom knestående og sittende.

Det kan påmeldes og skytes i begge klasser, klasseført skal da skytes først.

Ellers som for jegerklassen.

Forslaget ble begrunnet slik:

Ofoten skyttersamlag har prøvd dette med godt resultat. Klasseførte skyttere som av ulike grunner ønsker å bruke våpen med kikkert får her en mulighet. Dette kan være en god måte å få tilbake skyttere som har hatt en pause. Skytestillingen er mest mulig lik det som blir benyttet til jakt. Konkurransetilbudet gjelder for stevner til og med samlagsstevner, uten at det kåres en samlagsmester.

Forslag fra Hedmark skyttersamlag/Åsheim skytterlag:

Konkurransetilbudet i jegerklassen skal også gjelde for 15m. Forslaget er støttet av Hedmark skyttersamlags ombudsmøte.

Forslaget ble begrunnet slik:

Et av målene med å innføre jegerklassen i DFS var å gi jegerne som medlemmer av lag tilsluttet DFS mulighet til å delta i stevner med sine våpen. Vi ser det derfor som naturlig at denne klassen får mulighet til å delta med sine våpen også på stevner på 15m, ikke bare på bane og i felt.

Skyttertinget drøftet i sak 14/2018 de mottatte forslag. Etter forslag fra Oslo skyttersamlag ble saken vedtatt utsatt med 46 mot 10 stemmer, og med et tillegg om at saken skulle utredes bredere til Skyttertinget 2019.

For tidligere drøftinger og sakshistorikk vises til:

- Sotnakk-utvalgets innstilling i 2016.
- Tingsak 8/2016 om endring av klassesettingsreglene på 2/300m.

Administrasjonens drøfting

Skyttertinget 2018 ønsker en bredere utredning vedrørende deltakelse og regelverket for jegerklassen i DFS. Med det som utgangspunkt er det naturlig å starte en slik drøfting med hva DFS ønsker å oppnå med jegerklassen. *Skal klassen primært være en treningsarena for landets*

mange jegere, eller skal klassen løftes opp til å være en mer inkludert og fullverdig konkurranseklasse i DFS for skyttere som allerede har et egnet grovkalibret jaktvåpen? Slik klassen fungerer i dag er konkurransetilbudet mest å anse som et treningstilbud for jegere, et tilbud som det er de færreste som benytter seg av. Skal det bli mer oppslutning må DFS gjøre grep som løfter tilbudet for klassen slik at den blir mer attraktiv gjennom at det skapes større tilgjengelighet, motivasjon og interesse blant jegerne. Administrasjonen mener at mange gode tiltak for å oppnå dette allerede er foreslått, og støtter seg her på Sotnakk-utvalgets utredning, og administrasjonens drøfting til Skyttertinget 2016.

Jegere utgjør den desidert største delen av DFS sin medlemsmasse, og her finnes det stort potensial. «DFS sitt formål er å fremme god våpenkultur og praktiske skyteferdigheter... til nytte for Forsvaret og samfunnet for øvrig» Det er vel her egentlig ingen forskjell i om denne måloppnåelsen skjer med en Sauer 200STR, eller et velegnet jaktvåpen med kikkert? Med det som utgangspunkt kan momentene som blir drøftet nedenfor være potensielle tiltak på kort eller lengre sikt for å øke oppslutningen om jegerklassen.

Jegerklassen konkurrerer på 15m (Jf. Åsheim skytterlag sitt forslag)

En stor del av rekrutteringen til DFS skjer gjennom innendørsaktiviteten på 15m. Innendørsbanene er i tillegg svært viktig for det sosiale og miljømessige ved at her samles alle lagets skyttere, foresatte og støttespillere under "samme tak". Jegere som ønsker å benytte seg av innendørsskyting til egentrening og konkurranseskyting bør gis denne mulighet. En synergieffekt kan være økt rekruttering blant jegere til DFS-skyting. Det må her stilles krav til bruk av våpen med kikkertsikte for å delta i jegerklassen.

To-delning av jegerklassen (jf. Ofoten skyttersamlag sitt forslag)

Forslaget innebærer opprettelse av en ekstra klasse, noe som mange på generelt grunnlag er skeptisk til. Videre er det mange steder så lav deltakelse i jegerklassen at det knapt forsvarer den ene klassen. Derfor bør man først øke den generelle deltakelsen i jegerklassen, og så kan det eventuelt med økt deltakelse gjøres en ny vurdering av om klassen skal deles.

Knestående eller sittende skytestilling (jf. Ofoten skyttersamlag sitt forslag)

Knestående eller sittende skytestilling er begge relevant i jegersammenheng. For vanlig knestående og sittende skytestillinger har DFS et regelverk å benytte. Hvis det derimot skal benyttes «sittende på noe», må en slik skytestilling inn i regelverket. Hovedspørsmålet i denne sammenheng er hva som fremmer den alminnelige interessen for klassen best, og her vil trolig kun liggende skytestilling være det som gjør terskelen lavest for å delta. Dette særlig om man ser for seg at tilbudet skal bli mer alminnelig attraktivt.

Løfte konkurransetilbud til alle nivå

Slik det er i dag deltar jegerklassen i stevner opp til samlagsnivå. Det betyr at de deltar ikke i de to høyeste nivåene i DFS, Landsdelskretsstevner og Landsskytterstevnet. Særlig vil en mulighet til å delta på Landsskytterstevnet være en synlig statusheving for klassen, og slik vil DFS signalisere at skyttere i jegerklassen likebehandles og er likeverdige de øvrige klasser i DFS (unntatt klasse NU). I rekrutteringssammenheng vil det være gunstig med jegerklassen på LS, for dette er en svært viktig sosial arena som bygger opp om lagstilhørighet og miljø. Slik kan lagene benytte denne muligheten til å inkludere jegere blant lagets øvrige skyttere og støttespillere. Særlig vil skyttere som tidligere har deltatt på Landsskytterstevnet og som kjenner skytterlagsmiljøet, men som for tiden har større interesser innen jakt, kunne fatte ny motivasjon når de blir gitt anledning til å delta på LS. Klassen premieres på vanlig vis, men uten mesterskap.

Muligheter for å delta i samme stevne to ganger (Jf. Ofoten skyttersamlag sitt forslag)

Skyttere i klasse HK416 og AG3 kan i dag delta to ganger i samme stevne om det praktisk ligger til rette for dette. Det er ikke kjent at dette har skapt utfordringer for arrangører, slik det er ingen vesentlige praktiske grunner til ikke å tillatte dette også for jegerklassen. Det man oppnår vil være muligheter for større deltakelse, og ikke minst vil aktive skyttere i DFS som også er jegere lettere kunne motivere med seg andre jegere til å delta.

Landsskytterstevnet bør av praktiske grunner her være unntatt. Det å sette opp en tidsplan for LS er et utfordrende puslespill med mange tilpassinger og hensyn, der det årlig er mellom 2 - 300 henvendelser om flytting av skytetider. Dette hovedsakelig grunnet oppfølging av unge skyttere samtidig med egen skyting og/eller felles bruk av våpen, samt tilpassinger mot Militært NM. Enda flere skytinger og klasser som skal koordineres vil komplisere dette ytterligere. På LS vil man trolig ikke miste deltakere ved at man kun kan delta i en klasse, men i stedet få med skyttere i jegerklassen som ellers ikke ville deltatt.

Skarpskyttere i Forsvaret med HK417

En annen mulighet er å utvide jegerklassen til å omfatte forsvarets personell som benytter HK417. Dette er et våpen som benyttes av skarpskyttere, og for DFS vil det være et viktig politisk signal å tilby relevant trening for denne gruppen spesialister, som har feltmessig presisjonsskyting som sin primæroppgave. HK417 er et halvautomatisk våpen, og det må derfor gis en spesifikk tillatelse til at dette våpenet kan benyttes. Bortsett fra at HK417 er halvautomatisk vil ikke skyttere med dette våpenet ha presisjonsmessige fordeler sammenliknet med en sammenliknbare tillatte våpen i jegerklassen. På samme måte bør det tilrettelegges for tilsvarende spesialister i Politiet.

Bruk av to-fot og/eller annen støtte

Det ble opprinnelig i 2016 foreslått at dette skulle tillates. Det kan vurderes, men for jegere flest er det ikke så relevant å skyte med støtte, selv om det er jaktsituasjoner der dette er aktuelt. Trolig vil et regelverk som tillater bruk av støtte i en eller annen form bidra til mer spesialisering, og slik sett kunne virke negativt for motivasjonen til vanlige jegere/skyttere.

Samtidig finnes det en gruppe med jegere og entusiaster som har en del spesialutstyr til sitt jaktvåpen. I denne kategorien kommer skyttere som driver med langholdskyting (PRS - PresisjonsRifle – serien). Dette er trolig en gruppe med lavere terskel for å delta i særlig feltskytinger om regelverket i DFS tilpasses slik at det kan benyttes to-fot. Blir slik skyting etter hvert mer utbredt kan DFS ta opp til ny vurdering hvordan denne kategorien skyttere bedre kan innlemmes i DFS.

Skyttere i alle klasser kan konkurrere i jegerklassen

Det er i dag en stor begrensning at kun skyttere i klasse 1 kan delta i jegerklassen. Her er administrasjonen sikker på at det finnes en del mindre aktive eller tidligere skyttere særlig i klasse 2 og 3 som kan tenke seg å delta i jegerklassen om de blir gitt dette tilbudet. Dette er skyttere som i dag bare sporadisk deltar eller kanskje ikke deltar i det hele tatt. Derfor vil en slik mulighet kunne trekke tidligere skyttere tilbake til DFS. Det er slik administrasjonen ser det heller ikke noe negativt om eksempelvis en 5-classeskytter skulle velge å skyte i denne klassen på et eller flere stevner om det er det som skal til for at skytteren skal delta.

Dyrefigurer i feltskyting

For å virkelig kunne imøtekomme jegerne sine ønsker og skape høy motivasjon for å delta må det benyttes dyrefigurer i feltskytingen. Feltskyting mot dyrefigurer (jaktfelt) er en etablert konkurranseform i regi av Norges Jeger- og Fiskerforbund. Det er imidlertid i 2016 avstemt med

NJFF om at de anser at skyting mot dyrefigurer som deres aktivitet. NJFF er en viktig samarbeidspartner, og DFS bør derfor avstå fra å benytte slike figurer i sine konkurranser.

Mange lag arrangerer i dag interne feltskytinger som er spesielt tilrettelagt for jegere som er medlemmer i eget skytterlag. Dette er å anse som en treningskonkurransen, og det er relativt vanlig at det benyttes dyrefigurer i slike stevner. At skytterlaget velger å bruke figurer er forståelig, for dyrefigurer er for den vanlige jeger langt mer gjenkjennbart og relevant, og derigjennom også mer motiverende. Derfor er det å anta at det vil bli langt færre jegere i slike stevner om det blir stilt harde krav om bruk av DFS-figurer. Dette interne trenings- og stevnetilbudet er et viktig tilbud til den største medlemsmassen i skytterlag flest. Slik kan skytterlaget motivere til frivillig trening, og laget kan holde kontakt med jegere også utenom de obligatoriske treningsskudd og skyteprøven. DFS bør derfor akseptere dyrefigurer til internt bruk i skytterlagene.

Bekledningsreglement i jegerklassen

Pr. i dag er det ikke egne regler for bekledning i jegerklassen, og det er derfor å anse at DFS sitt alminnelige regelverk for dette gjelder slik at spesiell skytterbekledning kan benyttes. Slik spesialutstyr har i denne sammenheng svært lite med praktisk jakt å gjøre, samtidig som det i konkurranseskyting vil være et nyttig hjelpemiddel. Igjen handler det om terskelen for å delta. Å tillate spesiell skytterbekledning kan ses på som å være lav terskel ved at det er få begrensinger, men samtidig kan begrensingen bli at dette signaliserer et utstyrsbehov som vanlige jegere ikke ønsker å være en del av. Enn så lenge bør det ikke innføres egne bekledningsregler for jegerklassen.

Finfelt eller grovfelt

Det kan synes som om grovfelt er mest interessant for de som deltar i klassen. Her har arrangører et godt alternativ om det rigges til med eget opplegg for AG3/HK416, som vil være en mer tilpasset vanskelighetsgrad for jegerklassen. Det er ikke krav til et slikt eget opplegg i vanlige stevner, men med økt deltakelse i jegerklassen kan dette motivere flere arrangører til dette. I tillegg må arrangører alternativt kunne benytte finfelt for jegerklassen i de tilfeller opplegget i grovfelt ikke er egnet.

Jegere som ressurser i skytterlaget

Det å få med flere jegere kan ha en god rekrutteringseffekt i skytterlaget. Aktive skyttere i jegerklassen er ressurspersoner som kan bidra både administrativt og praktisk

til skytterlagets virksomhet. En aktiv jeger vil i likhet med andre aktive omtale og fremme skytterlaget og skytesporten til sine omgivelser, og på den måten bidra til viktig kunnskap, som kan skape interesse blant flere. Gjennom å ha med aktive jegere kommer gjerne flere av deres familiemedlemmer og venner i kontakt med skytterlaget, aktivitetene og miljøet.

Bytte navn til Kikkertklassen

Administrasjonen mener at kikkertklassen vil være et bedre navn på klassen. Bakgrunnen er at det er kommet reaksjoner på at klassen skyter grovfelt med avstander langt utover det som er forsvarlig skyteavstand på jakt. Samtidig er tilbakemeldingene fra skyttere som deltar i klassen at grovfelt er langt mer interessant enn finfelt. I tillegg stiller en del deltakere med våpen som er svært profesjonelt utformet og tilpasset skarpskyttere/langholdskyttere, og som er lite anvendelige for alminnelig jakt. Det er derfor et stort spenn i utstyret som benyttes.

Gjennom å endre navn til kikkertklassen vil man i mindre grad signalisere til jegere at dette er et konkurranse tilbud for de, men trolig vil den vanlige jegeren uansett ikke være interessert så

lenge det ikke benyttes dyrefigurer. Derfor bør klassen i tillegg henvende seg til skyttere med interesser for konkurranseskyting utover det rent jaktmessige. Her vil tidligere skyttere være en målgruppe med muligheter for rerekuttering.

Til sammenlikning er det i DFS sine søsterorganisasjoner i Danmark og Sverige opprettet kikkertklasser med god oppslutning.

Oppsummering:

1. Administrasjonen støtter ikke Ofoten sitt forslag om en to-delning av jegerklassen og/eller å tillate knestående eller sittende skyttestilling.
2. Åsheim skytterlag/Hedmark skyttersamlag sitt forslag om at jegerklassen skal konkurrere på 15 meter støttes. Det settes krav om bruk av kikkertsikte.
3. Administrasjonen mener at jegerklassen skal kunne delta på alle nivå og stevner i DFS, herunder skifelt og skogsløp. Klassen deltar ikke i Stang- og felthurtigskytingene. Vanlig premiering, men ingen mesterskap.
4. Forsvaret personell med HK417 kan delta i jegerklassen. Det søkes tilrettelagt tilsvarende for at skarpskyttere i Politiet kan delta.
5. Det tillates ikke bruk av støtte, herunder to-fot. Tilsier på sikt det aktuelt å dele klassen kan to-fot være et alternativ for én av klassene.
6. Alle medlemmer i DFS kan delta i jegerklassen fra det året de fyller 16 år.
7. Skyttere kan delta i både jegerklassen og sin ordinære klasse i samme stevne om dette arrangementsteknisk er greit. På LS gis i første omgang ikke denne muligheten.
8. Feltskytinger internt i laget kan skje mot dyrefigurer. I konkurranser utover lagsnivå skal det benyttes figurer iht. regelverket pkt. 9.300.
9. Klassen bytter navn fra jegerklassen til kikkertklassen.

Feltutvalgets drøfting

Feltutvalget drøftet i møte 12. mars administrasjonens innstilling i saken. Feltutvalget vedtok følgende innstilling:

- Feltutvalget støtter administrasjonens oppsummering og anbefaling.
- Feltutvalget vil tilføre en anbefaling om at det ved innendørs skyting må benyttes kaliber .22 longrifle ammunisjon.
- Feltutvalget anbefaler administrasjonen å ta kontakt med personell i Forsvaret som har spesialkompetanse på HK417 i forhold til om det er forenelig å skyte HK417 med reim.
- Feltutvalget ønsker at resultatservice kvalitetssikres, slik at muligheten for to Skytter-IDer er tilgjengelig dersom en ønsker å delta to ganger i samme stevne.

Oppfølging - feltutvalgets innstilling

Administrasjonen har fulgt opp feltutvalgets innstilling slik:

- Administrasjonen støtter utvalgets forslag om å presisere kravet til ammunisjon i kaliber .22 ved innendørsskyting, som tas inn i forslag til vedtak. Dette for å sikre at det ikke benyttes for kraftig ammunisjon i kaliber .22.
- Faginstanser i Forsvaret er kontaktet. Tilbakemeldingen er at reim ikke benyttes i opplæringen, men det er likevel ikke noe i veien for å benytte reim under skyting. Videre signaliserer de liten tro på at dette vil være et tilbud som blir særlig benyttet.
- IKT avdelingen på Skytterkontoret bekrefter at å delta to ganger i samme stevne er uproblematisk i forhold til SkytterID. Skytter melder seg på med samme ID, men i forskjellige klasser.

Forsalg om å endre navn til kikkertklassen ble fremmet etter feltutvalgets møte, og er ikke forelagt utvalget.

Administrasjonen anbefaler Norges Skytterstyre å fremme følgende forslag til Skyttertinget 2019:

Navn på jegerklassen endres til Kikkertklassen.

Regelverket for klassen vedtas slik:

Skytterboka pkt. 7.249 Kikkertklassen

- a. Det kreves medlemskap i skytterlag for å kunne delta i kikkertklassen.
- b. Klassen omfatter alle medlemmer fra det året de fyller 16 år.
- c. Konkurransetilbudet i kikkertklassen gis opp til og med Landsskytterstevnet/NM i bane-, felt- og 15 meterskyting, samt i skifelt og skogsløp. Klassen deltar ikke i Stang- og felthurtigskyting.
- d. I bane- og 15 meterskyting følger klassen samme program som klasse 1.
- e. Ved 15 meterskyting skal det benyttes kaliber .22 Long Rifle.
- f. I feltskyting deltar klassen i grovfelt, og benytter primært hold som for klasse HK416 når det er eget opplegg. I stevner hvor det ikke skytes grovfelt, kan det arrangeres finfelt.
- g. I treningskonkurranser internt i skytterlaget for lagets medlemmer kan benyttes dyrefigurer. Ellers er det krav til å benytte figurer iht. Skytterboka pkt. 9.310.
- h. Skyttere kan delta i både kikkertklassen og sin ordinære klasse i samme stevne om dette er arrangementsteknisk greit. Landsskytterstevnet er unntatt.
- i. I all konkurranseskyting skal det benyttes kikkertsikte.

Arne Birkeland foreslo følgende som nytt punkt c:

Konkurransetilbudet gis opp til og med samlagsnivået i bane- felt- og 15 meterskyting, samt i skifelt og skogsløp. Klassen deltar ikke i Stang- og felthurtigskyting.

Arne Birkeland foreslo følgende som nytt punkt h:

Skyttere kan ikke delta i både kikkertklassen og sin ordinære klasse i samme stevne.

Avstemning:

Administrasjonens innstilling i punkt a, b, d, e, f, g og i enstemmig vedtatt. Arne Birkeland sitt forslag i punkt c og h enstemmig vedtatt.

Norges Skytterstyre besluttet enstemmig følgende innstilling:

Norges Skytterstyre innbyr Skyttertinget 2019 til å fatte følgende vedtak:

Navn på jegerklassen endres til Kikkertklassen.

Regelverket for klassen vedtas slik:

Skytterboka pkt. 7.249 Kikkertklassen

- a. Det kreves medlemskap i skytterlag for å kunne delta i kikkertklassen.
- b. Klassen omfatter alle medlemmer fra det året de fyller 16 år.
- c. Konkurransetilbudet gis opp til og med samlagsnivået i bane-, felt- og 15 meterskyting, samt i skifelt og skogsløp. Klassen deltar ikke i Stang- og felthurtigskyting.

- d. I bane- og 15 meterskyting følger klassen samme program som klasse 1.
- e. Ved 15 meterskyting skal det benyttes kaliber .22 Long Rifle.
- f. I feltskyting deltar klassen i grovfelt, og benytter primært hold som for klasse HK416 når det er eget opplegg. I stevner hvor det ikke skytes grovfelt, kan det arrangeres finfelt.
- g. I treningskonkurranser internt i skytterlaget for lagets medlemmer kan benyttes dyrefigurer. Ellers er det krav til å benytte figurer iht. Skytterboka pkt. 9.310.
- h. Skyttere kan ikke delta i både kikkertklassen og sin ordinære klasse i samme stevne.
- i. I all konkurranseskyting skal det benyttes kikkertsikte.

Eva Rubbås-Risvik redegjorde.

Forslag fra Østerdal skyttersamlag:
Foreslår administrasjonens forslag i sin helhet.

Forslag fra Namdal skyttersamlag:
Forslag tilleggspunkt: Punkt j. Forstørrelse på kikkert skal ikke være over 9 x i feltskyting.

Følgende hadde ordet: Undseth, Gansmo, Losvar

Vedtak:

Endring av navn på jegerklassen til Kikkertklassen ble vedtatt med 53 mot 3 stemmer.

Norges Skytterstyre sitt forslag punkt c ble vedtatt med 38 stemmer mot 18 stemmer for Østerdal sitt forslag.

Norges Skytterstyre sitt forslag til punkt h ble vedtatt med 31 stemmer mot 25 stemmer for Østerdal sitt forslag.

Namdal sitt forslag til nytt punkt j falt med 9 mot 47 stemmer.

Norges Skytterstyre sitt forslag til punkt a, b, d, e, f, g og i ble enstemmig vedtatt.

Sak 10: Forslag om klassesetting for 15 meter/200 meter

Gudbrandsdal skyttersamlag fremmer forslag om at resultater fra innendørsskyting også skal telle med i klassesettingen i klasse 1-5.

Forslaget begrunnes med at mange skyttere mer eller mindre kun skyter stevner innendørs, og at disse som oftest er i feil klasse i forhold til nivået i klassen.

Administrasjonens drøfting

Forslaget om egen klassesetting for 15 meter har vært behandlet tidligere, senest av Sotnakkutvalget/Skyttertinget 2016. Det ble da vedtatt at man ikke skulle slutte seg til forslaget, med begrunnelse av at dagens system fungerer tilfredsstillende og er enkel å administrere.

Gudbrandsdal skyttersamlags forslag er imidlertid litt annerledes enn tidligere forslag. De foreslår at resultatene innendørs skal telle med i klassesettingen *sammen med* resultatene utendørs. Det betyr at skytterne fortsatt bare skal ha én klasse, men at klassesettingsgrunnlaget blir større. I praksis vil dette medføre at vi får flere skyttere i høyere klasser, ettersom mange får flere klassesettingsresultater. I tillegg har vi det faktum at enkelte er betydelig bedre med fin- enn grovkaliber. Konsekvensen av dette blir at man eventuelt må justere kravene for de ulike klassene om man ønsker at fordelingen i antall skyttere mellom klassene skal være som i dag.

Gudbrandsdals forslag vil ikke medføre store økonomiske konsekvenser, men det vil være enklere å gjennomføre endringen om dette gjaldt alle klasser som har opprykk etter kvalitet (junior og eldre junior), ikke bare klasse 1-5.

Det er grunn til å tro at med dette forslaget så vil aktiviteten med grovkaliber gå noe ned. Skyttere som er spesialister innendørs, vil trolig ikke delta like mye i felt- og baneskyting når de blir satt i en høyere klasse enn de er i dag. Spørsmålet er om og eventuelt i hvor stor grad dette vil skje, og hvor mye dette skal vektlegges.

Det er på det rene at det er noen skjevheter i forhold til hvor gode skytterne er i de ulike disiplinene, men i hovedsak er det enkelttilfeller som har store avvik mellom prestasjonene i de ulike øvelsene. Administrasjonen er av den oppfatning at dagens ordning med klassesetting kun i baneskyting fungerer tilfredsstillende, men at regelverket i Skytterboka (§7.170) hindrer samlagene i å gjøre individuelle vurderinger i innendørsskyting.

Administrasjonen anbefaler Norges Skytterstyre å fremme følgende forslag til vedtak for Skyttertinget 2019:

Skytterboka pkt. 7.170 *Samlagenes kontroll med klassesettingen* endres til:

Skyttersamlaget plikter å kontrollere lagenes klassesetting og rette eventuelle feil. Samlaget kan flytte skyttere det er anledning til å tro holder seg nede i klasse med vilje én klasse opp. Skyttere som kun eller i all hovedsak skyter øvelsene innendørs- eller feltskyting, kan flyttes til riktig klasse ut fra nivået i hovedøvelsen.

Heidi Skaug foreslo følgende i tråd med Gudbrandsdal sitt forslag:

Resultater fra stevner innendørs på 15 meter skal i tillegg til klassesettingsresultat i baneskyting telle med som klassesettende resultat for opp/nedrykk til klasse 1-5.

Arne Birkeland foreslo følgende:

Det innføres egen separat klassesetting for innendørs 15 meter og for utendørs 200/300 meter.

Avstemning:

Heidi Skaug sitt forslag vedtatt med 5 mot 2 stemmer for Arne Birkeland sitt forslag. Brovold, Skaug, Knudsen, Gjerstad og Brøndbo Fiskum stemte for Skaug sitt forslag, mens Birkeland og Knudsen stemte for Birkeland sitt forslag.

Norges Skytterstyre innbyr Skyttertinget 2019 til å fatte følgende vedtak:

Resultater fra stevner innendørs på 15 meter skal i tillegg til klassesettingsresultat i baneskyting telle med som klassesettende resultat for opp/nedrykk til klasse 1-5.

Kari Sofie Brøndbo Fiskum redegjorde.

Forslag fra Sogn Indre skyttersamlag:

Det opprettes separat klassesetting for 15 meter innendørs og utendørs (200/300 meter). Egne klassesettingsgrenser defineres i begge disipliner.

Forslag fra Østerdal skyttersamlag:

Det skal minimum være to klassesettinger, en for utendørsskyting og en for innendørsskyting. Videre bør det vurderes om det er hensiktsmessig å ha en klassesetting for bane og en for felt, i alt tre klassesettinger. Saken sendes tilbake til administrasjonen for videre utredning, og legges frem for Skyttertinget 2020.

Følgende hadde ordet: Næss, Undseth, Losvar, Bennæs, Fossmo

Vedtak:

Østerdal skyttersamlag sitt forslag falt med 3 mot 53 stemmer for Norges Skytterstyre sitt forslag.

Norges Skytterstyre sitt forslag falt med 18 mot 38 stemmer.

Sogn Indre sitt forslag vedtatt med 46 mot 10 stemmer.

Sak 11: Forslag om klassesetting per 1. november

Vefsn skyttersamlag fremmer forslag om å endre dato for klassesetting fra årsskifte til 1/11. Forslaget begrunnes med at skytterne skal få skyte hele innesesongen i en og samme klasse.

Denne saken har vært behandlet fire ganger siden 2006. Det var senest en tingsak i 2013 etter forslag fra Solør skyttersamlag. Forslaget ble nedstemt med 16 mot 40 stemmer under Skyttertinget på Oppdal.

Administrasjonens drøfting

Begrunnelsen til Vefsn skyttersamlag er at skyttere skal konkurrere hele innesesongen i samme klasse. Tidspunkt for innendørssesongen er veldig variabel rundt om i landet. Mens man i enkelte deler av landet starter allerede i oktober, er det andre steder som først starter med 15m-stevner etter nyttår.

Skal man sørge for å få med hele innendørssesongen i ny klassesetting, er nok 1. oktober en bedre dato. De siste banestevnene arrangeres normalt i midten av september, og da rekker man akkurat å rapportere inn de siste banestevnene i henhold til regelverket (10 dager) før klassesettingen kjøres. Av erfaring vet vi imidlertid at mange skytterlag bruker den siste måneden før innlevering av årsrapport (1/11) på å legge inn interne skytinger i Mitt DFS. Dersom klassesettingsgrunnlaget er ufullstendig, blir det også ugunstig å kjøre klassesetting før 1. november.

Både ungdoms- og veteranklassene i DFS er aldersbestemte. Ved å ha klassesetting 1/11 blir dette veldig ryddig. Da vil man tilhøre den klassen man har alder for det året, ikke året etter. Med Vefsn's forslag vil en 71 åring som har bursdag i desember bli V73-skytter 1. november. Dette er ikke noe avgjørende argument, men det vil bidra til å komplisere klassesettingen for de aldersbestemte klasser.

I denne sammenhengen skal man også være obs på alderen i rekruttklassen. Nedre aldersgrense er satt til det kalenderåret skytteren fyller 11 år. Dette er i hht. Barneidrettsbestemmelsene. Dersom datoen for klassesetting settes til 1/10 eller 1/11, skal man da godta at skyttere som blir 11 år det påfølgende året kan bli rekrutter allerede 1/11? Eller må disse vente til 1/1, som nå? Dette spørsmålet aktualiseres ytterligere dersom det skulle bli aktuelt med et NM innendørs i tidsrommet november/desember.

Tidligere har også cuper og karuseller innendørs vært brukt som argument for å ha klasse-setting 1. november. Det har imidlertid vist seg at arrangørene har funnet løsninger på dette.

Skyttere som skal rykke opp i klasser med nye skytestillinger bruker ofte høsten og tiden fram til nyttår på å trene inn nye skytestillinger. Man kan selvsagt si at man burde startet tidligere med dette, men realitetene er nok slik at de fleste skyttere starter for sent. Nå vet vi at det er et ganske stort frafall i forbindelse med at skyttere må lære seg nye skytestillinger. Muligens mister vi mange av disse uansett, men ved å endre datoen for klassesetting vil trolig dette forsterkes. Det vil trolig også til en viss grad gå utover deltakelsen på innendørsstevner i november og desember.

Konklusjon

Administrasjonen kan ikke se at det har kommet inn vesentlige nye momenter i saken etter 2013. Vi velger derfor å konkludere med at klassesettingen bør foretas 1/1 hvert år.

Administrasjonen anbefaler Norges Skytterstyre å fremme følgende forslag til vedtak for Skyttertinget 2019:

Dagens regelverk med dato for klassesetting per 1. januar opprettholdes.

Kari Sofie Brøndbo Fiskum foreslo følgende:
Dato for klassesetting endres til 1. oktober.

Avstemning:

Brøndbo Fiskum sitt forslag enstemmig vedtatt.

Norges Skytterstyre besluttet enstemmig følgende innstilling:

Norges Skytterstyre innbyr Skyttertinget 2019 til å fatte følgende vedtak:

Dato for klassesetting endres til 1. oktober.

Kari Sofie Brøndbo Fiskum redegjorde.

Følgende hadde ordet: Aufles

Vedtak:

Norges Skytterstyres innstilling vedtatt med 48 mot 8 stemmer.

Sak 12: Forslag om like skytetider på 15 meter og 100 meter

Vågå skytterlag støttet av ombudsmøtet i Gudbrandsdal skyttersamlag fremmer forslag om like skytetider for alle klasser på 15 meter og 100 meter slik:

- Serie nr. 1: 2 minutter.
- Serie nr. 2: 3 minutter.
- Serie nr. 3: 2 minutter.
- Serie nr. 4: 3 minutter.
- Omgang: Som i dag.

Forslaget begrunnes med at det blir kun én STANS-kommando i hver serie. Slik blir det ingen tvil om skyttere har skutt etter STANS, for slik det er i dag kan det være inntil tre STANS for samme serie. På skyteskolen lærer nye skyttere at de ikke skal skyte etter STANS, men når de kommer på første stevne opplever de at det skytes etter denne kommandoen.

Kompetanse:

Skytterboka kapittel 11 sier følgende om kompetanse:

Endringer i konkurransedisipliner, skyteprogrammer og turnus/søknadsfrist for Landsskytterstevner, foretas av Skyttertinget. Skytterstyret kan foreta endringer av programmene (eksempelvis skytetider og andre sportslige tillempninger) samt øvrige stevnereregler.

Skyttertinget 2016 drøftet med bakgrunn i Sotnakk-utvalgets utredning et forslag om endring av skyteprogram og skytetider, men forslag fikk ikke tilslutning. Etersom saken sist ble drøftet av Skyttertinget er det naturlig at forslaget på nytt legges fram for Skyttertinget. Samtidig kan det også anses at Skytterstyret har myndighet til å behandle forslaget. Dette fordi det i kompetansebeskrivelsen i kapittel 11 spesifikt står beskrevet at Skytterstyret har myndighet til å gjøre endringer i skytetidene. I tillegg var drøftingen om endring av skytetider på Tinget i 2016 en del av et større saksbilde knyttet til Sotnakk-utvalgets utredning.

Administrasjonens drøfting

Forslag om samordning av skytetidene på 15 meter og 100 meter støttes med følgende begrunnelse:

Det overordnede behovet for en samordning av skytetidene er knyttet til sikkerheten. Innendørs skal det mye til at det skjer noe uforutsett mellom skytterne og skivene som gjør at man må avbryte skytingen umiddelbart, men utendørs derimot øker risikoen for at noe slikt kan inntreffe. Utendørs er det mange forhold som kan skje uforutsett, og som krever at skytingens stanses umiddelbart. I en slik situasjon der skyttere er vant til flere stans-kommandoer er det på ingen måte sikkert at alle vil reagere på kommandoen, og da blir det en alvorlig sikkerhetsbrist.

En samordning av skytetider er viktig for å kunne ha full respekt for kommandoer. Kommandoen «stans» må ha en absolutt betydning for at sikkerheten skal ivaretas på best mulig måte. Elever og foresatte som har gjennomført skyteskole der betydningen av «Stans» blir presisert, både forundres og forvirres, og det kan føre til at man mister respekten for opplæring de er gitt. Stans-kommandoen bør således ha en mest mulig absolutt betydning.

Forslaget slik det er fremmet gir ingen skyttere kortere skytetider enn i dag. For skyttere som konkurrerer på 100m vil skytetidene være helt like innendørs og utendørs, mens endringen for

skyttene på 200/300m vil være 30 sekunder lenger skytetid innendørs enn utendørs på første serie. Her kan man dog tenke seg at skytetiden utendørs på 2/300m for serien nr. 1 kan økes til 2 minutter, slik at det vil være full likhet mellom innendørs og utendørs for alle klasser.

Den eneste serien som fortsatt vil ha differensierte skytetider vil være omgangen. Med dagens program varierer skytetiden mellom 75 sekunder, 2 og 3 minutter på 100m og innendørs. Bakgrunnen for disse variasjoner er begrunnet med forskjeller i ferdigheter skyttene/klasser imellom, og fysiologiske forskjeller knyttet til høyere alder. Særlig trenger de eldste veteranene lenger skytetid enn de øvrige klasser.

Grunnen til at differensiert skytetid på omgangen bør videreføres er vanskeligheter med å finne fram til en fellesnevner som er tilpasset alle klasser, noe som også var et av hovedargumentene til at man ikke kom fram til enighet på Skyttertinget i 2016. Det kan i denne sammenheng i større grad forsvares med en differensiert kommando på denne serien der de yngste og minst erfarne skyttene ikke deltar. Ved at omgangen skytes av skyttene med mer erfaring gjør at man har med seg mer forståelse for den differensierte STANS-kommandoen, i tillegg til at erfarne skyttene lettere vil oppfatte om det ropes STANS utenom de faste skytetidene.

Administrasjonen anbefaler Norges Skytterstyre å fremme følgende forslag til vedtak for Skyttertinget 2019:

Følgende skytetider gjelder for alle klasser på 15 meter og 100 meter fra 1. januar 2020:

- Serie nr. 1: 2 minutter.
- Serie nr. 2: 3 minutter.
- Serie nr. 3: 2 minutter.
- Serie nr. 4: 3 minutter.
- Omgang: Som i dag.

Jan Åge Gjerstad foreslo følgende:

Det gis 2 minutter skytetid også på serie 1 på 200/300 meter.

Avstemning:

Administrasjonens forslag med Jan Åge Gjerstad sitt tilleggsforslag enstemmig vedtatt.

Norges Skytterstyre besluttet enstemmig følgende innstilling:

Norges Skytterstyre innbyr Skyttertinget 2019 til å fatte følgende vedtak:

Følgende skytetider gjelder for alle klasser på 15 meter, 100 meter og 200/300 meter fra 1. januar 2020:

- Serie nr. 1: 2 minutter.
- Serie nr. 2: 3 minutter.
- Serie nr. 3: 2 minutter.
- Serie nr. 4: 3 minutter.
- Omgang: Som i dag.

Eva Rubbås-Risvik redegjorde.

Forslag fra Numedal skyttersamlag:

På serier med flere skytetider ropes det for eksempel «75 sekunder STOPP», «2 minutter STOPP» og etter tre minutter «STANS»

Forslag fra Gudbrandsdal skyttersamlag:

15 – 100m. Samme skytetid på alle serier. Dvs. at omgangen skal være 2 minutter for alle. Omgang i mesterskap, LS – LKDS – samlagsstevner, der det er egen omgang-mesterskap skal skytetidene være som i dag.

Forslag fra Oslo skyttersamlag:

Følgende skytetider gjelder for alle klasser på 15m og 100m fra 1. januar 2020:

Serie nr. 1: 2 minutter

Serie nr. 2: 3 minutter

Serie nr. 3: 2 minutter

Serie nr. 4: 3 minutter

Omgang: Som i dag

Følgende hadde ordet: Fossmo, Vedhugnes, Lande, Lillekvelland, Gjerstad, Aufles, Krogstad, Andersen

Vedtak:

Norges Skytterstyres innstilling vedtatt med 44 mot 12 stemmer.

Sak 13: Forslag og prosess for eventuelt nytt regelverk for Nybegynner voksen, Åpen klasse, klasse 2 og V65/V73

Det har den siste tiden kommet forslag til endringer av klassesystemet, i tillegg til at Norges Skytterstyre selv har iverksatt evalueringer av noen av dagens klasser.

Følgende saker/forslag skal behandles:

- Norges Skytterstyre ga i sak 80/2018 DFSU i oppdrag å evaluere innføringen av klasse Nybegynner voksen.
- Norges Skytterstyre har gitt administrasjonen signaler om at de ønsker en vurdering av Åpen klasse i forbindelse med at de har behandlet flere dispensasjonssaker.
- Lånke skytterlag har via Uttrøndelag skyttersamlag kommet med forslag om at det kun skal være tillatt med kaliber .22 i klasse NV.
- Søgne skytterlag har via Agder skyttersamlag kommet med forslag om at man kan være i klasse 2 så lenge man ønsker det.
- Høylandet skytterlag har via Namdal skyttersamlag kommet med forslag om å dele Veteran 65 og Veteran 73 etter kvalitet, eksempelvis Veteran A og B.
- DFSU har fremmet forslag om toårig eldre junior-klasse ref. DFSU-sak 17/2018.

Administrasjonens drøfting

Administrasjonen har gjennom høsten 2018 og vinteren 2019 drøftet problemstillinger angående innføring av Nybegynner voksen og Åpen klasse. DFSU har på sin side også fremmet forslag om

toårig Eldre Junior. Samtidig har det altså kommet inn forslag fra tre ulike samlag (Agder, Namdal og Uttrøndelag) om endringer vedrørende klassesystemet.

Ser man oppdragene gitt av Norges Skytterstyre ang NV og Åpen klasse, DFSUs forslag og forslagene fra Lånke, Høylandet og Søgne i denne sammenheng, mener administrasjonen at det er nødvendig med en mer omfattende evaluering av klassesystemet. I en slik evaluering får man bedre tid til å se på samtlige klasser i sammenheng. Frykten er at man ved å gjøre mindre endringer ved dagens klassesystem kun vil drive midlertidig «brannslukking» og at det i det lange løp ikke vil ha ønsket effekt. Det er viktig at klassesammensetningen i DFS gir et best mulig tilbud til skytterne, samtidig som det ikke er for komplisert for arrangører og publikum. Dette er en krevende balansegang.

Det er viktig å få frem at klassesystemet i DFS bør bestå av klasser som utfyller hverandre og som gir alle som ønsker å delta et tilbud de anser som attraktivt. Det kan f.eks. være lett å være enig i Lånke Skytterlags forslag gjennom Uttrøndelag, men dette skaper også en begrensning i klasse NV. Det kan igjen få følger for andre klasser, eller medvirke til at andre grep også bør gjøres i samme sammenheng.

Søgne sitt forslag gjennom Agder skyttersamlag er også tilsvarende. Gjør man det slik at alle kan skyte ligg og kne så lenge man vil og opp til 250, kan det også være argumenter for at dette bør gjøres for liggende i klasse 1. Dette i tråd med Sotnakk-utvalget i 2016. Sotnakk-utvalget fremmet også samme forslag som Høylandet nå tar opp om å dele de to eldste veteranklasser etter kvalitet. Dette kan i sin tur påvirke andre forhold ved hvordan veteranklassene bør organiseres.

Begrepet “alt henger sammen med alt” kommer her til sin rett, og det er således vanskelig å isolere enkeltvedtak i klassesystemet uten at det påvirker andre klasser. Det er også en økonomisk side ved saken, da endringer av klassesystemet medfører kostnader på IT-siden.

Konklusjon

Med bakgrunn i ovenstående anbefaler administrasjonen at Norges Skytterstyre starter en prosess hvor dagens klassesystem evalueres og hvor evt. endringer fremmes for Skyttertinget tidligst i 2021. Administrasjonen mener arbeidet må innarbeides i ny Langtidsplan, og at det er viktig med en grundig behandling for å se disse klassesettingssakene i sammenheng. Det er også et argument å få litt mer ro på dagens klassesettingssystem, som var gjenstand for en omfattende evaluering så sent som i 2016.

Proessen bør bygges på Sotnakk-rapporten fra 2016 og arbeidet gjort i forkant av vedtakene på Skyttertinget i 2016. Forslagene fra Agder, Namdal og Uttrøndelag foreslås således også utsatt til denne gjennomgangen er foretatt. Administrasjonen mener at innstillingen om en slik saksbehandling bør fremmes for Skyttertinget 2019. Dette både med hensyn til forslagsstillerne fra Agder, Namdal og Uttrøndelag, samt for at Skyttertinget skal tilslutte seg en slik videre prosess.

Administrasjonen anbefaler Norges Skytterstyre å fremme følgende forslag for Skyttertinget 2019:

Med bakgrunn i innkomne forslag om regelendringer for deltakelse i klasser fra Agder, Namdal og Uttrøndelag, samt de pågående prosesser angående eventuelle endringer i klassesystemet initiert fra Norges Skytterstyre og DFSU, foretas en evaluering med saksframlegg om eventuelle endringer i klassesystemet til Skyttertinget tidligst i 2021.

Norges Skytterstyre besluttet enstemmig følgende innstilling:

Norges Skytterstyre innbyr Skyttertinget 2019 til å fatte følgende vedtak:

Med bakgrunn i innkomne forslag om regelendringer for deltakelse i klasser fra Agder, Namdal og Uttrøndelag, samt de pågående prosesser angående eventuelle endringer i klassesystemet initiert fra Norges Skytterstyre og DFSU, foretas en evaluering med saksframlegg om eventuelle endringer i klassesystemet til Skyttertinget tidligst i 2021.

Jens Sverre Knutsen redegjorde.

Vedtak:

Norges Skytterstyres innstilling enstemmig vedtatt.

Sak 14: Rullering av økonomisk prognose i langtidsplanen

Skyttertinget vedtok Langtidsplan 2016-2020 for DFS i sak 17/2016. Kapittel 9 – Økonomisk prognose – er revidert ut fra dagens økonomiske forutsetninger, og forventninger de nærmeste årene. Prognosen viser regnskap 2018, budsjett 2019 samt prognose for de neste fire årene. Skyttertinget behandlet rullering av økonomisk prognose i sak 22/2018.

Skyttertinget endret prioritering ved mindre inntekter enn prognosen tilsier slik i sak 22/2018:

1. En andel av sentral jegeravgift bør gå til DFS og NJFF (tas opp med Miljødirektoratet).
2. Cost savings. Gjennomgå organisasjonsstruktur med tanke på effektiviseringstiltak.
3. Redusere bidragsordninger.

Endret prioritering ble vedtatt med 34 mot 22 stemmer.

Prognosen viser samlede utgifter og inntekter for sentrallet. Posten «Andre prosjekter» balanseres med nye offentlige inntekter og del av markedsinntekter. Posten er således direkte retta mot prosjekt som vi søker om offentlig finansiering til fra andre departement, og evt. utviklingstiltak som vi søker finansiert gjennom markedsinntekter.

Pris- og lønnsveksten er forventet å fortsatt bli relativt lav de nærmeste årene, og vi har lagt til grunn ca. 3 % gjennomsnittlig økning per år.

Planlagt virksomhet 2020

Planlagt virksomhet i 2020 følger Langtidsplan 2016-2020 og økonomisk prognose 2016-2020. Langtidsplanen inneholder 8 satsingsområder for DFS i planperioden 2016 – 2020:

- Samarbeid med Forsvaret
- Utdanning og kompetanse
- Ungdom og rekruttering
- Anlegg
- Arrangement
- Kommunikasjon og media
- Organisasjon, marked og økonomi
- Samfunnsansvar

Fokusområder i planperioden:

2016/17: Feltskyting

2017/18: Skyteskole og instruktørutdanning

2019/20: Anlegg, med fokus på skytebanesikkerhet og dokumentasjon av gjennomførte sikkerhetsinspeksjoner på alle skytebaner.

Fokusområdene blir fulgt opp med forskjellige tiltak i etterkant av satsingsårene, slik at man ikke «slipper» fokusområdene etter kort tid.

Fordeling mellom drift, prosjektstøtte (aktivitet) og øremerkende midler er iht. retningslinjene fra Forsvarsdepartementet er følgende:

Post	Drift	Prosjekt	Øremerket
11 Administrasjon	X		
12 Arrangement		X	
14 Driftstilskudd lavere organisasjonsledd	X		
15A Ordinære banebidrag	X		
15B Spesielle støytiltak (miljøpakke)			X
16 Utdanning og kompetanse		X	
17 Ungdom og rekruttering		X	
18 Feltaktiviteter		X	
20 Markedsføring/kommunikasjon	X	(X)	
21 Andre prosjekter		X	

Prosjektstøtte er som nevnt tilskudd til organisasjonens aktiviteter. Aktivitetene kan defineres som prosjekter, som har tydelige mål, og er direkte relatert til organisasjonens overordnede hensikt og formål, samt organisasjonens verdiskaping. Prosjektene kan være faste aktiviteter, som pågår fortløpende eller gjentas gjennom året, som f.eks. kjerneaktiviteter. Prosjektene kan også være tidsavgrensede enkelthendelser. Prioritering av aktiviteter som det søkes prosjektstøtte til følger av langtidsplanen og økonomisk prognose.

Administrasjonens drøfting

Langtidsplanens økonomiske prognose er Skyttertinget sitt verktøy for å kunne påvirke prioriteringer, og hvordan tilgjengelige midler best kan benyttes for å utvikle organisasjonen og å legge til rette for større aktivitet framover.

Skyttertinget vil gjennom behandling av prognosen gi overordnede føringer for hvilke aktiviteter som skal prioriteres i styrets budsjettarbeid, som sammen med prognosen danner grunnlag for DFS sin søknad om offentlige midler påfølgende år.

Kommentarer til hovedpostene med endringer utover forventet lønns- og prisjustering.

Inntekter:

Offentlige tilskudd

Tilskudd fra FD justeres med forventet lønns- og prisstigning på gjennomsnittlig 3 % i perioden. Andre offentlige tilskudd vil være iht. prosjektsøknader.

Arrangementsavgifter

Tallene er justert for forventet deltakelse på LS i perioden, da dette har vesentlig betydning for inntekter på denne posten.

Momskompensasjon

Det er lagt til grunn momskompensasjon tilsvarende det DFS fikk i 2018.

Markedsinntekter

I planperioden regner vi med at markedsavtalen med Frende Forsikring gradvis vil gi større inntekter. Av andre avtaler har DFS i dag mindre inntekter fra avtalene med NRK og Trimtex.

Utgifter:

Administrasjon

Økning i perioden relaterer seg hovedsakelig til økte lønnskostnader og justering av faste leie- og driftsavtaler. DFS har lenge vært i den heldige situasjon at vi har sluppet å betale arbeidsgiverdelen (unntatt AFP) av pensjon til de ansatte. Dette blir nå endret, og DFS må fra 2021 starte å betale arbeidsgiverdel med en opptrapping fram til 2023. I prognosen forutsettes det at tilleggspensjonen dekkes gjennom bevilgningen fra FD, men dette er på langt nær sikkert. Det jobbes videre med denne saken.

Arrangement

Posten omfatter hovedsakelig DFS sine utgifter med Landsskytterstevnet, i tillegg ligger Nordisk mesterskap, NM skifeltskyting og NM skifeltskyting under denne posten. Utgiftene varierer litt etter hvor LS arrangeres.

Driftstilskudd lavere organisasjonsledd

Dagens driftstilskudd til samlag og landsdelskretser forutsettes videreført på samme nivå.

Anlegg

Det er lagt inn ekstra satsinger på anleggssektoren i 2019 og 2020. Her prioriteres oppfølging og kurs for regionale skytebanekontakter. Dette er nødvendig for å kunne klare målsetting om dokumentasjon av gjennomførte sikkerhetsinspeksjoner på alle skytebaner. Tiltaket er startet med utvikling av nye elektroniske rapporteringsrutiner, som skal forenkle rapportering og gi bedre oversikt for skytebanekontaktene.

Utdanning

Etablert kurstilbud videreføres, og det er lagt inn en økning i kurstilbudet til både Forsvaret og egen organisasjon. Det nye skyteinstruktørkurs for ungdom ble svært godt mottatt, og videreføres i 2019 og 2020. Satsingene understøttes av en ny stilling på utdanning.

Ungdom/rekruttering

Satsingen på skyteskoler og prosjekter som valgfag i skolen og «Skyting for mestring» videreføres. Så langt ser dette ut til å bli vellykkede satsinger, som er svært viktige for DFS framover.

Feltdisiplinene

Feltåret 2017 ble en suksess, og vi har økt bidragspostene noe framover. Vi har satt av midler i prosjektsøknad til FD som er målretta til tilskudd elektroniske feltanlegg (inkludert Stang- og felthurtiganlegg). Tilskuddsordningene har bidratt til en dobling av slike anlegg på to år.

Informasjon/markedsføring

Posten videreføres på samme nivå som tidligere. Det er lagt inn et mindre beløp til prosjekt innenfor kommunikasjon og organisasjon.

Prioriteringer av tiltak ved endring i utgifter og inntekter

Med bakgrunn i Skyttertingets vedtak i sak 22/2018, og oppfølgende drøftinger på ledersamling i 2019 fremmes forslag om at sentral medlemskontingent skal tas inn i prioriteringslista igjen. Som eksempel her brukes en sentral kontingent på kr. 50 per medlem som erstatter dagens lagskontingent på 2500 per lag. Dette vil blant annet føre til mer tilskudd til skytterlagene fra Frifond ordningen, og sikre at dokumentasjonskravet av innbetaling blir direkte sporbar i Mitt DFS.

Administrasjonen mener også at en slik ordning vil oppleves som mer rettferdig enn dagens lagskontingent, som er fast per lag uavhengig av antall medlemmer. Med en medlemskontingent på kr. 50 blir merinntektene til DFS sentralt ca. 2,5-3 mill. kroner – og potensialet for økning i Frifondmidler til skytterlagene ligger på et tilsvarende nivå når dagens medlemstall legges til grunn.

Organisasjonsutvalget vil foreta en grundig gjennomgang av «Cost savings», og et forslag om sentral medlemskontingent kan være aktuelt å fremme for Skyttertinget i 2020.

Norges Skytterstyre besluttet enstemmig følgende innstilling:

Norges Skytterstyre innbyr Skyttertinget 2019 til å fatte følgende vedtak:

Skyttertinget vedtar følgende økonomiske prognose med prioriteringer for perioden 2019-2023:

Tekst	Regnskap 31.12.2018	Budsjett 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023
Tilskudd fra FD	30 395 000	30 967 000	31 500 000	32 000 000	32 500 000	33 000 000
Komp. tilleggspensjon SPK				500 000	1 000 000	1 500 000
Andre off. tilskudd		-	250 000	250 000	250 000	250 000
Omsetning salgsavd.	21 758 519	24 800 000	25 000 000	25 000 000	25 000 000	25 000 000
Omsetning NST	2 399 187	2 370 000	2 400 000	2 400 000	2 400 000	2 400 000
Kontingent skytterlag	2 291 957	2 940 000	3 200 000	3 400 000	3 600 000	3 800 000
Momskompensasjon	1 646 398	1 600 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000
Arrangementsavgifter	1 268 095	1 200 000	1 500 000	1 000 000	1 200 000	1 250 000
Markedsinntekter	525 319	750 000	1 500 000	2 000 000	2 500 000	3 000 000
Landslotteriet	1 366 901	0	1 400 000	0	1 400 000	0
Andre inntekter	296 920	370 000	400 000	400 000	400 000	400 000
Sum inntekter	61 948 296	64 997 000	68 850 000	68 650 000	71 950 000	72 300 000
Utgifter:						
Administrasjon	7 557 994	7 783 000	8 000 000	8 300 000	8 600 000	8 900 000
Varsla tilleggspensjon SPK				500 000	1 000 000	1 500 000
Arrangementer	4 061 784	3 835 000	4 000 000	4 200 000	4 000 000	4 000 000
Medaljer, premier	385 416	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
Driftstilskudd org. ledd	1 444 086	1 466 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Anleggsavdeling:						
- Drift og bidrag	3 902 417	4 145 000	4 200 000	4 300 000	4 400 000	4 500 000
- Miljøpakke	6 129 666	5 750 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
Utdanning	4 632 599	5 742 000	5 850 000	5 950 000	6 050 000	6 150 000
Ungdom/rekruttering	3 452 525	2 895 000	2 950 000	3 000 000	3 050 000	3 100 000
Feltaktiviteter	981 324	1 225 000	1 225 000	1 250 000	1 250 000	1 250 000
Kommunikasjon og media	2 265 637	2 066 000	2 100 000	2 150 000	2 200 000	2 250 000
Andre prosjekter		-	750 000	750 000	1 250 000	1 750 000
Sum organisasjonsutgifter	34 813 448	35 407 000	37 075 000	38 400 000	39 800 000	41 400 000
Kostnader salgsavdeling	21 741 646	24 463 000	24 600 000	24 600 000	24 600 000	24 600 000
Kostnader NST	2 101 366	2 220 000	2 300 000	2 300 000	2 300 000	2 300 000
Kostnader IKT-tjenester	1 652 988	2 505 000	2 800 000	3 000 000	3 200 000	3 400 000
Kommunikasjon/org.	-	-	200 000	200 000	200 000	200 000
Landslotteriet	375 150		900 000	-	900 000	
Totale kostnader	60 684 598	64 595 000	67 875 000	68 500 000	71 000 000	71 900 000
Overført tilskudd FD	163 495					
Resultat	1 100 203	402 000	975 000	150 000	950 000	400 000
Fri egenkapital	10 478 000	10 880 000	11 355 000	11 505 000	11 955 000	12 355 000

Prioritering ved mer inntekter enn prognosen tilsier:

- 1) Styrke kommunikasjons- og markedsarbeidet (finansieres med markedsinntekter).
- 2) Styrke ungdoms- og rekrutteringsarbeidet.
- 3) Styrke utdanningsvirksomheten.

Prioritering ved mindre inntekter enn prognosen tilsier:

- 1) En andel av sentral jegeravgift bør gå til DFS og NJFF (tas opp med Miljødirektoratet).
- 2) Innføre sentral medlemskontingent.
- 3) Redusere bidragsordninger.

Jan Åge Gjerstad redegjorde.

Vedtak:

Norges Skytterstyres innstilling enstemmig vedtatt.

Sak 15: Faste godtgjørelser til medlemmer av Norges Skytterstyre

Skyttertinget har kompetanse til å vedta godtgjørelser til sentralt tillitsvalgte. Norges Skytterstyre vedtar godtgjørelser for tingrepresentanter, deltakere på kurs, samlinger og lignende. Tingtet vedtok i 2017 å behandle saker om godtgjørelser til sentralt tillitsvalgte annethvert år.

Som følge av endringer i sentrale ordninger for reise- og diettsatser vedtok Skyttertinget i 2018 nye satser for sentral tillitsvalgte. Valgkomiteen fremmer i år forslag om å justere satsene for faste godtgjørelser til medlemmer av Norges Skytterstyre.

De gjeldende satsene ble sist vedtatt av Skyttertinget i sak 15/2012, og er slik:

- President i Norges Skytterstyre kr. 75 000,- pr. år.
- Skyttertingsvalgte medlemmer av Norges Skytterstyre kr. 7 500,- pr. år
- Godtgjørelse for møter og andre pålagte oppdrag fastsettes til kr. 1 500,- pr. dag.

Valgkomiteen foreslår å øke satsene til:

- Godtgjøring til presidenten økes fra kr. 75 000,- til 80 000,- pr. år.
- Styremedlemmer økes fra kr. 7 500,- til 10 000,- pr. år.
- De andre satsene holdes uendret.

Begrunnelsen for økningen er at satsene ikke har vært regulert siden 2013 (satser vedtatt i 2012 gjaldt fra 1/1-2013).

Valgkomiteen innbyr Skyttertinget 2019 til å fatte følgende vedtak:

Faste satser for medlemmer av Norges Skytterstyre fastsettes til:

- President i Norges Skytterstyre kr. 80 000,- pr. år.
- Skyttertingsvalgte medlemmer av Norges Skytterstyre kr. 10 000,- pr. år

Ola Krogstad redegjorde.

Vedtak:

Valgkomiteens innstilling ble vedtatt med 53 mot 3 stemmer.

Sak 16: Valg

Valgkomiteen har avholdt ett møte i sitt arbeid med denne innstilling. Forslagsfristen var 1. februar 2019. Valgkomiteens innstilling er laget på bakgrunn av innkomne forslag og innspill, samt komiteens egne vurderinger.

1. President i Norges Skytterstyre:

Innstilling fra valgkomiteen: Gjenvalg av Bernt Brovold
Bernt Brovold ble gjenvolgt ved akklamasjon.

2. Medlemmer av Norges Skytterstyre med varamedlemmer:

Midt-Norge:

Innstilling fra valgkomiteen som medlem: Tor Jakob Reitan

Forslag fra Romsdal: Veronika Høgset

Tor Jakob Reitan ble valgt med 33 stemmer mot 22 stemmer for Veronika Høgset. 1 blank stemme.

Innstilling fra valgkomiteen som varamedlem: Hanne Waag

Hanne Waag ble valgt ved akklamasjon.

Østlandet:

Innstilling fra valgkomiteen som medlem: Gjenvalg av Jan Åge Gjerstad

Jan Åge Gjerstad ble gjenvolgt ved akklamasjon.

Innstilling fra valgkomiteen som varamedlem: Gjenvalg av Hilde Lang-Ree

Hilde Lang-Ree ble gjenvolgt ved akklamasjon.

3. Visepresident i Norges Skytterstyre:

Innstilling fra valgkomiteen: Jan Åge Gjerstad

Forslag fra Troms: Arne Birkeland

Forslag fra Uttrøndelag: Tor Jakob Reitan

Jan Åge Gjerstad ble valgt med 29 stemmer mot 19 stemmer for Arne Birkeland og 8 stemmer for Tor Jakob Reitan.

4. Medlemmer til Ungdomsutvalget (DFSU) med varamedlemmer:

Nord-Norge:

Innstilling fra valgkomiteen som medlem: Gjenvalg av Ida Kristiansen

Ida Kristiansen ble gjenvolgt ved akklamasjon.

Innstilling fra valgkomiteen som varamedlem: Gjenvalg av Børre Pedersen

Børre Pedersen ble gjenvolgt ved akklamasjon.

Sørlandet:

Innstilling fra valgkomiteen som medlem: Gjenvalg av Marianne Borgen

Marianne Borgen ble gjenvolgt ved akklamasjon.

Innstilling fra valgkomiteen som varamedlem: Gjenvalg av Kåre Storenes

Kåre Storenes ble gjenvolgt ved akklamasjon.

Østlandet:

Innstilling fra valgkomiteen som medlem: Gjenvalg av Nina Granlund
Nina Granlund ble gjenvolgt ved akklamasjon.

Innstilling fra valgkomiteen som varamedlem: Gjenvalg av Helene Rønningen
Helene Rønningen ble gjenvolgt ved akklamasjon.

5. Leder i DFSU:

Innstilling fra valgkomiteen: Gjenvalg av Kari Sofie Brøndbo Fiskum
Kari Sofie Brøndbo Fiskum ble gjenvolgt ved akklamasjon.

6. Nestleder i DFSU:

Innstilling fra valgkomiteen: Gjenvalg av Ørjar Eiken
Ørjar Eiken ble gjenvolgt ved akklamasjon.

7. Feltutvalget (DFSFU):**Nord-Norge:**

Innstilling fra valgkomiteen på medlem: Gjenvalg av Jostein Rubbås-Risvik
Jostein Rubbås-Risvik ble gjenvolgt ved akklamasjon.

Innstilling fra valgkomiteen på varamedlem: John Olav Solaas
John Olav Solaas ble gjenvolgt ved akklamasjon.

Vestlandet:

Innstilling fra valgkomiteen på medlem: Gjenvalg av Rolf Magne Hellevang
Rolf Magne Hellevang ble gjenvolgt ved akklamasjon.

Innstilling fra valgkomiteen på varamedlem: Gjenvalg av Olav Endre Monstad
Olav Endre Monstad ble gjenvolgt ved akklamasjon.

Sørlandet:

Innstilling fra valgkomiteen på medlem: Gjenvalg av Per Kristian Aas
Per Kristian Aas ble gjenvolgt ved akklamasjon.

Innstilling fra valgkomiteen på varamedlem: Gjenvalg av Anders Metveit
Anders Metveit ble gjenvolgt ved akklamasjon.

8. Leder av Feltutvalget:

Innstilling fra valgkomiteen: Gjenvalg av Jostein Rubbås-Risvik
Jostein Rubbås-Risvik ble gjenvolgt ved akklamasjon.

9. Nestleder av Feltutvalget:

Innstilling fra valgkomiteen: Gjenvalg av Jo Ivar Løvseth
Jo Ivar Løvseth ble gjenvolgt ved akklamasjon.

10. Domsutvalget:

Innstilling fra valgkomiteen som medlem: Bjørn Trøite og Elisabeth Vaagsbø
Bjørn Trøite og Elisabeth Vaagsbø ble valgt ved akklamasjon.

Innstilling fra valgkomiteen som leder: Elisabeth Vaagsbø
Elisabeth Vaagsbø ble valgt ved akklamasjon.

Innstilling fra valgkomiteen som nestleder: Svein Erik Rognli
Svein Erik Rognli ble valgt ved akklamasjon.

11. Appellutvalget:

Innstilling fra valgkomiteen som medlem: Ivar Rinde og gjenvalg av Tor Inge Mathisen
Ivar Rinde ble valgt ved akklamasjon.
Tor Inge Mathisen ble gjenvalgt ved akklamasjon.

Innstilling fra valgkomiteen som leder: Gjenvalg av Tor Inge Mathisen
Tor Inge Mathisen ble gjenvalgt ved akklamasjon.

Innstilling fra valgkomiteen som nestleder: May Elin Frøyland
May Elin Frøyland ble valgt ved akklamasjon.

Innstilling fra valgkomiteen som varamedlem 2: Olav K. Vaaje
Olav K. Vaaje ble valgt ved akklamasjon.

12. Valgkomiteen:

Midt-Norge:

Innstilling fra valgkomiteen som medlem: Gjenvalg av Ola Krogstad
Ola Krogstad ble gjenvalgt ved akklamasjon.

Innstilling fra valgkomiteen som varamedlem: Ketil Sunde
Ketil Sunde ble valgt ved akklamasjon.

Vestlandet:

Innstilling fra valgkomiteen som medlem: John Olav Ågotnes
Forslag fra Sunnfjord: Christian Rekkedal
Christian Rekkedal ble valgt med 34 stemmer mot 22 stemmer for John Olav Ågotnes.

Innstilling fra valgkomiteen som varamedlem: Gjenvalg av Christian Rekkedal (utgikk, ble valgt som medlem.)

Forslag fra Sunnfjord: Jostein Bjørke

Forslag fra Hordaland: John Olav Ågotnes

John Olav Ågotnes ble valgt med 40 stemmer mot 16 stemmer for Jostein Bjørke.

13. To representanter til å underskrive protokollen:

I forbindelse med åpningen av Skyttertinget 2019 ble etter turnus representantene fra Telemark og Troms skyttersamlag valgt.

Avslutning

Heidi Skaug takket for sin tid som styremedlem i Norges Skytterstyre.

Jan Åge Gjerstad takket for tilliten ved å bli gjenvalgt som styremedlem i Norges Skytterstyre, og for å bli valgt som visepresident.

Bernt Brovold takket Skyttertinget for tilliten ved å bli gjenvalgt som president.

Han takket videre delegatene for en saklig og meningsfylt debatt, og takket møtelederne for en god styring av årets Skytterting.

Brovold informerte om svartelegram fra HM Kong Harald V.

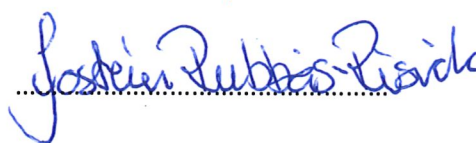
Fedrelandssangen ble sunget, og deretter ble Skyttertinget 2019 erklært avsluttet.

Underskrift protokoll:

Per Kristian Aas

Jostein Rubbås-Risvik

Norges Skytterstyres årsmelding for 2018

Sammendrag

Det frivillige Skyttervesen feiret i 2018 sitt 125 års jubileum. Det ble i den forbindelse avholdt en egen jubileumsforestilling i Stjørdal i forbindelse med åpningen av Landsskytterstevnet.

I henhold til Langtidsplanen ble det i 2018 gjennomført en satsning på skyteskoler. Det ble satt ny rekord i antall lag som har arrangert minst én gang (226) og antall deltakere (2335). Dette er en økning på 77 lag og 792 elever sammenliknet med 2017

Feltåret fra 2017 ble fulgt opp i 2018 med økonomisk støtte til 26 anlegg for feltskyting/Stang- og felthurtigskyting. Det ble i 2018 brukt ca. 365 000 kroner i prosjektmidler. Til sammen i 2017 og 2018 er det brukt ca. 750 000 kroner på 63 anlegg.

Skyttertinget vedtok å innføre offisielle landsdelskretsstevner på 15 meter fra 2019.

Tallene fra årsrapportene viser at det er registrert 137 941 medlemmer i 2018. Dette er en liten nedgang på 102 skyttere fra 2017. Etter flere år med noe høyere medlemstall, registrerer vi altså en liten tilbakegang.

Utdanning er en prioritert oppgave i DFS, og i skyteskoleåret 2018 har det spesielt vært prioritert å lære opp nye instruktører. Nytt av året er egne kurs for yngre instruktører i alderen 18 til 25 år.

Driftsstøtten bevilget over Forsvarsbudsjettet var i 2017 kr 30.395.000, fordelt på kr. 18.025.000 i driftsstøtte, 11.870.000 i prosjektstøtte og 500.000 til fri disposisjon. Vi har god kontroll på økonomien, og alle ressurser støttes opp om aktivitet i samlag og skytterlag. Vi har i liten grad frie midler som gir begrenset rom for nye oppgaver. Markedsavtalene er avgjørende for å frigjøre midler til satsningsprosjekter.

Skytebaneregisteret er i 2018 etablert og benyttes blant annet til skytebaneguide.no, som er en nettjeneste for søk etter skytebaneanlegg. I 2018 er det fullført 2 enkeltprosjekter innenfor miljøpakken, henholdsvis Eidsberg skytterlag og Frosta skytterlag. 55 skytterlag har fått teknisk bistand og 74 skytterlag har fått juridisk bistand, mens 8 skytterlag har fått bidrag til grunnverv.

Heimevernet og DFS inngikk ny samarbeidsavtale i august 2018. Den nye avtalen legger mer vekt på tettere samarbeid mellom samlag og distrikt for å få en bedre oppfølging av avtalen i organisasjonen.

I 2018 tok DFS over omsetningen av reservedeler til Sauer 200 STR, etter at Magne Landrø A/S har hatt denne fra Sauer kom på markedet i 1990. Omsetningen første året ble på 1,5 mill. kroner.

I 2018 ble premiepenge for ca. kr. 7.840.000 fakturert og senere utbetalt av Skytterkontoret for 1111 arrangementer. Ordningen har vært en suksess.

Landsskytterstevnet i Stjørdal ble arrangert 3-10. august og ble en stor suksess. Arrangørene i Stjørdal, Lånke, Skjelstadmark og Hegra skytterlag arrangerte stevnet for første gang. Stevnet hadde 5097 påmeldte, hvorav 4789 deltok under stevneuken. Dette gir en frafallsprosent på 6 %.

Nytt av året var at militært NM var lagt midt i stevneuka, og det ble svært godt mottatt av både skyttere og publikum/gjester. Både forsvarsminister og forsvarssjef var tilstede under finalene.

Norges Skytterstyres møtevirksomhet

Norges Skytterstyre har gjennomført 9 møter og behandlet 124 saker. Sju ordinære møter og to ekstraordinære telefonmøter. I tillegg hadde Skytterstyret daglig møtevirksomhet under Landsskytterstevnet i Stjørdal. Referatene fra møtene er sendt samlagene og er lagt ut på www.dfs.no.

Skyttertinget

Norges Skytterstyre holdt ordinært Skytterting på Scandic Hell Hotell torsdag 2. august 2018. Bernt Brovold ble gjenvalgt som president for Norges Skytterstyre, mens Heidi Skaug ble gjenvalgt som visepresident. Torben Knudsen ble gjenvalgt som Nord-Norges representant i Norges Skytterstyre, mens Arne Birkeland ble valgt til nytt styremedlem fra Vestlandet landsdel. Kari Sofie Fiskum Brøndbo og Jostein Rubbås Risvik ble gjenvalgt som ledere i DFSU og Feltutvalget.

Skyttertinget behandlet 24 saker. Fullstendig referat kan leses på www.dfs.no.

Landsskytterstevnet i 2022 ble lagt til Voss, med Voss skytterlag som arrangører.

Av viktige vedtak nevnes at Skyttertinget vedtok å innføre offisielt landsdelskretsstevne på 15 meter fra og med 2019. Det ble videre vedtatt å innføre rullering av liten kongepokal mellom skifeltskyting og feltskyting annet hvert år, med bakgrunn i at Slottet hadde åpnet opp for en slik praktisering av tildelingen. Prinsesselaget, som har vært et eget lag med de beste kvinnene som ikke har hatt plass i kongelaget på landsskytterstevnet ble vedtatt fjernet, og det innføres et nytt finalelag med skytterne fra plassering 16-30.

Stjørdal kommune var vertskap for Skyttertingsmiddagen på Kimen kulturhus. Under middagen ble organisasjonens høyeste utmerkelse, fortjenstmedaljen, tildelt Ivar Otto Husby fra Trondhjems skytterlag og Jarle Gården fra Rælingen skytterlag.

DFS 125 år

Det frivillige Skyttervesen markerte sitt 125 års jubileum i 2019. Dette ble behørig feiret under Landsskytterstevnet i Stjørdal med en egen jubileumsforestilling samtidig med åpningen av Landsskytterstevnet. Jubileumsforestillingen var lagt til området utenfor Kimen kulturhus, og Luftforsvarets musikkorps sørget for en god ramme for jubileet. Jubileumsforestillingen ble ledet av Tor Idar Aune, og Julie Dahle Aagård var innleid solist. Jubileumsforestillingen markerte DFS på en god måte, og ble støttet av Forsvarsdepartementet som et eget prosjekt med 115 000 kroner.

Utvalg i arbeid

Det er to ad hoc-utvalg som er nedsatt og som har arbeidet i 2018. Det ene er LS-utvalget, som ser på Landsskytterstevne i et framtidsperspektiv. Det andre er Organisasjonsutvalget, som gjennomgår DFS organisasjon fra skytterlag til sentralt nivå. LS-utvalget ledes av Jan Åge Gjerstad, mens Organisasjonsutvalget ledes av Heidi Skaug. I 2018 gjennomførte Organisasjonsutvalget en høring angående organisasjonsstrukturen i skytterlag og samlag. LS-utvalget skal levere sin innstilling i løpet av 2019, mens Organisasjonsutvalget skal levere sin rapport i 2020.

Skytterlagenes tall

Tallene fra årsrapportene viser at det er registrert 137 941 medlemmer i 2018. Dette er en liten nedgang på 102 skyttere fra 2017. Etter flere år med noe høyere medlemstall, registrerer vi altså en liten tilbakegang. Skytterkontoret har startet en prosess med «vask» av medlemsregister, så det kan forventes en liten reduksjon av medlemstallet som følge av dette.

Det er også en liten tilbakegang på antall aktive skyttere som i 2018 var på 155 048, og som i år gir tilbakegang på 869 skyttere. Dette tallet innebærer skyttere som skyter 30 skudd på skytterlagets bane, men ikke er medlemmer i skytterlag.

Medlemsmassen i ungdomsklassene har fra 2017 til 2018 hatt en gledelig framgang. Den har økt fra 13 818 skyttere til 14 474. Det er Nybegynner Ung og Eldre Junior som er klassene som bidrar til økning i tallene.

Antall skyttere i klasse 3-5 er 5438 skyttere, som er en nedgang på 126 skyttere. Klasse 3 (2910) mister 61 skyttere, klasse 4 (1795) mister 26 skyttere, mens det er blitt 39 færre 5. klassinger (733). I veteranklassene er det 5038 skyttere, en nedgang på 78 skyttere. Klasse V73 vokser også i år med 122 skyttere, mens klasse V65 mister 122 skyttere. Klassene har henholdsvis 1546 medlemmer i V65 og 2381 skyttere i V73. V55 har 1111 skyttere, en nedgang på 78.

Antall avgitte skudd viser en nedgang på 702 163 skudd fra 24 326 767 til 23 624 604 avgitte skudd.

Sentral utdanningsvirksomhet

Den sentrale utdanningsvirksomhet i DFS er gjennomført med utgangspunkt i DFS sin Langtidsplan for 2016 - 2020, og i den utdanningsvirksomhet som organisasjonen tradisjonelt tilbyr sine medlemmer og tillitsvalgte. I 2018 er utdanningsvirksomheten gjennomført slik:

Skyteinstruktørutdanning

Instruktørutdanning er en prioritert oppgave i DFS. Instruktører er nøkkelpersonell for en kvalitativ og kontinuerlig rekrutterings- og opplæringsvirksomhet. I år har det vært en ekstra satsing på å få flere skytterlag til å arrangere skyteskole. I den sammenheng har det vært viktig å tilføre flere instruktører til lag som mangler dette. For første gang ble det arrangert et eget kurs for unge instruktører mellom 18 og 25 år. Følgende instruktørutdanning er gjennomført i 2018 med totalt 253 kursdeltakere:

- **Lokale instruktørkurs** i regi av samlagene – varierende varighet.
2 kurs med totalt 18 elever.
- **Instruktørkurs 1**, alternativ modell i regi av samlagene – 29 timer
1 kurs, totalt 14 elever.
- **Instruktørkurs 1**, alternativ modell i regi av Skytterkontoret – 29 timer.
5 kurs, totalt 108 elever.
- **Instruktørkurs 1**, alternativ modell, samarbeid samlag og Skytterkontoret – 29 timer
2 kurs, totalt 40 elever.

- **Instruktørkurs 1**, alternativ modell for skyttere 18 – 25 år i regi av Skytterkontoret – 29 timer. 1 kurs, totalt 23 deltakere.
- **Feltinstruktørkurs** i regi av Skytterkontoret – 26 timer, totalt 22 deltakere.
- **Instruktørkurs 1**, samarbeidskurs mellom HV og DFS – fem dagers varighet. 1 kurs med 14 elever. Arrangert ved HVSKS.
- **Instruktørkurs 2**, samarbeidskurs mellom HV og DFS – fire dagers varighet. 1 kurs med 14 elever. Arrangert ved HVSKS.

Lederutdanning

I DFS sin lederutdanning er det en sentral oppgave å utdanne de tillitsvalgte i samlagene for at de i neste omgang skal stå for opplæring av de tillitsvalgte i skytterlagene. Sentralt løses dette ved å tilby et innføringskurs for nyvalgte samlagsledere, ungdomsledere, utdanningskontakter og kasserere. Parallelt arrangeres et kurs/idéforum for samlagenes IT-kontakter. I 2018 deltok til sammen 49 elever på disse kursene.

Etter turnus holdes landsdelsvis oppfølgingsseminar hvert annet år. I år med samlagenes ledere, ungdomsledere, utdanningskontakter og samlagsinstruktører som deltakere. Utover representanter for administrasjonen deltar leder og ungdomsleder i landsdelskretsene, samt landsdelenes representanter i Skytterstyret og i DFSU. Det er i år arrangert ett felles seminar for Østlandet og Sørlandet landsdeler med 58 deltakere.

Tilbudet om e-læring er videreutviklet og utvidet. Dette er et godt og viktig tilbud for de tillitsvalgte, som nå kan ta kurs innen følgende tema: Skyteskolearrangør, stevnearrangør, skytelære, våpen og lading, sikkerhet og skyteledelse, lagsarbeid, instruktørutdanning, ren utøver.

Samlagenes opplæring av de tillitsvalgte i lagene er i år gjennomført slik:

Kurstype	Antall kurs	Antall elever
Kurs i adm. og drift av skytterlag	24 kurs	399 elever
Ungdomslederkurs	11 kurs	150 elever

Aktivitetskurs

Det er samlagenes oppgave å arrangere aktivitetskurs og samlinger for sine skyttere. Særlig er det stor interesse og dyktighet knyttet til å arrangere samlinger for ungdomsskyttere. Samlagenes opplæringstilbud fordeler seg i år slik:

Kurstype	Antall kurs	Antall elever
Aktivitetskurs	17 kurs	150 elever
Samling for rekrutteringsskyttere	53 samlinger	919 elever
Samling for første års senior/nybegynner vokse	13 samlinger	133 elever

Støtte til samlagene

DFS yter i begrenset omfang instruktørstøtte til samlagene i de tilfeller samlagene mangler dette.

Ungdomskonsulentene støtter årlig med foreleserstøtte ved ungdomslederkurs i samlagene.

Samlagene søker etter gitte kriterier bidrag fra DFS for gjennomført opplæringsvirksomhet. Det er for 2018 utbetalt til sammen 670 000 kr i slik støtte. Følgende samlag har mottatt bidrag: Agder, Akershus, Aust-Agder, Aust-Finnmark, Drammen Follo, Gauldal, Gudbrandsdal, Hallingdal, Hedmark, Hordaland, Inntrøndelag, Namdal, Nordfjord, Nordmør, Numedal, Ofoten, Opland, Rana, Ringerike, Romsdal, Salten, Sogn Indre, Sogn Ytre, Solør, Sunnfjord, Sunnhordland, Sunnmør, Søre Sunnmøre, Telemark, Troms, Uttrøndelag, Valdres, Vesterålen, Vest-Finnmark, Vestfold, Østerdal, Østfold.

Annen virksomhet

DFS tilbyr hvert år å støtte med opplæring for spesialister og skyteinstruktører i Forsvaret. DFS har i år gjennomført et forkortet instruktørkurs for troppsbefal ved HV-05. I tillegg har DFS støttet med skyteopplæring for to HV-ungdoms grupper. Det har de siste årene være utfordrende å få innpass i avdelingene til å støtte med skyte- eller instruktør opplæring. I 2018 har mange avdelinger hatt særlig fokus på planlegging og involvering i storøvelsen Tridant Juncture, noe som har bidratt til at de har måttet prioritere sin virksomhet inn mot dette.

Under landsskytterstevnet arrangerte utdanningsavdelingen to innføringskurs i lading av riflepatroner med til sammen 48 elever i tillegg til opplæring av militære mannskaper og generell skyteteknisk støtte til arrangøren.

Ungdoms- og rekrutteringsarbeidet

Det frivillige Skyttervesen - Ungdomsutvalget (DFSU) har ledet dette arbeidet. Hovedmålet for 2018 må sees i sammenheng med målet for planperioden 2016-2020. Målet for denne perioden har vært å øke antall skyttere under 18 år med 4 %, og antall skyttere 18 år og eldre med 3 % i planperioden. For å nå målene har det i 2018 vært gjennomført tiltak under følgende satsningsområder:

- Skyteskole
- Lederutvikling
- Fellesskap og miljø
- Voksenrekruttering

Medlemsmassen i ungdomsklassene har fra 2017 til 2018 økt med nesten 5 % fra 13703 i 2017 til 14.475 i 2018 (midlertidige tall fra 12.1.2019). Det er vanskelig å sammenlikne medlemstallene fra 2017 og 2018 med tidligere medlemstall da det ble innført nye klasser fra og med 1.1.2017.

2018 var satsingsår for skyteskole og dette ga svært gode resultater. Det ble satt ny rekord i antall lag som har arrangert minst én gang (226) og antall deltakere (2335). Dette er en økning på 77 lag og 792 elever sammenliknet med 2017. Det må bemerkes at antall lag som arrangerte skyteskole for første gang etter 2012 var hele 93. Denne økningen i nye lag kan blant annet tilskrives en ekstraordinær bidragsordning på 4000 kr til alle lag som arrangerte skyteskole for første gang etter 2012. Dette ble finansiert av Landslotteriet for 2018.

Det har i 2018 vært arrangert totalt 79 kurs på samlagsnivå som retter seg mot ungdomsskyttere, ferske seniorer, lagsinstruktører og ungdomsledere. Dette er ganske stor nedgang fra 2017. Antallet samlinger må likevel sies å være godkjent siden 2017 var et spesielt år da svært mange samlag arrangerte feltsalinger for ungdom i forbindelse med feltåret. 79 samlinger er sammenliknet med årene 2013-2016 en fin økning i forhold til gjennomsnittet for disse årene.

Det var 32 skytterlag som hadde et eller flere samarbeid med en eller flere lokale skoler i 2018. Dette er en liten nedgang sammenliknet med 2017, men er i et lengre tidsperspektiv en fin økning. Satsningen mot skolene er fortsatt i oppstartfasen og dette vil forhåpentligvis bare øke i omfang de kommende år.

Det ble i 2018 bevilget 200.000 kr til NTNUs arbeid med doktorgradssøknad i forbindelse med "Skyting for mestring". Et positivt utfall av et eventuelt doktorgradsprosjekt kan ha stor innvirkning på å videreutvikle "Skyting for mestring" i skoleverket.

Under Landsskytterstevnet i Stjørdal deltok det 1101 skyttere i klasse R, ER og J. Sammenliknet med eksempelvis Steinkjer i 2007 er dette en nedgang på 53. I klasse eldre junior 18 år deltok det 62 skyttere, dette er 8 flere enn i 2017

I forbindelse med LS gjennomførte DFSU LS-treffet nok en gang med bra oppmøte. Programmet i 2018 var: "Hvordan gjøre treningene morsommere?" ved Hans Bakken, «Ungdomsplakaten» ved Kari Sofie Brøndbo Fiskum og «Skyting for mestring - hva sier forskningen?» ved Ove Østerlie fra NTNU. Ordførertreffet under LS ble også benyttet for å markedsføre vårt samarbeide med skoleverket.

Skytebaner

Saker som berører skytebaner er sentralt ivaretatt av anleggssjefen, i samarbeid med fast eksterne konsulent og juridisk sjef. Det er som tidligere fokusert på skytebanesikkerhet og forebygging/løsning av konflikter i tilknytning til skytebaner. DFS bistår således skytterlagene med kompetanse som ikke bare sikrer bruksinteressene, men også at gjeldende regelverk følges for framtidig bruk av banene.

Det er gitt bistand til offentlige instanser på både teknisk og juridisk side. Kommunal bistand er i løpet av 2018 opprettholdt på tilsvarende nivå som i 2017. Bistand er gitt i de tilfeller hvor saker aktualiserer behovet for kompetanse, i for eksempel flytteprosesser eller nyetableringer.

Feltåret fra 2017 ble fulgt opp i 2018 med økonomisk støtte til 26 anlegg for feltskyting/Stang- og felthurtigskyting. Det ble i 2018 brukt ca. 365 000 kroner i prosjektmidler. Til sammen i 2017 og 2018 er det brukt ca. 750 000 kroner på 63 anlegg.

Skytebaneavdelingen har i 2018 planlagt 2019 som skal være en anleggsåret i DFS, med fokus på sikkerhet på skytebanene.

Skytebaneregisteret er i 2018 etablert og benyttes blant annet til skytebaneguide.no, som er en nettjeneste for søk etter skytebaneanlegg. Det er innledet samarbeid med Statens Kartverk for ytterligere å kvalitetssikre datagrunnlag og for å oppnå optimal nøyaktighet. En

digitaliseringsløsning for rapportering av data og skytebanesikkerhet er klart til å ta i bruk i 2019.

Miljøpakkeprosjektet

I 2018 er det fullført 2 enkeltprosjekter innenfor miljøpakken. Skytterlagene som disponerer anleggene som er gjennomført i 2018 er Eidsberg skytterlag og Frosta skytterlag. Etter føringer fra Forsvarsdepartementet i 2012 prioriteres anlegg som Forsvaret benytter i tilfeller hvor også miljøkriteriene oppfylles. Begge miljøpakkeprosjektene medfører god støyforbedring for omgivelsene. I prosjektene har anleggseierne gjort vesentlig egeninnsats for oppgradering av anlegget. Prosjektet har generert egeninnsats fra lagene i form av terrengarbeider med mer, som forbedrer sikkerhet og bruksmessig tilpasning. De ekstra tiltakene finansieres utenom miljøpakkeprosjektet av skytterlagene.

Per dato har vi ca. 10-15 anlegg som er kvalifisert for miljøpakketiltak.

Følgende 8 skytterlag har mottatt utbetaling av bidrag til grunnerverv:

Åmli, Rakvåg, Aurland, Nesna, Stavanger, Eidsberg, Olden Gaular.

Følgende 55 skytterlag har mottatt teknisk bistand i løpet av 2018.

Almenningen, Asker, Aurland, Balsfjord, Bamble, Blaker, Brøstadbotn, Bø, Eidsberg, Fagernes, Fet, Fjære, Fosna, Frosta, Geilo, Gisund, Hovet og Hol, Inderøy, Lier, Lierne, Lillehammer, Lunner, Løten, Moss og Våler, Nannestad, Nesjestranda & Skaala, Nittedal, Nord-Odal, Nøtterøy, Rakvåg, Rennebu, Rotsund, Roverud, Røyken, Sande, Skedsmo, Sokna, Soknedal, Steinsdalen, Stjørdal, Stordal, Stryn, Søndre Odalen, Tresfjord, Trondenes, Trondhjems, Tønjum, Ullensaker, Vennesla, Verdal søndre, Ørlendingen, Øyer/Dølen, Aas, Åsane/Hordvik, Åsnes.

Følgende 74 Skytterlag har fått juridisk bistand i 2018

Aas, Alteren, Andenes, Askøy, Aurland, Balsfjord, Bamble, Blaker, Bodø Østre, Brensholmen, Bø, Eidsvoll Verk, Eidsvoll Østre, Elverum, Fagernes, Fet, Finnøy, Fjon, Fjære, Flesberg, Florø, Forr, Fredrikstad, Frosta, Geilo, Hardanger, Haugesund og Sveio, Hildre, Holmemstranda, Holum, Høland/Bjørkelangen, Kongsvinger, Kvalfors, Lesja, Lier, Lillehammer, Mandal, Naustdal, Nesjestranda & Skaala, Radøy, Rakvåg, Rauland, Rennebu, Riflen/Skoger, Ringvassøy, Roverud, Sande, Sandnessjøen, Sarpsborg, Sem, Skarpskytten, Østre Bærum, Skedsmo, Skurdalen, Soknedal, Stiklestad og Vuku, Storsteinnes, Sykkylven, Søndre Odalen, Tresfjord, Tromsø, Trondhjems, Trysil, Ugland, Ullensaker, Urskog, Vennesla, Verdal Søndre, Vestre Gausdal, Viken, Øyer/Dølen, Åmli, Åsnes.

Samarbeidet med Forsvaret

DFS har et meget godt samarbeid med Forsvaret på flere områder. Det mest omfattende gjelder oppfølging vedrørende Forsvarets bruk av skytebaner og samarbeid om gjennomføring av Landsskytterstevnet. DFS har faste samarbeidskurs med Heimevernet (HV), og vi tilbyr også skreddersydde kurs for skyteinstruktører og skarpskyttere i Forsvaret.

Landsskytterstevnet i Stjørdal ble støttet av personell fra HV-distrikt 12, Forsvarsmateriell (FMA), Forsvarets Logistikkorganisasjon (FLO) og Cyberforsvaret (CYFOR).

Forsvarets personell bidro i stor grad til at gjennomføringen av årets landskytterstevne ble svært vellykket. Bruk av elektronisk målmateriell i feltskyting gjør at Forsvaret får brukt sin spisskompetanse i funksjonene som skal løses iht. avtalen mellom Forsvaret og DFS. Det elektroniske skivemateriellet og nettverket fungerte godt gjennom hele stevneuken.

DFS har et godt samarbeid med Forsvarsdepartementet (FD) om tilskuddsordningen, og oppfølging med søknader og rapportering. FD gjennomførte i 2018 en grundig evaluering av tilskuddsordningen, og organisasjonenes bruk av midler. DFS kom godt ut av evalueringen.

Heimevernet og DFS inngikk ny samarbeidsavtale i august 2018. Den nye avtalen legger mer vekt på tettere samarbeid mellom samlag og distrikt for å få en bedre oppfølging av avtalen i begge organisasjonene. Samarbeidsavtalen er svært viktig for DFS, og for HV som vektlegger mer desentralisert øving og trening framover.

DFS har gjennomført samarbeidskursene I og II med HV, med god oppslutning. DFS gjennomførte eget kurs med skytetrening for HV-05, og fikk svært gode tilbakemeldinger fra kursdeltakerne.

Lokalt og regionalt har HV avtale med skytterlagene om bruk av ca. 150 skytebaner, for gjennomføring av skarpskyting under trening og øvelser. I tillegg kommer avtaler med andre avdelinger i Forsvaret.

Møtevirksomheten mellom Heimevernsstaben (HVST) og Skytterkontoret har vært god. Sjef HV og generalsekretæren har hatt årlig møte iht. samarbeidsavtalen. Det er etablert faste møter mellom HV-staben, Forsvarsbygg og DFS om aktuelle saker, og da spesielt prioritering av viktige skytebaneanlegg i forhold til miljøpakkebidrag.

Skytterkontoret har også i 2018 hatt et godt samarbeid med Forsvarets Skyteutvalg (FSU). FSU har vært ledet av sjef Planavdelingen/HVST, kommandør Lyder Karlsen.

Forsvarets representant i Norges Skytterstyre er Sjef HV, Generalmajor Eirik Kristoffersen. Brigader Ivar Halset, stabssjef i HVST, var fast varamedlem til 1.12.2018. Halset gikk over i ny stilling fra 1.12, og den siste måneden var oberst Håkon Warø konstituert stabssjef og varamedlem til styret.

Administrasjon/regnskap/økonomi

Driftsstøtten bevilget over Forsvarsbudsjettet var i 2017 kr 30.395.000, fordelt på kr. 18.025.000 i driftsstøtte, 11.870.000 i prosjektstøtte og 500.000 til fri disposisjon. I tillegg overførte prosjektmidler fra 2017 på kr. 206.320.

Av prosjektstøtten var kr. 5.550.000 øremerket til miljøpakkeprosjekter. Pr 31.12.2018 var det et akkumulert mindreforbruk av driftsstøtten på kr. 326.044 og prosjektstøtten på kr. 43.020. Samlet akkumulert beløp på kr. 369.064 søkes overført til bruk i 2019.

DFS mottok i 2018 til sammen kr. 9.615.951 i mva.-kompensasjon. Det ble utbetalt kr. 7.969.553 til 472 av organisasjonens underledd som søkte om slik kompensasjon. Differansen på kr. 1.646.398 er kompensasjon for sentralleddets del av kostnadene som inngår i beregningsgrunnlaget.

Andre inntekter er administrasjonsandelen fra Frifond-midlene. Det ble i 2018 mottatt kr. 5.208.883 i Frifond-midler. Rest etter tilbakebetalinger var kr. 162.721. I 2018 ble det utbetalt kr. 5.065.433 til 505 skytterlag, mens administrasjonsdelen var kr. 260.444.

Årsresultatet for 2018 ble kr. 1.100.203, av dette kr. 712.751 øremerket Landslotteriet 2018. Det er brukt kr. 123.234 av fond. Overskudd tilført fri egenkapital blir kr. 510.666.

Tilskuddene regnskapsføres etter retningslinjer gitt av tilskuddsgivere og revideres av Nitschke AS.

Vi har god kontroll på økonomien, og alle ressurser støttes opp om aktivitet i samlag og skytterlag. Vi har i liten grad frie midler som gir begrenset rom for nye oppgaver. Markedsavtalene er avgjørende for å frigjøre midler til satsningsprosjekter.

Markedsavtaler

DFS har ved utgangen av 2018 markedsavtaler med Frende Forsikring, Nammo og Trimtex. I tillegg får vi 75.000 fra NRK for rettigheter til Landsskytterstevnet. Markedsinntektene var i 2018 på kr. 525.319, hovedsakelig fra avtalen med Frende. Vi har gjennom 2018 forhandlet om en ny og forbedret avtale med Nammo, og det forventes at denne er klar tidlig i 2019.

Salgsvirksomheten

Salgsavdelingen har i 2018 arbeidet med de samme varegruppene som i 2017. Stevnebesøk ble Landsskytterstevnet i Stjørdal.

Salgsinntektene på avdelingen for 2018 er på kr 21,7 millioner kroner som er kr 632 000 mindre enn i 2017.

Salgsvirksomheten fikk et lite overskudd for 2018 på 16 873,-, men dette er positivt i forhold til 2017 hvor det ble underskudd på salgsvirksomheten.

Ammunisjonssalget

Salgsinntektene på ammunisjon for 2018 ble kr 9,8 millioner som er kr 1,3 millioner lavere enn salget i 2017.

NAMMO er hoved leverandøren av ammunisjon kuler og krutt. Leveringsgraden for 2018 har vært bra. Sommer og høst 2018 var i store deler av landet veldig tørr, noe som medførte stengte skytterbaner og brannfare over store deler av landet. Dette slo igjen ut i tapt ammunisjonsalg.

Salget av kaliber .22 ammunisjon ser ut til å stabilisere seg litt og nedgangen er mindre enn de siste to år.

Det er i år 2018 omsatt 2,3 mill. enheter mot 2,4 mill. i 2017. Det er stor konkurranse på å få levert finkalibret ammunisjon til skytterne i DFS.

Salget av treningspatroner for jegere er noe lavere enn tidligere. 2018 viser en omsetning på 58 880 enheter. (84 200 enheter i 2017)

Våpensalget

DFS solgte i 2018 SAUER-produkter for kr 8,8 millioner, mot kr 9,8 millioner i 2017. En nedgang på kr 1 mill. fra 2017. Årsaken til salgsnedgangen kan være at mange av de mest aktive lagene nå har

fått skiftet ut sine lagsgevær, og at det etter hvert er et bruktmarked for Sauer 200 STR.

Samarbeidet med SIG SAUER har vært mer krevende i 2018, grunnet at fabrikken har måtte prioritert andre store kunder. Dette medførte leveranseutfordringer på våpen og våpendeler.

Tabellen viser salg av våpen i perioden 2007 – 2018:

Type/kaliber	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Komp. vp i kal. 6,5	365	329	356	308	257	233	197	212	229	176	147	131
Komp. vp i kal. 6,5 Junior	182	172	206	199	203	151	142	178	158	132	117	109
Kompl. vp i kal. 7,62	3	3	13	8	5	8	2	1	1	1	1	0
Komp. vp i kal. 22	102	78	97	109	85	78	53	73	78	66	54	45
Komp. vp i kal. 22, Junior	90	71	148	135	151	169	129	107	123	112	80	84
Komp. vp i kal. 22, Rekr.							118	123	146	96	90	47
<i>SUM våpensalg</i>	<i>742</i>	<i>653</i>	<i>820</i>	<i>759</i>	<i>701</i>	<i>639</i>	<i>641</i>	<i>694</i>	<i>735</i>	<i>583</i>	<i>489</i>	<i>416</i>
Ombyggingssett	443	378	452	367	336	276	234	288	244	218	178	160
Ombyggingssett, rekr.							26	24	13	13	13	13
Kompletteringssett	45	51	34	36	54	99	64	61	79	33	46	26
Kompl.sett, Jun	14	29	26	21	18	33	41	35	42	17	24	14
Irisblender	131	129	166	139	154	132	111	140	153	120	78	83
Magasin 6,5/7,62	1319	1102	1453	1356	1302	1015	986	1026	1092	903	665	1584
Magasin i kal. 22		229	304	427	451	455	628	729	635	419	291	526

Reservedelslager Sauer 200 STR

I 2018 tok DFS over omsetningen av reservedeler til Sauer 200 STR, etter at Magne Landrø A/S har hatt denne fra Sauer kom på markedet i 1990. Omsetningen første året ble på kr 1,5 mill. Denne gruppen kunne hatt høyere omsetning, men pga. nevnte utfordringer som har vært på hos Sauer, har deletilgangen ikke vært tilfredsstillende for året 2018.

Annet salg

Denne gruppen innebærer stevnemateriell. Profileringsartikler, medlemskort, skytterutstyr, geværreimer og pussetstyr.

Gruppen har hatt en omsetning på kr 1,75 mill , en økning på kr 250 000 fra 2017, som gir et positivt resultat på kr 458.134 i forhold til budsjett.

IKT-arbeidet

Alle skytterlag brukte i 2018 Mitt-DFS og har medlemmene registrert i dette systemet. Alle skytterlagene som leverte årsrapport brukte systemet, og skytterlagene har i 2018 levert inn årsrapporten raskere enn tidligere år. Stadig flere skytterlag registrerer medlemskontingent i systemet. Dette er også nødvendig med tanke på Frifond-ordningen.

Løsningen på Mitt-DFS videreutvikles kontinuerlig med nye løsninger som gjør hverdagen enklere for skytterlagene

1068 e-post kontoer var registrert på skytterlag, samlag, kretser, skytterstyret og skytterkontoret ved utgangen av året.

439 internettsider er kjøpt av skytterlag og samlag (364 på DFS Grasrot, 75 på Episerver)

I 2018 ble alle skytterlag på Idium plattformen konvertert til vår nye grasrotløsning. Da får vi en løsning som er moderne og blir videreutviklet.

Ved utgangen av 2018 er det 223 abonnement for livevisning til skytterlag og samlag i drift.

Epost løsning fungerer bra i Microsoft Office 365, samtidig har vi også tilrettelagt mye innhold på Sharepoint mot skytterlag og samlag, når det gjelder kursinnhold. Sharepoint er nå også tatt i bruk som internt filarkiv for Skytterkontoret

Under Landsskytterstevnet ble den nye livevisning tatt i bruk, også på feltskytingen. Dette fungerte utmerket. Dag 1 på finfelt startet dårlig da ny software medførte at skudd skutt etter 60 sekunder ble markert som ugyldig. Dette ble rettet til dag 2. Rutiner for å forhindre denne type feil må sees nærmere på.

Det ble i begynnelsen av august 2015 igangsatt mulighet for at skytterlag kunne velge at premiepenger etter et stevne ble betalt ut fra Skytterkontoret mot at skytterlaget betalte inn hele premiebeløpet. I 2018 ble premiepenger for ca. 7 840 000,- fakturert og senere utbetalt av Skytterkontoret for 1111 arrangementer. Ordningen har vært en suksess og sparer skytterlagets kasserer for mye arbeid når premiepenger etter et stevne skal utbetales.

Det ble i 2018 vedtatt en ordning der Skytterkontoret kan tilby kravkjøringen av medlemskontingent for skytterlagene. Løsningen lages slik at medlemsfaktura sendes pr epost, SMS eller brev. Betalingen kan skje med kort eller i nettbanken. Dette vil bli en frivillig ordning for lagene. Mye av løsningen for dette ble laget ferdig i 2018, med tanke på oppstart i 2019.

Landsskytterstevnet

Landsskytterstevnet ble arrangert i Stjørdal 3.-10. august 2018. Dette var første gang Landsskytterstevnet ble arrangert i Stjørdal ved skytterlagene Skjelstadmark, Hegra, Stjørdal og Lånke. Bane, finfelt og finaleskytingene ble arrangert på Frigården arena, mens grovfelten med innledende Stang- og felthurtigskyting ble avviklet i Leksdalen. Publikum og deltakere ble mottatt av en svært positiv og forberedt arrangør, på et kompakt og godt forberedt anlegg.

For første gang ble Militært NM for klasse AG3 og HK416 arrangert midt i stevneuka, med både forsvarsminister Frank Bakke Jensen og forsvarssjef Haakon Bruun-Hanssen tilstede. Finalen gikk samme dag som kåringen av skytterkonge/prinsesse, som for første gang var flyttet til onsdag i stevneuka.

Stjørdal gjennomførte i samarbeid med DFS sentralt ordførerskyting i innledningen av stevnet med ca. 35 ordførere fra Trøndelag. Dette ble meget vellykket og fra regjeringen deltok også landbruksminister Jon Georg Dale.

Landsskytterstevnet 2018 vil bli husket som et eksemplarisk stevne både sportslig og administrativt. HV-distriktet er en viktig faktor, og en bidragsyter både på og utenfor arena. Under stevnet ble LS arrangøren støttet av HV-12 Trøndelag.

Det ble etablert tre skyttercamper, Camp NTE, Camp, Lånke og Camp Årsøya, med gode muligheter for kollektiv transport opp til skytterarena. Alle campene fikk svært gode tilbakemeldinger fra skytterne.

Stevnet hadde 5097 påmeldte, hvorav 4789 deltok under stevneuken. Dette gir en frafallsprosent på 6 %.

Ser vi på tallene i ungdomsklassene viser de at 1107 skyttere deltok under LS 2018. Dette utgjør 23 % av den totale deltakermassen.

Imøtekommende og rutinerne mannskaper fra Forsvaret, herunder en stor mannskapsstyrke fra Heimevernet (HV-12), bidro sammen med arrangøren slik at Landsskytterstevnet ble best mulig gjennomført. Forsvarets tilstedeværelse gir et godt bilde på det gode samarbeidet med DFS.

Arrangementet bidrar utvilsomt til økt bevissthet og nærmere tilknytning mellom Forsvaret og det sivile samfunn, som her representeres med skytterne og deres familier i et antall på ca. 15 000 mennesker.

Sportslige resultater:

Skytterkonge og kongepokalvinner ble Tor Gaute Jøingsli (Lom og Skjåk) med 347 poeng, etter omskyting med Jan Kåre Moland (Drangedal), som ble Skytterprins med 347 poeng. Odd Arne Brekne (Lyngdal) sikret seg tredjeplass i mesterskapet med 347 poeng (99 på omgangen).

Samlagsskytingen for seniorer ble vunnet av Hordaland med 392 poeng (14*) foran Fosen og Oslo.

Lagskytingen ble vunnet av Nordre Skage skytterlag med 397 poeng (27*), foran Jondalen skytterlag og Søgne skytterlag.

Norgesmester i feltskyting ble Tor Arnfinn Homme (Kristiansand og Omegn) med 42/9, etter omskyting med Lars Lind (Jordet og Tenaasen). Tredjeplassen sikret May Elin Frøyland (Lyngdal) med 42/8, etter omskyting med Tor Gaute Jøingsli (Lom og Skjåk) og Kristin Dyrendahl (Rissa).

Norgesmester i felthurtigskyting ble Bjørn Kjetil Skipevåg (Vikedal og Imsland). 16 skyttere møttes til duell. I finalen gjelder det å være best i to av tre dueller. I finalen møttes Frank Willy Lie Bråten (Trysil) og Skipevåg, hvor Skipevåg seiret over Bråten med beste tid på første og andre duell.

John Olav Ågotnes (Sartor) ble vinner av Stangskytingen, med 29 treff, med 13 treff på langholdet og 16 treff på kortholdet.

I rekrutteringsklassenes baneskyting fikk vi følgende vinnere. Klasse Rekrutt ble vunnet av Eirik Strøm (Blaker), klasse ER ble vunnet av Sara Kristine Havik Johnsen (Fiskum), klasse Junior Martias Flikka (Flikka) og klasse EJ Espen Elias Vigemyr (Heddeland og Bredland). Feltfinalene fikk følgende vinnere. Klasse Rekrutt Markus Lauritzen (Sørskogbygda), Klasse ER Håkon Foss Mathisen (Blaker) og klasse Junior Henrik Embretsen (Åsnes).

Samlagsskytingen for rekrutteringsklassene ble vunnet av Numedal foran Follo og Romsdal.

I veteranklassenes baneskyting fikk vi følgende vinnere. Klasse V55, Oddvar Staxrud (Tingelstad) klasse V65, Paul Vaule (Hå) og klasse V73, Nils Lohte (Jondal). I feltfinalene fikk vi følgende vinnere. Klasse V55, Oddvar Staxrud (Tingelstad), klasse V65, Sven Idland (Sem) og i klasse V73, Gunnar Håland (Klepp).

Samlagsskytingen for veteraner ble vunnet av Uttrøndelag med 398 poeng (28*), foran Numedal med 397 poeng (30*). Nord-Østerdal skjøt seg til tredjeplass med 397 poeng (25*).

Militært NM ble vunnet av Kim-André Lund (HV-03 Telemark og Buskerud) i klasse HK416, etter omskyting med Espen Skjelbreid Grimstvedt (1. Minerydderskvadron), mens AG3-klassen ble vunnet Ivar Rinde (NROF Lister).

Nordisk mesterskap og Nordisk ungdomsmesterskap i bane-, felt- og felthurtigskyting

Årets mesterskap ble arrangert på Kongsberg av Numedal skyttersamlag i tidsrommet fra 31. august til 1. september. Norge stilte med følgende ledere og utøvere:

Ledere:

Lagleder Oddbjørn Meland, leder ungdom Nina Granlund, generalsekretær Jarle Tinnereim, trener Runar Sørensen.

Følgende seniorer representerte Norge:

Anne Ingeborg Sogn Øiom/Randsfjord, Dag Lien/Løiten, Daniel Sørli/Høland/Bjørkelangen, Inge Hvitås/Sauherad, Jan Kåre Moland/Drangedal, John Olav Ågotnes/Sartor, Kim Johan Vemmelvik/Kristiansand og omegn, Nils Thomas Valand/Oslo Østre, Peter Sørli/Søgne, Pål Øyvind Ørmen/Råde, Rasmus Løberg/Klepp, Roger Nilsen/Tynset, Roger Ottosen/Vestre Toten, Tor Arnfinn Homme/Kristiansand og Omegn, Tor Harald Lund/Søgne

På ungdomslaget deltok for Norge:

Brynjar G. Birkeland/Haugesund og Sveio, Ingrid Finnstad/Fredrikstad, Ole Kristian Ågotnes/Sartor, Thomas Krågtorp/Råde, Tore Rødland/Klepp

Resultater og prestasjoner:

Norge vant alle lagkonkurranser, de fleste med god margin. Mesterskapet ble en stor suksess for Norge, der totalt 17 av 18 individuelle medaljer tilfalt våre skyttere.

Mesterskapets første øvelse var baneskyting – liggende. Her ble det seier til Roger Ottosen foran Roger Nilsen og John Olav Ågotnes.

I baneskytingen med nordisk program vant Jan Kåre Moland, etter å ha vunnet en spennende omskyting med Pål Øyvind Ørmen. På bronseplass fulgte Daniel Sørli.

I ungdomsklassen ble det svensk seier til unge Casper Fredriksson. Med seg på pallen fikk han Tore Rødland (2) og Brynjar G. Birkeland (3).

Feltskytingen ble også vunnet av Jan Kåre Moland. På de neste plassene fulgte John Olav Ågotnes og Tor Arnfinn Homme. Blant ungdommene ble det seier til Ole Kristian Ågotnes foran Tore Rødland og Ingrid Finnestad.

I felthurtig vant Tore Rødland foran Dag Lien og John Olav Ågotnes.

Frende Cup (norgescupen) i bane- Stang- og felthurtigskyting

Frende Cup (FC) 2018 ble gjennomført etter «Retningslinjer for Norgescupen i baneskyting», med ni stevner fordelt på tre helger og «Retningslinjer for Norgescupen i Stang og felthurtig», med seks stevner fordelt på to helger. Det ble arrangert en uoffisiell Frende Cup i baneskyting for klasse V55 (prøveordning).

Baneskyting

Første runde i baneskyting ble arrangert på Østlandet, ved skytterlagene Elverum, Åmot og Nordskogbygda. De tre arrangørlagene hadde et gjennomsnitt på 655 skyttere.

Andre runde ble arrangert i Midt-Norge i forbindelse med Landsskytterstevnet Stjørdal ved skytterlagene Steinkjer, Namdalseid/Lyngen og Øvre Ogdal. Lagene hadde et gjennomsnitt på 1118 skyttere.

Avslutningsrunden ble arrangert i Nord-Norge ved skytterlagene Storfjord, Målselv og Øvre Målselv. De tre arrangørlagene hadde et gjennomsnitt på 204 skyttere.

Frende Cup i baneskyting (NC) klasse 3-5 ble vunnet Anette Thingbø Sundnes, Time, med 2085 poeng, etter omskyting med Daniel Sørli, Høland/Bjørkelangen, som tok andreplass og Peter Sørli, Søgne, som fikk tredjeplassen.

Frende Cup i baneskyting (NC) klasse V55 ble vunnet av Christer Malm, Oslo Østre, med 2072 poeng, etter omskyting med Torfinn Gaustad, Trøgstad. Tredjeplassen gikk til Egil Time, Time, med 2071 poeng

Frende Cup har status og samler et stort antall skyttere. 2018-sesongen i baneskyting viser et gjennomsnitt på 651 skyttere pr. stevne, fordelt på 9 stevner, og 962 unike skytter-ID-er registrert i klasse 3-5 og V55.

I klasse 3-5 registrerte vi et snitt på 340 skyttere pr. stevne, mens det for klasse V55 var et snitt på 65 skyttere pr. stevne.

Frende Cup er avhengig av dyktige arrangører. 2018 sesongen i baneskyting ble gjennomført eksemplarisk av samtlige arrangører, både sportslig og administrativt. Kvaliteten på enkeltstevner og tilbakemeldinger angående FC-rundene i sin helhet har vært gjennomgående positive.

Stang og felthurtig

Første runde i Stang og felthurtig ble arrangert på Østlandet, ved Elverum skytterlag som gjennomførte tre runder, og hadde et gjennomsnitt på 93 skyttere.

Andre runde ble arrangert på Vestlandet i forbindelse med Landsskytterstevnet Stjørdal ved skytterlagene Henning, Forr og Namdalseid/Lyngen. Lagene hadde et gjennomsnitt på 133 skyttere.

Frende Cupen i Stangskyting ble vunnet av Inge Hvitås, Sauherad, med 125 treff. Andreplassen gikk til Jesper Nilsstua, mens tredjeplassen gikk til Geir Hauge, Mælum.

Frende Cupen i felthurtigskyting ble en tidelsstrid vunnet Kurt Eirik Bekkevold, Oslo Østre foran Ruben Aronsen og Tore Rødland.

Lagskytingen i Stangskyting ble vunnet av HV-08 Agder og Rogaland ved Magne Ingolf Madsen, Endre S. Andersen, Alf Stensli

Lagskytingen i felthurtig ble vunnet av Lakselvdal ved Truls Pedersen, Roy Håkstad, Børre Pedersen

Norgescupkomiteen har i 2018 bestått av Toni Hovdedalen (leder) og Geir Finstad som Skytterkontorets representanter, mens Anne Ingeborg Sogn Øiom fra Randsfjord skytterlag har vært skytternes representant i komiteen.

Feltdisiplinene

Feltutvalget har bestått av Jostein Rubbås-Risvik (Nord-Norge, leder), Magne Råde (Midt-Norge), Rolf Magne Hellevang (Vestlandet), Jo Ivar Løvseth (Østlandet) og Per Kristian Aas (Sørlandet). Det har vært avholdt tre møter i feltutvalget, og utvalget har behandlet 20 saker.

Nasjonale konkurranser i feltdisiplinene

Øvelse	Sted	Arrangør	Delt.	Vinnere
NM skifelt, normaldistanse	Mo	Mo skytterlag	47	Senior menn: Ole Martin Erdal, Førde Senior kvinner: Johanne Amundsen, Mo
NM skifelt, sprint	Mo	Mo skytterlag	40	Senior menn: Simon Å. Kalkenberg, Røvassdalen Senior kvinner: Johanne Amundsen, Mo Samlagskonkurransen menn/kvinner: Rana/Rana
NM felt	Stjørdal (LS)	Hegra, Skjelstadmark, Stjørdal og	3940	Grovfelt kl. 3-5

		Lånke skytterlag		Tor Arnfinn Homme, Kristiansand og Omegn, 42/9
Stangskyting	Stjørdal (LS)	Hegra, Skjelstadmark, Stjørdal og Lånke skytterlag	2422	John Olav Ågotnes, Sartor
Felthurtigskyting	Stjørdal (LS)	Hegra, Skjelstadmark, Stjørdal og Lånke skytterlag	2341	Bjørn Kjetil Skipevåg, Vikedal og Imsland
NM skogsløp, normaldistanse	Stjørdal (LS)	Hegra, Skjelstadmark, Stjørdal og Lånke skytterlag	493	Senior menn: Ole Martin Erdal, Førde Senior kvinner: Karoline Erdal, Førde
NM skogsløp, sprint	Bardu	Bardu skytterlag	58	Senior menn: Olav Endre Monstad, Fana Senior kvinner: Heidi Rognli Heimdal, Bardu Stafett for samlag menn/kvinner: Oslo/Troms
Norges Cup skifelt og skogsløp m/skyting				Senior menn: Ole Martin Erdal, Førde Senior kvinner: Johanne Amundsen, Mo
Fredecup Stang			200	Klasse J, EJ, 1-5, AG3, V73, V65 og V55: Inge Hvitås, Sauherad Klasse HK416: Kjell Strand Hovland, HV-08
Fredecup felthurtig			211	Kurt Eirik Bekkevold, Oslo Østre
Aktivitetskonkurransen i skifelt/skogsløp			36/541	Stord skytterlag

Aktiviteten i samlagene

Økt fokus på feltaktivitetene høsten 2016 og i 2017 ga et løft for feltskyting i 2017. Det viser seg imidlertid at dette løftet var kortvarig. Tallene er dog bedre enn i 2016 og 2015, så vi kan håpe på en viss langvarig effekt av "Feltåret 2017". Den mest positive ringvirkningen fra feltåret så langt er at lagene er flinke å investere i nye elektroniske feltanlegg, som blir viktige for feltskytingens framtid. Det er også i 2018 gitt tilskudd til en rekke lag, og tilskuddsordningen fortsetter i 2019.

År	Felt		Skifelt		Skogsløp	
	Arr.	Delt.	Arr.	Delt.	Arr.	Delt.
2018	726	32.746	11	222	56	1346
2017	761	35.618	9	148	55	1335
2016	718	32.001	8	222	52	1010
2013	866	33.140	11	271	50	978
2008	1353	35.472	16	297	46	890

Tallene viser at vi fortsatt har relativt få deltakere og arrangementer både i skifelt og skogsløp med skyting. Det er dog positivt at det både er flere arrangementer og flere deltakere i disse fysiske øvelsene. Det er imidlertid fortsatt grunn til å tro at det er

underrapportering i disse øvelsene, ettersom registreringen av disse øvelsene er tidkrevende og må gjøres manuelt av skytterlagene.

Det finnes ikke tall for øvelsene Stang og felthurtigskyting, da det ennå ikke er lagt rapporter for dette.

Skytingens Dag

Skytingens Dag ble avholdt 13 mai. Skytingens Dag er dagen da organisasjonen synliggjør og markedsfører seg selv i lokalmiljøet ved skytterlagene. Her skal mulige støttespillere fra Forsvaret, næringslivet, kommune og publikum generelt bli gitt grunnleggende informasjon angående vår organisasjon.

Tallene for 2018 viser at Skytingens Dag hadde 4176 deltakere, som er en nedgang på 793 skyttere fra foregående år. Som et tiltak for å mulig øke fleksibiliteten for å avholde dagen, vedtok Skyttertinget å fristille skytterlagene til å avholde Skytingens Dag på annet tidspunkt enn den som er fastsatt av Norges Skytterstyre.

Norsk Skyttertidende

Norsk Skyttertidende (NST) kom ut med seks utgivelser i 2018, med til sammen 912 sider.

Norsk Skyttertidende har egen hjemmeside, www.skyttertidende.no, der nyhets saker blir lagt ut fortløpende

NST fikk i 2018 et godt økonomisk resultat. Bladet ga et solid overskudd på 297.821 kroner (210.455 kroner i 2017). Det er et svært positivt resultat som gjorde NST selvfinansierende for fjerde året på rad.

Annonsesalget ble i 2018 på 497.025 kroner. Dette er ca. 50.000 lavere enn året før, som var det høyeste noen gang. Markedet er endring, så dette er et krevende arbeid.

NST har om lag samme antall abonnenter som de siste årene. Bladet har cirka 7.400 abonnenter. Cirka 1.000 av disse er gratisabonnenter, blant annet kommuner, aviser, medier og forsvarets avdelinger.

Ordningen med tre obligatoriske nummer for skytterlagene fortsatte, og blir fakturert skytterlagene direkte.

Distribusjonen blir gjennomført via Helt hjem Mediepost, som leverer lokalavisene rundt i landet.

Antidoping

Det har blitt gjennomført 31 dopingkontroller i 2018. Det er det høyeste antall prøver som er gjort i løpet av ett kalenderår. Kontrollene ble gjort på Frende cup på Åmot (6), Landsskytterstevnet Stjørdal (10), Landsdelskretsstevne Viken 1 baneskyting i Hadding (6), Samlagsstevne baneskyting i Sarpsborg (3) og Samlagsstevnet i baneskyting Asker (5).

En prøve var positiv, mens 30 prøver var negative. Skytteren med positiv prøve fikk dom etter at DFS Domsutvalg hadde behandlet saken. Dommen var på 6 måneder utestengelse fra konkurranser og tap av oppnådde resultater mellom prøvedato og bekreftet positiv prøve.

Det har vært et tett og godt samarbeid med Antidoping Norge gjennom året, og det ble gjennom Norsk Skyttertidsende også oppfordret til at alle skyttere gjennomførte e-læringsprogrammet «Ren utøver». I årsrapporten fra Antidoping Norge trekkes det spesielt fram at DFS er gode på informasjon om aktivitetene sine, samtidig som Antidoping Norge får arbeide uavhengig for å ivareta prinsippene i World Anti-Doping Code.

ÅRSBERETNING 2018 AVGITT I HENHOLD TIL REGNSKAPSLOVEN

Det frivillige Skyttervesen (DFS) er en ideell, frivillig, landsomfattende organisasjon opprettet ved stortingsvedtak 30. juli 1892, med virkning fra 1. juli 1893.

Stortinget godkjente ny formålsparagraf 19. desember 2016: *Det frivillige Skyttervesens formål er å fremme god våpenkultur og praktiske skyteferdigheter, samt sikre tilgang til en desentralisert skytebanestruktur, til nytte for Forsvaret og samfunnet for øvrig.*

Virksomheten skjer i skytterlagene (ca. 845) over hele landet etter grunnregler gitt av Stortinget, Skyttertinget og Norges Skytterstyre. Skytterkontoret er DFS' administrasjons-, kompetanse- og servicekontor og er plassert i Oslo.

Inntektene til finansiering av DFS' drift og aktivitet er i hovedsak tilskudd fra Forsvarsdepartementet. Andre inntekter til denne finansieringen stammer fra avgifter fra skyttere og skytterlag, andel av mva.-kompensasjon og frifondtilskudd, overskudd fra den kommersielle delen på Skytterkontoret samt markeds- og renteinntekter. Kr 4.581.942 av kostnadene til drift og aktiviteter ble i 2018 finansiert med andre inntekter.

Årsresultatet er på kr 1.100.203.

Norges Skytterstyre mener at årsregnskapet gir et rettvise bilde av Det frivillige Skyttervesens eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. Fortsatt drift av organisasjonens virksomhet er lagt til grunn for regnskapet, da styret anser at forutsetningen for fortsatt drift av den sentrale virksomheten er til stede.

Arbeidsmiljøet ved Skytterkontoret er sikret gjennom internkontroll for å ivareta helse, miljø og sikkerhet. Et eget verneombud sørger for at de pålagte kontrollrutiner blir fulgt.

På Skytterkontoret jobber det 3 kvinner og 14 menn. Det er 16 hele stillinger og en 50% stilling.

Generalsekretær og assisterende generalsekretær, som utgjør Skytterkontorets ledelse, er begge menn. Alle faste stillinger på Skytterkontoret har sin egen stillingskode etter Statens Lønnsplanhefte, og følgelig en fast lønnsramme. Dette momentet er viktig for å fremme likestilling mellom kjønnene på Skytterkontoret.

I hele organisasjonen jobbes det for å få større kvinneandel blant våre tillitsvalgte på alle nivåer. DFS har blant annet kvinnerepresentasjon i Norges Skytterstyre, Ungdomsutvalget (DFSU) og Appellutvalget.

Det har ikke vært alvorlige skader eller ulykker som har rammet de ansatte i 2018. Sykefraværet ved Skytterkontoret utgjorde 2,2% av den ordinære arbeidstiden.

Det frivillige Skyttervesen har i 2018 vært involvert i forskning og utvikling innenfor følgende områder:

- Utvikling av eLærings moduler til utdanning av skyteinstruktører og tillitsvalgte.
- «Skyting for mestring» - prosjekt der målet er å bruke en rekke positive sider ved skytesporten som nøkkel til at flere elever i skolen skal kunne oppleve mestring.

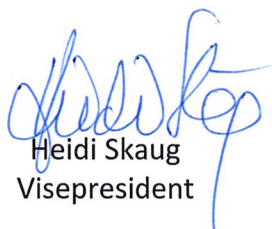
Organisasjonens virksomhet påvirker det ytre miljøet på to hovedområder:

- Gjennom salgsvirksomheten gjør en seg nytte av de transport- og distribusjonstilbud som finnes i samfunnet.
- Aktiviteten i skytterlagene påvirker det ytre miljø, vesentlig i form av støy. Disse forholdene er regulert gjennom Forurensningsloven og tilhørende konsesjonsbestemmelser.

Oslo, 29. april 2019

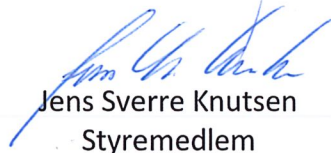
Bernt Iver Ferdinand Brovold
President

Heidi Skaug
Visepresident

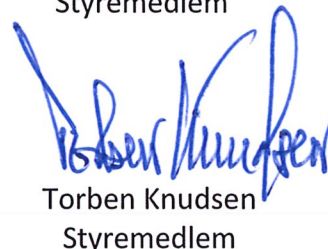
Jan Åge Gjerstad
Styremedlem

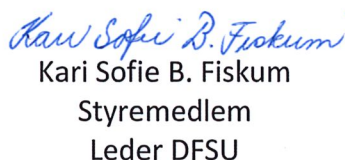
Jens Sverre Knutsen
Styremedlem

Arne Birkeland
Styremedlem

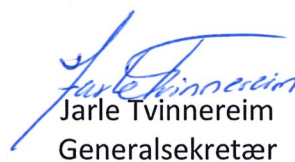
Torben Knudsen
Styremedlem

Kari Sofie B. Fiskum
Styremedlem
Leder DFSU

Eirik Kristoffersen
Styremedlem
Forsvarets representant

Jarle Tinnereim
Generalsekretær

DET FRIVILLIGE SKYTTERVESEN
RESULTATREGNSKAP 2018

DRIFTSINNEKTER	Noter	2018	2017
Salgsinntekter	1,3,4,5	25 072 820	25 603 735
Abonnementsinntekter	1,4	1 902 162	1 877 106
Offentlige tilskudd	1,2	30 395 000	29 765 000
MVA-kompensasjon		1 646 398	1 580 691
Arrangementsinntekter		1 268 095	1 500 730
Inntekter landslotteri		1 366 901	
Andre inntekter		260 444	265 771
Sum driftsinntekter		61 911 819	60 593 034
DRIFTSKOSTNADER			
Varekostnad	1	18 764 545	19 743 821
Lønnskostnad	1,11	14 088 139	13 207 397
Avskrivning varige driftsmidler	1,8	286 131	286 131
Annen driftskostnad	1	16 710 997	17 657 052
Utbetalte tilskudd	1	10 834 786	9 617 958
Sum driftskostnad		60 684 598	60 512 359
NETTO TIL/FRA TILSKUDD FD			
Overførte tilskudd fra FD til neste år	2,11	-369 815	-206 320
Overførte tilskudd fra FD fra tidligere år	2,11	206 320	464 798
DRIFTSRESULTAT		1 063 727	339 153
FINANSPOSTER			
Sum finansinntekter		86 476	63 097
Verdinedskrivning aksjer	12	50 000	
Resultat av finansposter		36 476	63 097
ÅRSRESULTAT		1 100 203	402 249
Endring i egenkapitalen:			
Egenkapital med lovpålagte restriksjoner			
Landslotteriet 2016, feltskyting		-22 201	-71 906
Landslotteriet 2018, skyteskole	6	712 751	
Felt-/skifeltskyting		-101 013	
Annen egenkapital			
Fri egenkapital	13	510 666	474 155
Sum		1 100 203	402 249

DET FRIVILLIGE SKYTTERVESEN
BALANSE PR 31.12

	Noter	2018	2017
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Varige driftsmidler			
Landsskytterstevnemateriell	8	1 650 386	1 936 517
Sum varige driftsmidler		1 650 386	1 936 517
Finansielle anleggsmidler			
Aksjer	12	161 000	211 000
Depositum husleie	8	866 800	866 800
Lånefinansiering reservedelslager			
Sum finansielle anleggsmidler		1 027 800	1 077 800
SUM ANLEGGSMIDLER		2 678 186	3 014 317
OMLØPSMIDLER			
Varer	9	8 564 622	6 709 595
Fordringer			
Lånefinansiering reservedelslager			500 000
Kundefordringer		1 693 546	1 909 834
Andre kortsiktige fordringer	9	1 665 596	1 108 059
Sum fordringer		3 359 142	3 517 893
Bankinnskudd, kontanter og lignende	11	7 479 756	6 942 485
SUM OMLØPSMIDLER		19 403 520	17 169 973
SUM EIENDELER		22 081 706	20 184 290

DET FRIVILLIGE SKYTTERVESEN
BALANSE PR 31.12

	Noter	2018	2017
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Med lovpålagte restriksjoner			
Felt-/skifeltskyting		168 332	269 344
Skytebanesikkerhet		49 662	49 662
Markedsføring/informasjon		82 544	82 544
Landslotteriet 2016, feltskyting		311 287	333 488
Landslotteriet 2018, skyteskole	6	712 751	
Sum		1 324 575	735 038
Med selvpålagte restriksjoner			
DFS Trygdefondet		461 490	461 490
Døvles veteranpremiefond		7 000	7 000
Sum		468 490	468 490
Annen egenkapital			
Opptjent egenkapital			
Sum	13	10 478 723	9 968 057
		10 478 723	9 968 057
SUM EGENKAPITAL		12 271 787	11 171 584
GJELD			
Kortsiktig gjeld			
Ubenyttet tilskudd fra FD	11	369 815	206 320
Leverandørgjeld		4 538 450	4 413 923
Skyldig offentlige avgifter		1 614 283	1 578 027
Annen kortsiktig gjeld		3 287 371	2 814 435
Sum kortsiktig gjeld		9 809 919	9 012 706
SUM GJELD		9 809 919	9 012 706
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		22 081 706	20 184 290

Oslo, 29. april 2019

Bernt Iver Ferdinand Brovold
President

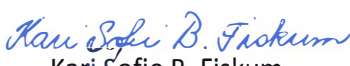

Heidi Skaug
Visepresident

Jan Åge Gjerstad
Styremedlem

Jens Sverre Knutsen
Styremedlem

Arne Birkeland
Styremedlem

Torben Knudsen
Styremedlem

Kari Sofie B. Fiskum
Styremedlem
Leder DFSU

Eirik Kristoffersen
Styremedlem
Forsvarets representant

Jarle Tvinnereim
Generalsekretær

DET FRIVILLIGE SKYTTERVESEN

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og er utarbeidet etter norske regnskapsregler. Anbefalinger til god regnskapsskikk for idelle organisasjoner er lagt til grunn der dette er ansett formålstjenlig. For øvrig er god regnskapsskikk for små foretak lagt til grunn.

Årsregnskapet omfatter driften av den sentrale delen av Det frivillige Skyttervesen. Det er utarbeidet egen regnskapsoppstilling over aktivitetene som er finansiert ved hjelp av tilskuddet mottatt fra Forsvarsdepartementet. Denne er intatt som note i regnskapet. Ubrukte tilskuddsmidler i 2018 er oppført i balansen som kortsiktig gjeld.

Aktiviteten som er finansiert av andre inntekter er i regnskapet fordelt på følgende virksomhetsområder:

- Salg av våpen, ammunisjon og organisasjonsartikler,
- Drift av Norsk Skyttertidsende,
- Drift av "Mitt DFS",
- Landslotteriet 2018,
- Organisasjonsvirksomhet som tar til seg kostnader som ikke dekkes av det offentlige tilskuddet.

Transaksjoner regnskapsføres til verdien på transaksjonstidspunktet. Tilskuddet fra Forsvarsdepartementet resultatføres i tildelingsåret. Med tildelingsåret menes samme år som tilskuddet er ment å dekke driften av Det frivillige Skyttervesen. Øvrige offentlige tilskudd resultatføres i samme år som tilsagn blir gitt. Annen inntekt resultatføres når den er opptjent. Utgifter er kostnadsført i samme periode som tilhørende inntekt og aktivitet.

Det frivillige Skyttervesen er ikke skattepliktig for noen del av virksomheten.

Klassifisering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen et år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler.

Aksjer

Langsiktige investeringer er i balansen klassifisert som finansielle anleggsmidler. Anleggsaksjer balanseføres til kostpris og nedskrives til virkelig verdi når verdifall forventes å ikke være forbigående.

Kundefordringer

Kundefordringene er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetninger til forventet tap.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer for videresalg er verdsatt til laveste av anskaffelseskost etter FIFO-prinsippet og virkelig verdi.

Varige driftsmidler

Eiendeler bestemt til varig eie og bruk, balanseføres og avskrives. Avskrivning gjennomføres lineært over driftsmidlets økonomiske levetid.

Pensjonsforpliktelser

DFS har avtale om avtalefestet pensjonsordning. Ordningen er tilskuddsbasert gjennom medlemskap i Statens Pensjonskasse. Det er derfor ingen pensjonsforpliktelser knyttet til ordningen.

Note 1 Fordeling av inntekter og kostnader

	INNETEKTER			KOSTNADER					
	Salgs- inntekter	Andre inntekter	SUM	Vare- kostnader	Lønns- kostnader	Av- og ned- skrivninger	Annen driftskostnad	Utfbetalte tilskudd	SUM
Egne midler									
Salgsvirksomheten	21 758 519		21 758 519	18 153 048	1 794 798	16 600	1 777 200		21 741 646
Norsk Skyttertidende	497 025	1 902 162	2 399 187	611 497	1 077 689		412 180		2 101 366
IKT-jenester skytterlag og samlag	2 291 957		2 291 957		57 320		1 595 668		1 652 988
Landslotteriet	1 366 901		1 366 901				375 150		375 150
Organisasjonens øvrige inntekter og utg	525 319	3 174 937	3 700 256		192 656	269 531	3 818 554	301 201	4 581 942
Sum egne midler	26 439 720	5 077 099	31 516 819	18 764 545	3 122 464	286 131	7 978 751	301 201	30 453 093
Tilskudd fra FD									
1 Administrasjon		30 395 000	30 395 000		3 417 978		4 042 325		7 460 303
2b Nordisk Mesterskap					65 428		220 347	100 000	385 776
2d NM skifelt og skogsløp					32 683		24 734	50 000	107 416
4 Tilskudd lavere organisasjonsledd								1 444 086	1 444 086
5a Ordinære anleggsmidler					2 146 782		1 088 860	666 775	3 902 417
5b Miljøpakkemidler					27 813		629 146	5 472 707	6 129 666
6 Utdanning					2 831 768		1 581 701	219 130	4 632 599
7 Ungdom og rekruttering					825 944		601 630	1 723 750	3 151 324
8 Feltskyting/skifeltskyting					42 179		82 008	857 137	981 324
9 Kommunikasjon					1 575 100		461 495	0	2 036 595
Sum tilskudd fra FD		30 395 000	30 395 000		10 965 675		8 732 246	10 533 585	30 231 506
Sum totalt	26 439 720	35 472 099	61 911 819	18 764 545	14 088 139	286 131	16 710 997	10 834 786	60 684 598

16 årsverk

Note 2 Tilskudd fra FD

INNEKTER	2018	2017
Ordinært tilskudd	24 845 000	24 365 000
Miljøpakkemidler	5 550 000	5 400 000
Andre tilskudd		
Sum inntekter	30 395 000	29 765 000
UTGIFTER		
1 Administrasjon	7 460 303	8 106 510
2 Arrangementer		
2b Nordisk Mesterskap	385 776	222 206
2d NM skifelt og skogsløp	107 416	117 770
Sum post 2	493 192	339 976
4 Tilskudd lag, samlag og kretser	1 444 086	1 432 876
5 Anleggsavdelingen		
5a Ordinær drift	3 902 417	4 557 776
5b Miljøpakken	6 129 666	5 507 946
Sum post 5	10 032 083	10 065 723
6 Utdanning	4 632 599	4 702 982
7 Ungdom og rekruttering	3 151 324	2 838 119
8 Felt- og skifeltskyting		
8a Feltskyting	733 692	554 669
8b Skifeltskyting	247 632	269 361
Sum post 8	981 324	824 030
9 Kommunikasjon	2 036 595	1 713 263
Sum utgifter	30 231 506	30 023 478
Underbruk tilskudd	163 494	-258 478
Underbruk av tilskudd fra tidligere år	206 320	464 798
Overført tilskudd til neste år	369 815	206 320

Note 4 - Driftsregnskap for Norsk Skyttertidende

	2018	2017
Driftsinntekter:		
Annonseinntekter	497 025	557 625
Abonnementsinntekter	1 902 162	1 877 106
Sum driftsinntekter	2 399 187	2 434 731
Produksjon-/distribusjonskostnader		
Trykningsutgifter	289 300	319 090
Porto- og distribusjon	322 197	394 776
Sum produksjons-/distribusjonskost	611 497	713 866
Lønnskostnader	1 077 689	1 081 031
Annen driftskostnad		
Husleiekostnader	54 501	
Driftsavtaler	64 038	79 797
Inventar, kontormaskiner osv	16 456	31 626
Revisjonshonorar	19 080	21 738
Andre honorarer	53 765	35 292
Kontorrekvisita	34 609	61 946
Telefon og porto	11 181	20 034
Reise- og oppholdsutgifter	145 259	170 078
Markedsføring	9 707	5 425
Forsikring	3 584	3 445
Tap på fordringer		
Sum annen driftskostnad	412 180	429 380
Driftsresultat	297 821	210 455

Note 5 - IKT-tjenester skytterlag og skyttersamlag

	2018	2017
Inntekter:		
Salgsinntekter	2 291 957	2 226 684
Sum inntekter	2 291 957	2 226 684
Varekostnader:		
Tjenester til videresalg		
Sum varekostnader	0	0
Lønnskostnader	57 320	3 568
Annen driftskostnad		
Drift av medlemssystemet	308 983	548 595
Vedlikehold og lisenser	363 238	
Kjøp av ny lisenser, programvare	4 461	
Inventar kontormaskiner osv	36 373	43 674
Konsulentonorarer EDB	769 832	851 119
Kontorrekvisita	4 900	40 754
Telefon og porto, epost skytterlag/samlag	31 044	74 734
Reiseutgifter	24 480	120
Markedsføring	4 250	
Ansvarsforsikring	48 107	46 185
Tap på fordringer		
Sum annen driftskostnad	1 595 668	1 605 181
Driftsresultat	638 969	617 935

Note 6 - Landslotteriet 2018

	2018	Forrige lotteri
Inntekter		
Brutto salgsinntekter	2 594 925	2 215 650
Til skytterlagene	1 228 025	1 041 870
Netto salgsinntekter	1 366 901	1 173 780
Lønnskostnader	0	47 141
Annen driftskostnad		
Entreprenørkostnader	123 000	135 950
Lotterigevinster	166 850 *	477 660
Porto og andre kostnader	6 300	31 135
Motivasjonspremier	79 000	76 500
Sum annen driftskostnad	375 150	721 245
Driftsresultat	991 751 **	405 394
Antall solgte lodd	103 797	88 626

* Det kom inn tre lodd med hovedgevinster. Vinnere ble trukket av Stiftelses- og Lotteritilsynet 07.12.2018. Hovedgevinst "Toyota Auris kr 400.000" og "Reisegavekort kr 10.000" ble ikke trukket ut og tilfalt lotteriets formål.

** Kr 279.000 av overskuddet er brukt til lotteriets formål "Skyteskole" i 2018. Restbeløpet kr 712.751 er overført til egenkapitalposten "Landslotteriet 2018, skyteskole".

Note 7 - Organisasjonsutgifter

	2018	2017
Administrasjon	97 691	55 640
Arrangementer, avskrivninger	269 531	269 531
Arrangementer, øvrige kostnader	3 299 061	2 822 006
Medaljer, premier og hedersbev	385 416	573 985
Ungdom og rekruttering	301 201	71 906
Kommunikasjon, komm.prosjekt	229 042	268 622
Sum	4 581 942	4 061 690

Note 8 - Varige driftsmidler

	Finansiert av tilskudd	Finansiert av andre midler	Sum
Anskaffelseskost 01.01.18	621 241	2 778 310	3 399 551
Tilgang 2018			
Avgang 2018			
Anskaffelseskost 31.12.18	621 241	2 778 310	3 399 551
Akkumulerte avskrivninger 31.12.18	621 241	1 127 924	1 749 165
Bokført verdi 31.12.18	0	1 650 386	1 650 386
Årets ordinære avskrivninger		286 131	286 131
Økonomisk levetid	Avskr.plan		Avskr.beløp
10 år	10 %		269 531
5 år	20 %		16 600

Fordringer med forfall senere enn ett år:

	2018	2017
Depositum husleie	866 800	866 800
Sum	866 800	866 800

Note 9 - Beholdninger

	2018	2017
Våpen	2 046 677	2 414 808
Ammunisjon	3 429 051	3 262 953
Organisasjonsartikler	1 456 201	1 031 834
Reservedelslager	1 632 693	
Sum	8 564 622	6 709 595
Beholdning av premier og skjold	539 344	555 108

Beholdningene er oppført til anskaffelseskost. Ukurans er hensyntatt.
Beholdningen av premier og skjold er vurdert som forskuddsbetalt kostnad og inngår i posten "annen kortsiktig fordring".

Note 10 - Lønnskostnader ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte

Samlede lønnskostnader i resultatregnskapet er fordelt på følgende poster:

	2018	2017
Lønnskostnader	12 038 795	11 301 645
Folketrygdavgift	1 747 370	1 638 557
Pensjonskostnader (AFP)	136 111	135 491
Annen godtgjørelse	165 862	131 703
Sum	14 088 139	13 207 397

Antall årsverk i 2018: 16,5

	Generalsekretær	Styret
Lønn	1 029 431	116 500
Annen godtgjørelse	4 392	127 500
Sum	1 033 823	244 000

Lån til ansatte i organisasjonen utgjør kr 226 666.

Som arbeidsgiver har DFS oppfylt kravet til obligatorisk tjenstepensjon (OTP) til sine ansatte gjennom avtale med Statens Pensjonskasse. Det foreligger ikke andre avtaler om spesielle pensjonsrettigheter, sluttvederlagsordninger eller andre godtgjørelser.

Revisor	2018	2017
Kostnadsført honorar revisjon	201 500	197 750
Kostnadsført annet honorar	37 000	19 625
Sum	238 500	217 375

Beløpet inkluderer merverdiavgift.

Note 11 - Bundne midler, garantier, forpliktelser

Bundne midler og garantier:	2018	2017
Skattetrekkkonto	660 614	722 228
Tollgaranti	0	903 248
Lotterigaranti	756 414	0
Ubenyttet tilskudd fra FD	369 815	206 320
Sum	1 786 843	1 831 796

Ubenyttet tilskudd fra FD er overført til bruk i 2019.

Note 12 - Aksjer

Selskap	Forretningskontor	Eierandel	Egenkapital siste års-regnskap	Resultat siste års-regnskap	Bokført verdi
Frivii AS	Oslo	100 %	103 522	-1 296	131 000

Regnskapstallene til Frivii AS er fra foreløpig regnskap for 2018, men det er ikke ventet at det vil bli vesentlige endringer.

Selskap	Forretningskontor	Eierandel	Egenkapital siste års-regnskap	Resultat siste års-regnskap	Bokført verdi
Landsskytterstevnet AS	Oslo	100 %	24 348*	5*	30 000

*tallene er fra årsregnskapet for 2017, men det har ikke vært noen virksomhet i selskapet i 2018 så det er ikke ventet at tallene er vesentlig endret.

Note 13 - Fri egenkapital

Egenkapital 01.01.2018	9 968 057
Resultat (overskudd til fri egenkapital) 2018	510 666
Egenkapital 31.12.2018	10 478 723

Til Skyttertinget

STATSAUTORISERTE
REVISORER

Independent member

BKR
INTERNATIONAL

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Det frivillige Skyttervesen som viser et positivt årsresultat på kr. 1 100 203. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, et resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2018, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av organisasjonen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består blant annet av styrets årsberetning men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og generalsekretærs ansvar for årsregnskapet

Styret og generalsekretær (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til organisasjonens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav for Det frivillige Skyttervesen

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Stabekk, 29 april 2019

NITSCHKE AS

Rune Bergseng
statsautorisert revisor

Det frivillige Skyttervesen

Skytterkontoret,
Økernveien 121, 0579 Oslo

Telefon: 23 17 21 00
e-post: firmapost@dfs.no
www.dfs.no